

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY TRZEBIECHÓW NA LATA 2025-2030

Trzebiechów, styczeń 2026

Adnotacja:

Usuwanie barier i zapewnienie dostępności informacyjnej dla wszystkich obywateli, w tym przede wszystkich osób doświadczających trudności w mobilności czy percepcji, stanowi jedno z kluczowych zadań państwa urzeczywistniającego zasady sprawiedliwości społecznej. Dokument został opracowany zgodnie z Wytycznymi dotyczącymi realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027 i Standardami dostępności dla polityki spójności 2021-2027. Mając na uwadze dostosowane dla osób z niepełnosprawnością wzroku tekst dokumentu nie został wyjustowany, zastosowano odpowiednią czcionkę i interlinię, a także dodano opisy alternatywne do grafik.

Spis treści

1. Wprowadzenie	5
2. Delimitacja obszaru rewitalizacji	6
3. Szczegółowa diagnoza obszaru rewitalizacji	12
3.1 Analiza negatywnych zjawisk.....	13
3.2 Lokalne potencjały obszaru	23
3.3 Skala potrzeb rewitalizacyjnych	28
4. Opis wizji stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji	31
5. Cele rewitalizacji i odpowiadające im kierunki działań	33
6. Opis przedsięwzięć rewitalizacyjnych	36
6.1 Podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne	36
6.2 Pozostałe przedsięwzięcia rewitalizacyjne.....	47
7. Mechanizmy integrowania działań oraz przedsięwzięć rewitalizacyjnych.....	50
7.1 Komplementarność programu	50
7.2 Koncentracja programu	51
7.3 Komplementarność przedsięwzięć rewitalizacyjnych.....	51
7.3.1 Komplementarność przestrzenna	52
7.3.2 Komplementarność problemowa	53
7.3.3 Komplementarność proceduralno-instytucjonalna	54
7.3.4 Komplementarność międzyokresowa	55
7.3.5 Komplementarność źródeł finansowania	57
8. Opis powiązań gminnego programu rewitalizacji z dokumentami strategicznymi na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym.....	58
9. Szacunkowe ramy finansowe gminnego programu rewitalizacji wraz z szacunkowym wskazaniem środków finansowych ze źródeł publicznych i prywatnych	68

10. Opis struktury zarządzania realizacją gminnego programu rewitalizacji	70
10.1 Wdrożenie i zarządzanie realizacją programu	70
10.2 Koszty zarządzania	73
10.3 Ramowy harmonogram realizacji programu	73
11. Partycypacja społeczna w procesie rewitalizacji	74
12. System monitorowania i oceny gminnego programu rewitalizacji	80
12.1 Opiniowanie Programu rewitalizacji przez właściwe podmioty	80
12.2 Monitoring programu	81
12.3 Ocena skuteczności działań rewitalizacyjnych	86
12.4 System wprowadzania modyfikacji do programu	86
13. Określenie zmian w uchwałach, o których mowa w art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego	87
14. Określenie niezbędnych zmian w uchwale dotyczącej Komitetu Rewitalizacji	87
15. Specjalna Strefa Rewitalizacji	88
16. Realizacja gminnego programu rewitalizacji w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego	88
16.1 Wskazanie zakresu niezbędnych zmian w planie ogólnym gminy	88
16.2 Wskazanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego koniecznych do uchwalenia albo zmiany	88
17. Spis tabel, wykresów, map i schematów	89
18. Załącznik graficzny przedstawiający podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji sporządzony na mapie w skali co najmniej 1:5000	91

1. Wprowadzenie

Zgodnie z ustawą z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji, proces rewitalizacji polega na kompleksowym wyprowadzaniu obszarów zdegradowanych ze stanu kryzysowego. Działania te prowadzone są w sposób zintegrowany, obejmując aspekty społeczne, przestrzenne i gospodarcze, a ich realizacja koncentruje się terytorialnie i odbywa się z udziałem wszystkich interesariuszy rewitalizacji, w oparciu o Gminny Program Rewitalizacji.

Rewitalizacja to długofalowy i wieloaspektowy proces, którego fundamentem jest włączenie społeczne, partnerstwo oraz współdziałanie różnych poziomów administracji i społeczności lokalnych. Program rewitalizacji nie ogranicza się jedynie do terenów o najgłębszym kryzysie społecznym, ale stanowi także narzędzie poprawy warunków życia w sferze społecznej, gospodarczej, środowiskowej, technicznej i przestrzenno-funkcjonalnej.

Najważniejszym podmiotem procesu rewitalizacji jest społeczność lokalna i jej potrzeby.

Dlatego tak istotne jest, by mieszkańcy, przedsiębiorcy, organizacje pozarządowe oraz instytucje publiczne uczestniczyli w planowaniu i wdrażaniu działań rewitalizacyjnych – to oni są bowiem odbiorcami efektów tych przedsięwzięć.

Bez ich aktywnego udziału nie da się osiągnąć trwałej poprawy sytuacji obszaru zdegradowanego. Działania rewitalizacyjne powinny więc mieć charakter kompleksowy i skoordynowany, a nie punktowy – muszą być ujęte w spójnym programie integrującym różne dziedziny i podmioty.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Trzebiechów na lata 2025–2030 (dalej: Program) stanowi podstawowy dokument strategiczny wyznaczający kierunki działań w zakresie odnowy obszarów zdegradowanych. Jest to wieloletni plan o szerokim, interdyscyplinarnym charakterze, którego realizacja ma na celu wyprowadzenie obszarów kryzysowych z trudnej sytuacji i stworzenie warunków dla ich zrównoważonego rozwoju.

Program powstał jako odpowiedź na zdiagnozowane problemy, przede wszystkim w sferze społecznej, i ma przyczynić się do aktywizacji mieszkańców oraz wzmocnienia kapitału społecznego.

Zawarte w nim działania mają prowadzić do ograniczenia negatywnych zjawisk i pobudzenia potencjału rozwojowego poszczególnych miejscowości.

Opracowanie Programu poprzedziły konsultacje społeczne z mieszkańcami gminy oraz uzgodnienia z instytucjami zewnętrznymi, zgodnie z art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy o rewitalizacji, w tym w zakresie zgodności z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego gminy Trzebiechów.

Realizacja działań rewitalizacyjnych wymaga znacznych nakładów finansowych, o które gmina zamierza ubiegać się w ramach funduszy europejskich i krajowych programów wsparcia.

Posiadanie aktualnego programu rewitalizacji, zgodnego z przepisami ustawy, jest warunkiem formalnym umożliwiającym pozyskanie środków zewnętrznych.

Zgodnie z art. 15 ust. 1 ustawy o rewitalizacji, Gminny Program Rewitalizacji Gminy Trzebiechów na lata 2025–2030 obejmuje wszystkie wymagane elementy, a jego integralną częścią są:

- graficzne przedstawienie obszarów zdegradowanych i obszaru rewitalizacji, przyjęte uchwałą Rady Gminy,
- mapa kierunków zmian funkcjonalno-przestrzennych dla obszaru rewitalizacji, wykonana w skali co najmniej 1:5000, na podstawie mapy zasadniczej lub ewidencyjnej w rozumieniu ustawy z dnia 7 maja 1989 r. – *Prawo geodezyjne i kartograficzne*.

2. Delimitacja obszaru rewitalizacji

Podstawą prawną do wyznaczenia obszaru rewitalizacji na terenie gminy Trzebiechów stanowi uchwała nr XI.63.2025 Rady Gminy w Trzebiechowie z dnia 16 czerwca 2025 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie gminy Trzebiechów. Na podstawie opracowanej ***Diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji w gminie Trzebiechów*** wyznaczony został obszar rewitalizacji. Przy wyznaczeniu podziału gminy na jednostki analityczne, kierowano się dostępnością podziałów przestrzennych, zastosowano zatem podział na sołectwa. Do zebrania danych ilościowych dla każdego podobszaru posłużono się ewidencją adresów oraz danymi liczbowymi udostępnionymi przez Urząd Gminy w Trzebiechowie.

Tabela 1 Jednostki analityczne wyznaczone na terenie gminy Trzebiechów

Lp.	Sołectwo	Liczba ludności
1	Borek	134
2	Gębice	48
3	Głuchów	378
4	Ledno-Głęboka	160
5	Mieszkowo	56
6	Ostrzyce	251
7	Podlegórz	283
8	Radowice	206
9	Swarzynice	591
10	Trzebiechów	1074
SUMA		3181

Źródło: opracowanie własne

Za obszar problemowy uznano obszar, w którym odnotowano wysoką koncentrację i współistnienie negatywnych zjawisk, zdiagnozowanych w powyższych sferach. Obszary oraz składniki stanowią część składową syntetycznego wskaźnika IMD pozwalającego na kompleksowe wskazanie potencjałów rewitalizacyjnych. Do wyznaczenia obszaru zdegradowanego przeanalizowano poniższe wskaźniki zgodnie z poszczególnymi uwarunkowaniami:

Tabela 2 Wskaźniki służące analizie do wyznaczenia obszaru zdegradowanego

Obszar	Zjawiska
Uwarunkowania społeczne	- liczba zasiłków stałych, okresowych i celowych, - liczba dzieci korzystających z pomocy na dożywianie, - liczba osób bezrobotnych, - liczba osób obciążonych następstwami likwidacji PPGR, - liczba osób w wieku produkcyjnym, - liczba osób w wieku poprodukcyjnym, - liczba „Niebieskich Kart”, - liczba osób objętych wsparciem asystenta rodziny, - liczba osób korzystających ze wsparcia udzielanego osobom ze szczególnymi potrzebami (tj. opieka wytchnieniowa, wsparcie dla osób zależnych, niepełnosprawnych, korzystających z asystenta dla osób niepełnosprawnych), - liczba wszczętych postępowań GZI/GKRPA;

Obszar	Zjawiska
Uwarunkowania gospodarcze	- liczba podmiotów gospodarczych, - liczba nowopowstałych podmiotów gospodarczych;
Uwarunkowania przestrzenno-funkcjonalne	- liczba zewidencjonowanych budynków mieszkalnych, - liczba przyłączy do sieci kanalizacyjnej i/lub przydomowych oczyszczalni ścieków, - liczba przyłączy do sieci wodociągowej, - liczba obiektów kulturalno-sportowych, - liczba obiektów kulturalno-sportowych dostosowanych architektonicznie do osób ze szczególnymi potrzebami, - dostępność komunikacyjna do obiektu (architektoniczna/samodzielne dotarcie do obiektu), - dostępność cyfrowa i komunikacyjno-informacyjna obiektów, - liczba dziennych kursów komunikacji publicznej.
Uwarunkowania środowiskowe	- liczba źródeł ciepła w gospodarstwach domowych, - liczba źródeł ciepła wysokoemisyjnych; - ilość zewidencjonowanego i zutylizowanego azbestu;
Uwarunkowania techniczne	- liczba zewidencjonowanych zabytków; - liczba zabytków wymagających rewitalizacji; - liczba obiektów użyteczności publicznej; - liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami.

Źródło: opracowanie własne

Wyznaczając obszar zdegradowany należało uwzględnić przede wszystkim czynniki społeczne, które w połączeniu z analizą innych uwarunkowań dają możliwość określenia pełnego obrazu degradacji oraz wykluczenia społecznego mieszkańców danego obszaru. Analizowane wskaźniki w obrębie uwarunkowań gospodarczych, przestrzenno-funkcjonalnych, środowiskowych i technicznych wpływają poniekąd na uwarunkowania społeczne i odwrotnie.

Celem wyznaczenia obszarów, na których występują czynniki kryzysowe, przeprowadzono szczegółową analizę wskaźników – mierników ilościowych i jakościowych, kwerendę wiedzy eksperckiej zawartej, m.in. w dokumentach strategicznych gminy Trzebiechów. Analiza rozkładu wartości wskaźników została oparta o kryterium wartości średniej danego wskaźnika, przy czym wyższe wartości danego wskaźnika w większości obrazują deficyty występujące w analizowanym obszarze. Dane ilościowe zostały pozyskane z Urzędu Gminy w

Trzebiechowie oraz od innych jednostek organizacyjnych gminy (np. z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Trzebiechowie, placówek oświatowych).

W ramach prowadzonych analiz przyjęto, iż **daną referencyjną była średnia arytmetyczna dla badanego wskaźnika**. Zgodnie z przyjętą metodologią celem była możliwość wskazania zróżnicowania społeczności lokalnej w ujęciu poszczególnych wskaźników. Stanowią one podstawę do weryfikacji natężenia zjawiska społecznego w badanym obszarze.

Analiza wskaźników diagnostycznych została dokonana z wykorzystaniem brytyjskiej metodologii bazującej na wskaźniku wielowymiarowej degradacji społecznej, czyli metodologii wskaźnika deprywacji wielowymiarowej IMD (ang. Index of Multiple Deprivation)¹, przy czym analizy zostały przeprowadzone w odniesieniu do wskaźników możliwych do pozyskania z publicznych baz danych, pozwalających na ich analizę w ujęciu do przyjętych jednostek analitycznych. Metodologia wskaźnika deprywacji wielowymiarowej IMD opiera się na założeniu, iż analiza poszczególnych obszarów pozwala na określenie szczególnego natężenia problemów w poszczególnych uwarunkowaniach. Wynika to z założenia, iż negatywne zjawiska są ze sobą powiązane, a ich występowanie przenika się, powodując większy stopień wykluczenia mieszkańców. Analiza poszczególnych wskaźników opiera się na następującej zależności:

- **3 punkty (kolor czerwony)**, a za każdy kolejny obszar oznaczony na czerwono, do wartości ogólnej punktów przyznawanych za kolor czerwony, powinien zostać dopisany dodatkowo jeden punkt. Uzyskana wartość sumaryczna staje się podstawą do dopisania kolejnego punktu w przypadku wykrycia trzeciego obszaru oznaczonego na czerwono w danej jednostce analitycznej, czyli odpowiednio: 1 obszar (3 punkty), 2 obszary (3 punkty + 1), 3 obszary (3 punkty + 1 + 1). Niniejszy proces sumowania wartości powinien zostać powtórzony w odniesieniu do kolejnych obszarów oznaczonych na czerwono.
- **2 punkty (kolor żółty)**,
- **1 punkt (kolor zielony)**.

---

¹ Zastosowanie metodologii Index of Multiple Deprivation przy delimitacji obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji zostało opisane w dokumencie *Delimitacja krok po kroku Metoda wyznaczania obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na potrzeby Gminnych Programów Rewitalizacji*, praca zbiorowa pod redakcją W. Jarczewskiego z Instytutu Rozwoju Miast, Warszawa 2017 r.

W ramach wyznaczania wartości średniej wskaźników koncentracji problemów społecznych na danym obszarze przyjęto ekspercki wskaźnik o odpowiednim odchyleniu punktowym (30% punktów liczonych od wartości stałej – wartość punktowa stałej od 0,1 do 5, biorąc pod uwagę wskaźnik najniższy oraz najwyższy wartości średniej). W przypadku wartości stałych powyżej 5 punktów przyjęto odchylenie na poziomie 15%, ze względu na węższe spektrum oddziaływania zjawisk.

Wyliczenia IMD dla poszczególnych obszarów, obejmujących miejscowości w obszarze gminy Trzebiechów, były dokonywane poprzez określenie wielkości koncentracji problemów społecznych w poszczególnych obszarach w ramach każdej z badanych jednostek. Poprzez wyliczenie średnich określono obszary, w których natężenie poszczególnych problemów jest wysokie lub niskie. Wyliczenia dokonano za pomocą punktów, które przyznawane są kolorom: czerwony (3 punkty), żółty (2 punkty), zielony (1 punkt). Podjęto założenie, iż wysokie nasilenie negatywnych zjawisk w ramach poszczególnych problemów społecznych występujących na określonych obszarach, powoduje proporcjonalne narastanie nasilenia stopnia wykluczenia oraz zjawisk kryzysowych na danym obszarze. W związku z tym wystąpienie koloru czerwonego w przypadku jednego problemu społecznego na danym obszarze oznacza uzyskanie 3 punktów, jednakże wystąpienie kolejnego problemu będzie wskazywało na wartość 4 punktów (3 + 1 punkt), a trzeciego problemu na 5 punktów (3 + 1 + 1). Pozwala to na szczególne wskazanie obszarów kryzysowych na analizowanym terenie.

Wyznaczono **obszar rewitalizacji gminy Trzebiechów obejmujący powierzchnię 52,11 ha (co stanowi 0,64% ogólnej powierzchni gminy), którą zamieszkuje 681 mieszkańców (co stanowi 21,41% ogólnej liczby mieszkańców gminy)**. Wyznaczony obszar spełnia wymagania ustawowe odnośnie limitów wielkości obszaru i liczby mieszkańców, gdzie będą realizowane zadania rewitalizacyjne.

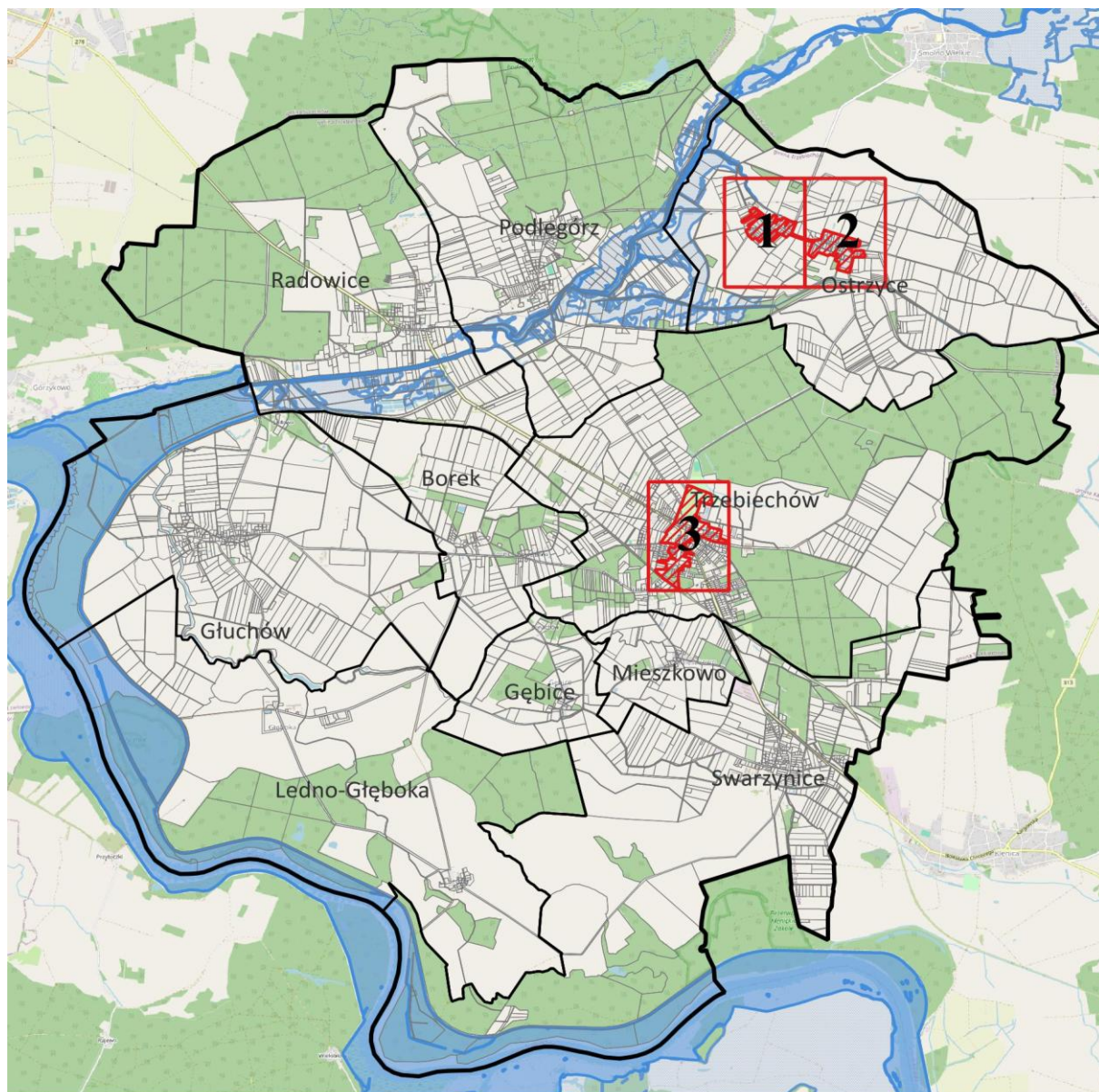
Tabela 3 Powierzchnia i liczba ludności wyznaczonego obszaru rewitalizacyjnego na terenie gminy Trzebiechów

Lp.	Obszar rewitalizacji	Powierzchnia [ha]	Ludność
1	Ostrzyce	23,92	251
2	Trzebiechów	28,19	430
	SUMA	52,11	681
	%	0,64	21,41

Źródło: opracowanie własne

Wyznaczony obszar rewitalizacji na terenie gminy Trzbiechów został przedstawiony na mapie poglądowej, gdzie wyodrębniono 3 arkusze map przedstawiających cały obszar rewitalizacji.

Mapa 1 Arkusze map prezentujących obszar rewitalizacji na terenie gminy Trzbiechów

 obszar rewitalizacji/ obszar zdegradowany

 granica gminy

 granica obrębu ewidencyjnego

 granica działki ewidencyjnej

 obszar zagrożenia powodzią (10%)

 obszar zagrożenia powodzią (1%)

0 1 2 km

Źródło: opracowanie własne

3. Szczegółowa diagnoza obszaru rewitalizacji

Gmina Trzebiechów to gmina wiejska położona w południowo-wschodniej części województwa lubuskiego w granicach powiatu zielonogórskiego, zajmuje powierzchnię 81 km². Graniczy z gminami: Sulechów, Kargowa, Bojadła i Zabór. Siedzibą władz administracyjnych jest miejscowość Trzebiechów, centralnie zlokalizowana w obszarze gminy. Gmina usytuowana jest w niewielkiej odległości od granicy z Niemcami. Administracyjnie obszar podzielony jest na 10 sołectw, do których należą: Borek, Gębice, Głuchów, Ledno-Głęboka, Mieszkowo, Ostrzyce, Podlegórz, Radowice, Swarzynice i Trzebiechów.

Mapa 2 Położenie gminy Trzebiechów w powiecie zielonogórskim i województwie lubuskim

Źródło: <https://www.google.com/>

Gmina Trzebiechów położona jest na nizinie, w pradolinie rzeki Odry zwanej Pradolina Warciańsko-Odrzańską w mikroregionie zwanym Kotliną Kargowską, jedynie północne krańce gminy stanowią skraj Wysoczyzny Lubuskiej. Kotlina Kargowska charakteryzuje się rozbudowaną siecią rzeczna. Przy południowo-zachodniej części granicy przepływa rzeka Odra. Gmina Trzebiechów leży w I strefie ochrony ujęcia wody rzeki Obrzycy (10 435 m.) dla miasta Zielonej Góry. Poza rzeką Odrą i Obrzycą oś hydrologiczną tworzą takie kanały jak: Głuchowski 10 327 m, Borkowski 9 850 m, Młynówka 4 988 m oraz Tomnica 5 240 m.

Do walorów przyrodniczych wyróżniających gminę Trzebiechów można zaliczyć obecność licznych starych dębów, szczególnie rosnących na terenie parku pałacowego, przy szosie

Trzebiechów – Ostrzyce oraz w lasach w dolinie Odry w pobliżu Ledna. Na drzewostan parku pałacowego składa się wiele rzadkich gatunków drzew, m.in: cyprysik nutkajski, cyprysik japoński, choina kanadyjska, cyprysnik błotny, klon tatarski, kasztan jadalny, reliktowy miłorząb japoński a także wiele okazałych platanów, grabów, lip, klonów, jaworów, czerwonej odmiany buków i cisów. Na północ od Podlegórze położony jest rezerwat przyrody „Radowice”. Jego główne walory to zachwycające głębokie wąwozy porośnięte starą buczyną, w niektórych płyną strumienie wypływające z licznych śródleśnych źródeł. Jest to siedlisko rzadkich gatunków ptaków jak puszczyk, gołąb siniak, dzięcioł zielony, muchołówka mała czy brodziec samotny jak również ssaków: łosi, jeleni, kun, lisów, saren, dzików, wydr i bobrów. Obszar ten stanowi również siedlisko żółwia błotnego zagrożonego wyginięciem oraz wielu rzadkich roślin.

Gminę przecina jedna droga wojewódzka, cztery drogi powiatowe i ok. 90 km dróg gminnych. Drogi powiatowe poprowadzone przez gminę posiadają łączną długość 22,726 km. Gmina utrzymuje dwie linie autobusowe: nr 171302 (Trzebiechów – Trzebiechów) oraz nr 171291 (Trzebiechów – Trzebiechów), dodatkowo przez teren Gminy przebiega 5 linii o charakterze międzygminnym. W gminie Trzebiechów brakuje funkcjonującej stacji kolejowej. Gmina posiada ścieżkę rowerową przy trasie Trzebiechów - Swarzynice o długości 1,4 km.

Jednostkami organizacyjnymi w gminie są:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Trzebiechowie,
- Zespół Edukacyjny w Trzebiechowie,
- Żłobek Gminny w Trzebiechowie,
- Trzebiechowski Ośrodek Kultury im. Tadeusza Wojtera,
- Gminna Biblioteka Publiczna w Trzebiechowie.

3.1 Analiza negatywnych zjawisk

Obszar rewitalizacji na terenie gminy Trzebiechów obejmuje następujące jednostki analityczne: sołectwo Ostrzyce i Trzebiechów.

Analiza uwarunkowań społecznych wykazała, że powyższe obszary należą do najbardziej zdegradowanych miejsc na terenie gminy, gdzie koncentracja deficytów i problemów społecznych jest największa. Analiza wskaźników społecznych, tj. liczba osób bezrobotnych, liczbę osób korzystających z zasiłków, liczba osób w wieku przedprodukcyjnym

i poprodukcyjnym, liczba osób korzystających ze wsparcia asystenta rodziny, a także liczba interwencji policji, liczba osób stosujących przemoc domową czy objętych wsparciem Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego lub Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w zakresie stosowania przemocy domowej, wykazała, że wyznaczony obszar rewitalizacji charakteryzuje się wysoką koncentracją analizowanych problemów społecznych.

Tabela 4 Analiza wskaźników uwarunkowań społecznych

Jednostka analityczna	Zasiłki stałe	Zasiłki okresowe	Zasiłki celowe	Pomoc na dożywianie dzieci	Bezrobocie	Obciążenie następstwami likwidacji PPGR	Wiek przedprodukcyjny	Wiek poprodukcyjny	Niebieskie Karty	Wsparcie asystenta rodziny	Wsparcie udzielane osobom ze szczególnymi potrzebami	Postępowania GZI i GKRPA
Średnia gminy	1,00	1,04	0,15	1,26	3,68	3,73	20,34	60,55	0,08	0,06	0,45	0,31
Średnia OR	1,89	1,92	0,34	2,43	3,32	5,26	21,73	55,96	0,29	0,05	0,80	1,02
Ostrzyce	2,39	3,19	0,40	3,19	4,78	5,58	26,69	54,18	0,40	0,00	0,40	1,20
Trzebiechów	1,40	0,65	0,28	1,68	1,86	4,93	16,76	57,73	0,19	0,09	1,21	0,84

Źródło: opracowanie własne

Analiza problemów społecznych koncentruje się na wyznaczonym obszarze rewitalizacji wokół przede wszystkim procesów demograficznych, które wpływają na inne wskaźniki społeczne. Zauważalnym problemem społecznym jest proces starzenia się społeczeństwa, który determinuje życie społeczne, kulturalne i rekreacyjne mieszkańców gminy Trzebiechów.

Analiza wskaźników w uwarunkowaniach społecznych wskazuje, że miejscowości Ostrzyce oraz Trzebiechów charakteryzują się wyższymi wskaźnikami niż zostały one zdiagnozowane dla obszaru rewitalizacji (OR) lub całej gminy. Liczba pobieranych zasiłków (ogółem) wykazuje wartości wyższe w Ostrzycach niż średnia OR oraz wyższe dla Trzebiechowa niż średnia dla gminy. Wskaźnik pomocy na dożywianie dzieci dla obu miejscowości jest wyższy niż średnia dla gminy, a w Ostrzycach również wyższy niż średnia OR. Zjawisko bezrobocia jest wyższe w sołectwie Ostrzyce, dla Trzebiechowa utrzymuje się poniżej analizowanych średnich.

Analizowany wskaźnik obciążenia następstwami likwidacji PPGR dla Ostrzyc jest wyższy niż średnia OR, a dla Trzebiechowa wyższy niż średnia dla gminy. Analiza struktury demograficznej wskazuje, że w Trzebiechowie znajduje się niewielka liczba osób w wieku przedprodukcyjnym, a wskaźnik osób w wieku poprodukcyjnym jest wyższy niż średnia OR, co oznacza deficyt dzieci a systematyczny wzrost osób starszych. Z kolei w Ostrzycach odnotowano wysoki wskaźnik osób w wieku przedprodukcyjny (wyższy niż średnia dla gminy i OR), a liczba osób starszych jest niższa niż w pozostałych sołectwach na terenie gminy. Wskaźnik liczby Niebieskich Kart dla miejscowości Ostrzyce jest wyższy niż analizowane

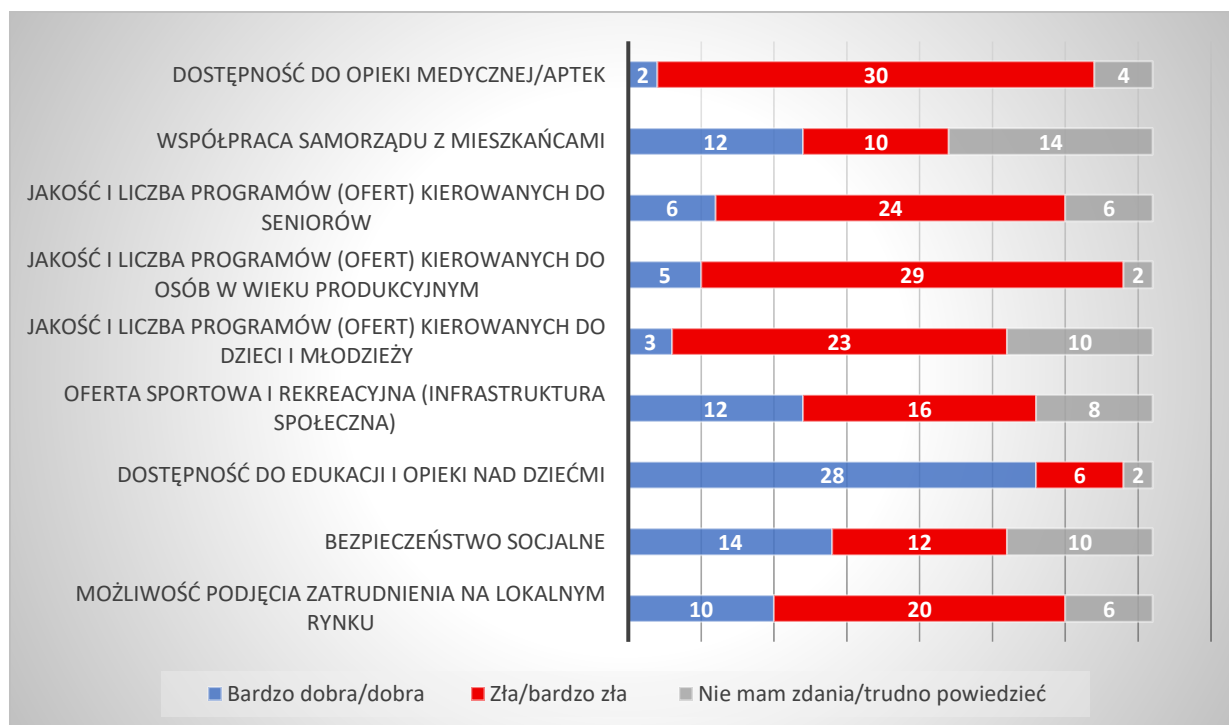

średnia, natomiast w Trzebiechowie przewyższa jedynie średnią dla gminy. W miejscowości Trzebiechów odnotowano znaczną liczbę osób starszych korzystających z pomocy społecznej oraz liczbę rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny. Wskaźniki przewyższają średnią dla OR i dla gminy. Z kolei wskaźnik postępowań GZI i GKRPA wykazuje wartości wyższe niż średnia OR dla sołectwa Ostrzyce.

W ramach przeprowadzonych konsultacji poddano ocenie poszczególne uwarunkowania społeczne, które w większości wskazują na złą lub bardzo złą realizację. Wśród negatywnych ocen uwarunkowań społecznych znalazły się: dostępność do opieki medycznej na terenie gminy, jakość i liczba programów (ofert) skierowanych do różnych grup mieszkańców gminy, gdzie najgorzej, w ocenie respondentów, sytuacja wygląda oferty skierowanej do osób w wieku produkcyjnym. Negatywnie oceniona została także możliwość podjęcia zatrudnienia na lokalnym rynku pracy.

Pozytywna ocena uwarunkowań społecznych na obszarze rewitalizacji dotyczy dostępności do edukacji i opieki nad dziećmi.

Wykres 1 Aspekty poddane ocenie w ramach uwarunkowań społecznych

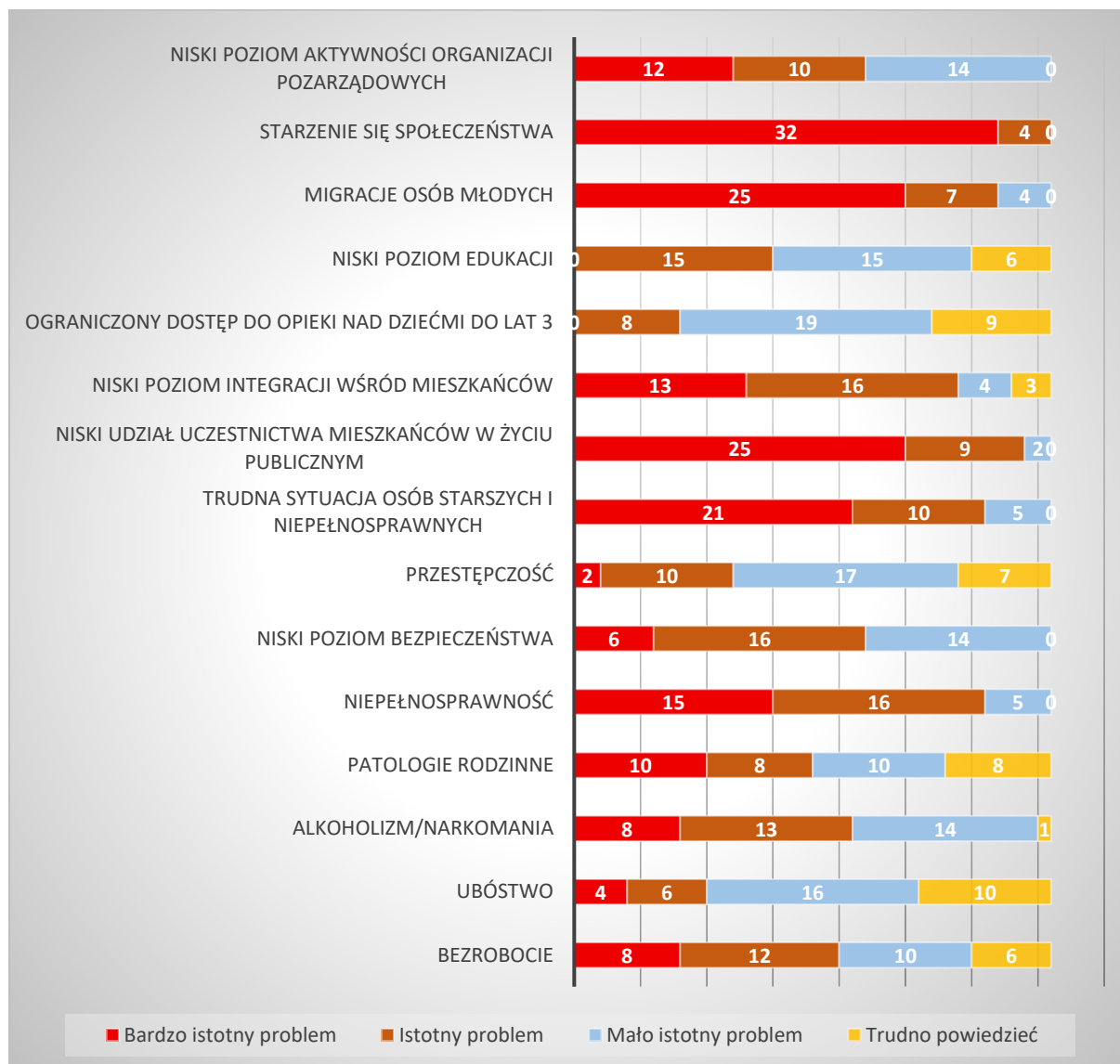

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych konsultacji

Przeprowadzone badania w ramach opracowywania Gminnego Programu Rewitalizacji potwierdziły analizę danych ilościowych przygotowywaną na potrzeby wyznaczenia obszaru rewitalizacji na terenie gminy Trzebiechów. Do najważniejszych problemów społecznych

należy proces starzenia się społeczeństwa (36), niski udział w życiu społecznym mieszkańców analizowanych miejscowości (34), migracje osób młodych (32), trudna sytuacja osób starszych i z niepełnosprawnością (31), niepełnosprawność (31) oraz niski poziom integracji wśród mieszkańców (29). Wśród problemów o mało istotnym znaczeniu dla obszaru rewitalizacji wskazano ograniczony dostęp do opieki nad dziećmi do lat 3 (28), ubóstwo (26), przestępczość (24) oraz niski poziom edukacji (21).

Wykres 2 Główne problemy społeczne na obszarze rewitalizacji

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych konsultacji

Analiza uwarunkowań gospodarczych została oparta na podstawie dwóch wskaźników, tj. współczynnika przedsiębiorczości – mierzonego liczbą podmiotów gospodarczych oraz współczynnikiem rozwoju przedsiębiorczości – mierzonego liczbą nowo powstałych podmiotów gospodarczych na analizowanym obszarze rewitalizacji. Z danych wynika,

że współczynnik przedsiębiorczości dla OR wynosi 0,05. Z analizy danych wynika, że współczynnik przedsiębiorczości miejscowości Ostrzyce jest niższy niż średnia dla OR i dla gminy, z kolei w Trzebiechowie jest równy średniej dla gminy. Współczynnik rozwoju przedsiębiorczości OR i gminy wynosi 0,0, co wskazuje, że w ostatnim okresie nie odnotowano nowopowstałych firm na terenie gminy. Świadczy to o braku rozwoju przedsiębiorczości na terenie gminy w analizowanym roku.

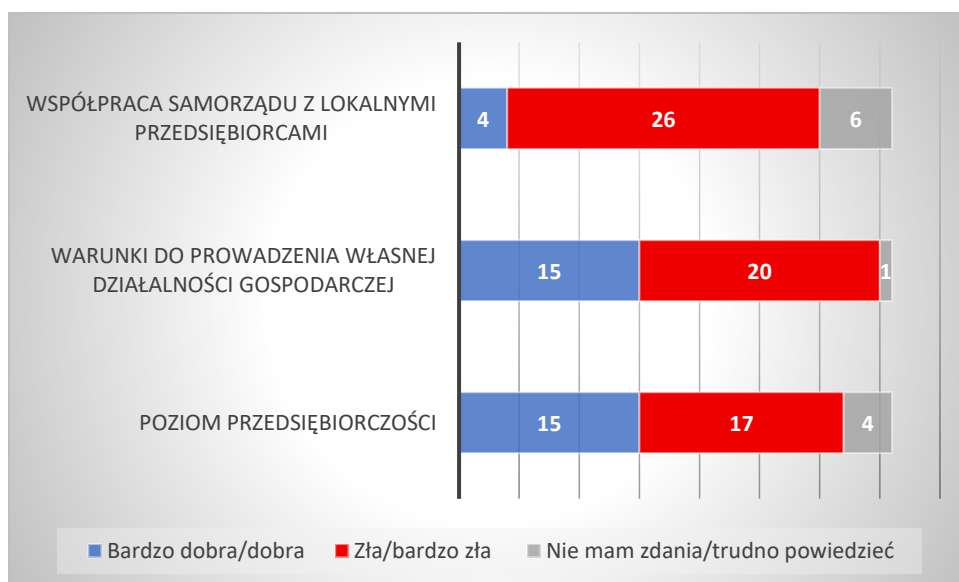
Tabela 5 Analiza wskaźników uwarunkowań gospodarczych

Jednostka analityczna	Współczynnik przedsiębiorczości	Współczynnik rozwoju przedsiębiorczości
Średnia gminy	0,06	0,00
Średnia OR	0,05	0,00
Ostrzyce	0,04	0,00
Trzebiechów	0,06	0,00

Źródło: opracowanie własne

W ramach przeprowadzonych badań i konsultacji wskazano, że zła lub bardzo zła jest współpraca samorządu z lokalnymi przedsiębiorcami (26), trudne są także warunki do prowadzenia na badanym obszarze własnych działalności gospodarczych (20) oraz istnieje na terenie obszaru rewitalizacji niski poziom przedsiębiorczości (17).

Wykres 3 Aspekty poddane ocenie w ramach uwarunkowań gospodarczych

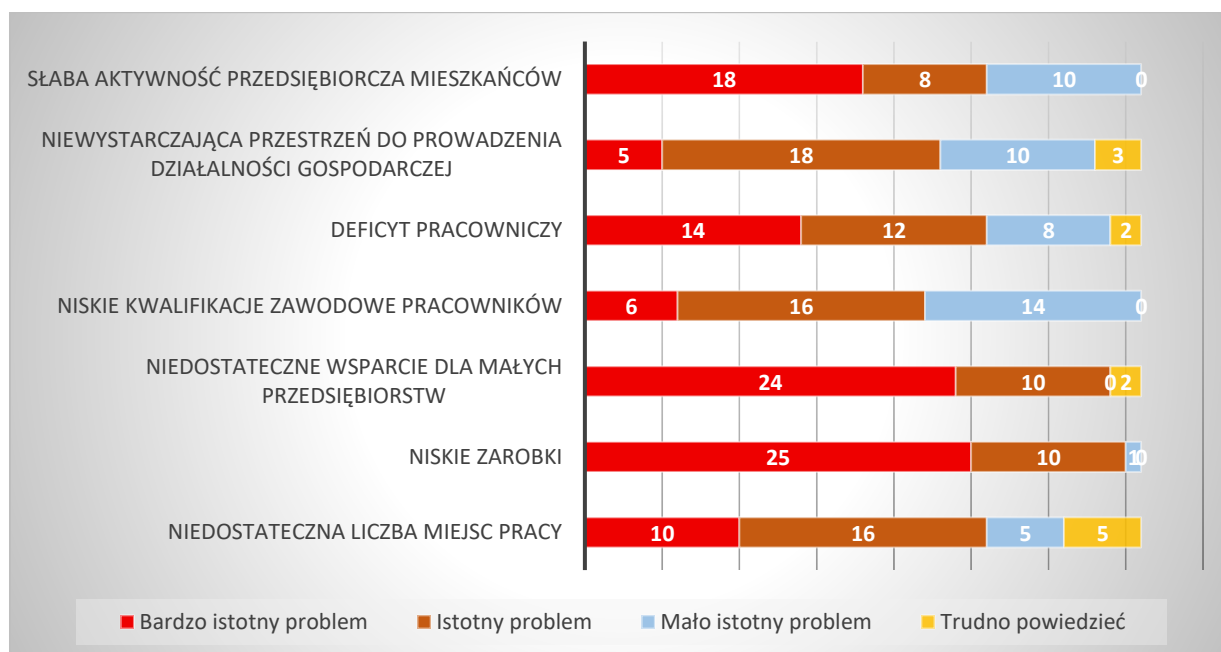

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych konsultacji

Podczas badań wskazano, że do najważniejszych problemów w ramach uwarunkowań gospodarczych na terenie wyznaczonego obszaru rewitalizacji w gminie Trzebiechów należą: niskie zarobki (35), niedostateczne wsparcie dla małych przedsiębiorstw (34) oraz słaba aktywność przedsiębiorcza mieszkańców i niedostateczna liczba miejsc pracy (26).

W ramach rozwoju gospodarczego istotnym problemem jest także niewystarczająca przestrzeń do prowadzenia działalności gospodarczych i deficyt pracowniczy.

Wykres 4 Główne problemy gospodarcze na obszarze rewitalizacji

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych konsultacji

Analiza uwarunkowań przestrzenno-funkcjonalnych w obszarze rewitalizacji została oparta na wskaźniku dostępności do sieci kanalizacyjnej i wodociągowej, wskaźniku dostępności do obiektów publicznych oraz na wskaźniku dostępności komunikacyjnej. W ramach powyższych wskaźników (oprócz dostępności komunikacyjnej) analiza wartości dla sołectwa Ostrzyce wykazała wartości poniżej średniej OR i średniej gminy. Jedynie dostępność komunikacyjna jest w Ostrzycach wyższa niż w pozostałym OR i wyższa niż średnia dla gminy. Z kolei w Trzebiechowie sytuacja jest dokładnie odwrotna. Wskaźnik dostępności do sieci wodociągowej, kanalizacyjnej i obiektów publicznych jest zdecydowanie wyższy niż średnia OR i średnia gminy, ale widoczny jest deficyt dostępnych linii komunikacyjnych na terenie tej miejscowości.

Tabela 6 Analiza wskaźników uwarunkowań przestrzenno-funkcjonalnych

Jednostka analityczna	Wskaźnik dostępności do sieci kanalizacyjnej	Wskaźnik dostępności do sieci wodociągowej	Wskaźnik dostępności do obiektów publicznych	Wskaźnik dostępności komunikacyjnej
Średnia gminy	24,08	110,55	6,40	108,80
Średnia OR	57,80	103,91	8,5	84
Ostrzyce	10,39	87,01	6	120
Trzbiechów	105,2	120,8	11	48

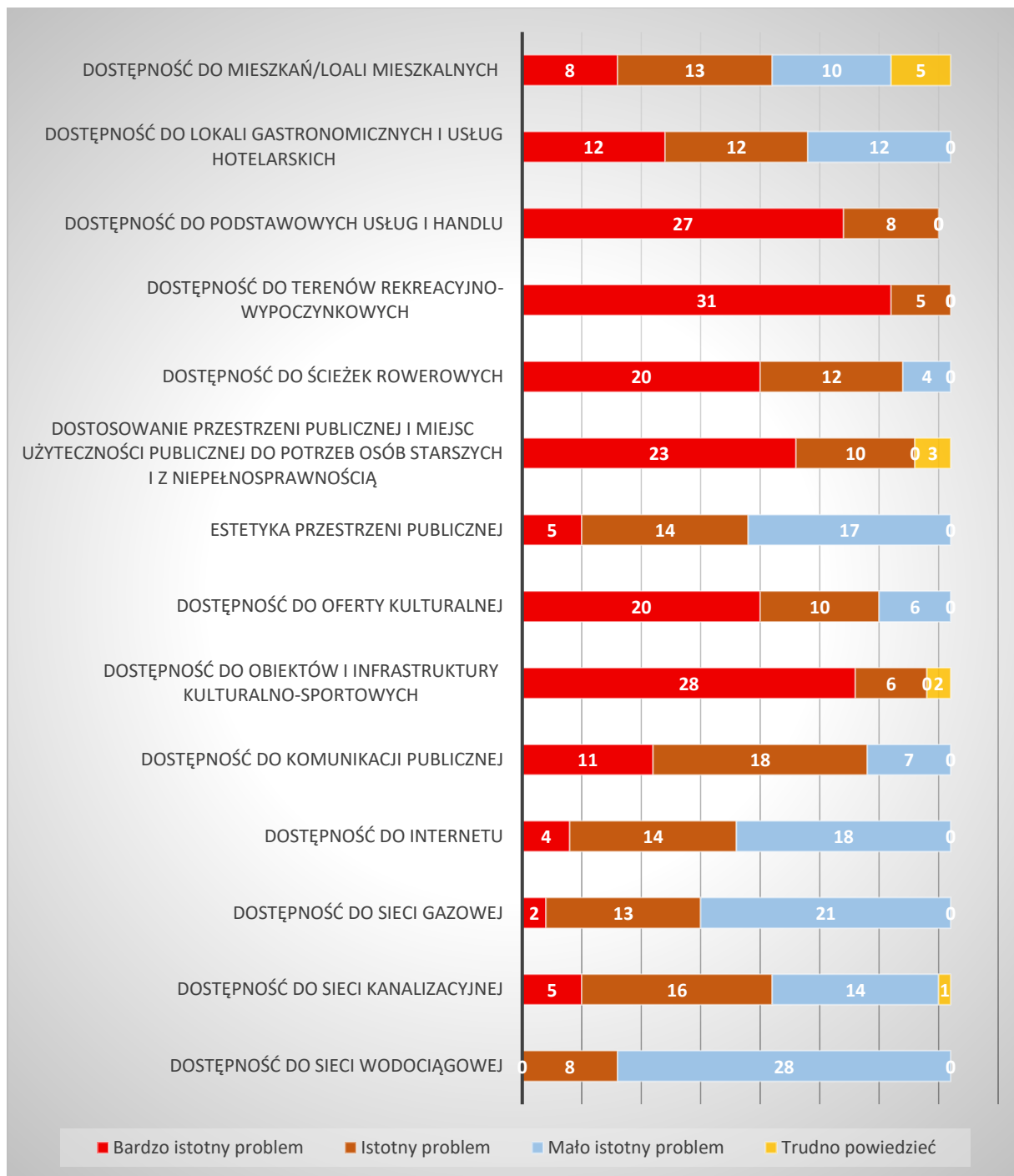
Źródło: opracowanie własne

Do najistotniejszych problemów społecznych w kontekście uwarunkowań społeczno-funkcjonalnych zdiagnozowanych na podstawie badań należą: dostępność do podstawowych usług i handlu (35), dostępność do terenów rekreacyjno-wypoczynkowych (36), a także dostępność do obiektów i infrastruktury kulturalno-sportowej (34).

Również dostrzegalnym problemem społeczno-funkcjonalnym na obszarze rewitalizacji jest dostosowanie przestrzeni publicznej i miejsc użyteczności publicznej do potrzeb osób starszych (33), dostępność do ścieżek rowerowych (32) czy dostępność do oferty kulturalnej (30).

Wykres 5 Główne problemy społeczno-funkcjonalne na obszarze rewitalizacji

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych konsultacji

Analiza uwarunkowań środowiskowych oparta została na wskaźniku zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego w wyniku szkodliwej działalności człowieka (stosowanie nieekologicznych źródeł ciepła) oraz na wskaźniku zanieczyszczenia azbestem. Wskaźnik zanieczyszczenia powietrza na obszarze rewitalizacji wynosi 93. W sołectwie Ostrzyce jest on wyższy niż średnia OR i średnia gminy, co wskazuje na wyższy stopień zanieczyszczenia

powietrza atmosferycznego, w wyniku przede wszystkim szkodliwej działalności człowieka. Również wskaźnik zanieczyszczenia azbestem jest wyższy dla Ostrzyc niż średnia OR i średnia dla gminy. Analiza wskaźników dla miejscowości Trzebiechów wykazała, że analizowane wskaźniki są wyższe niż średnia dla gminy.

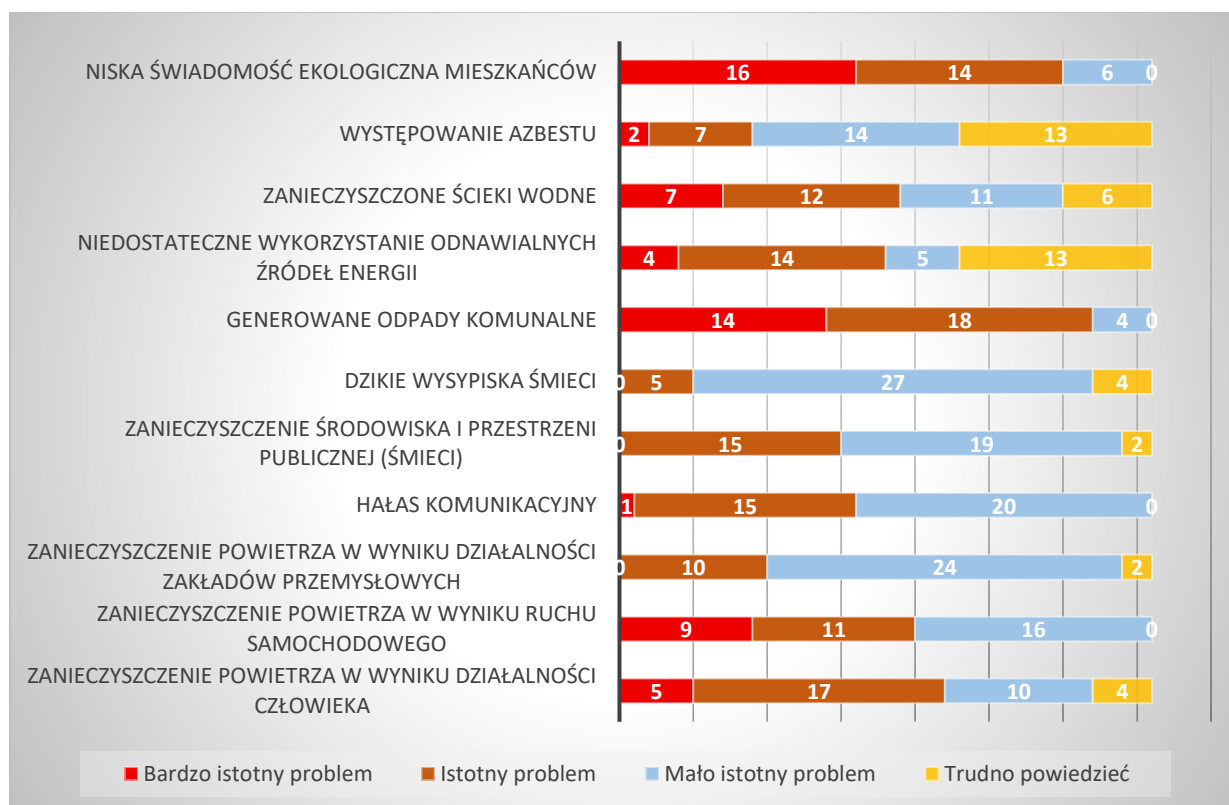
Tabela 7 Analiza wskaźników uwarunkowań środowiskowych

Jednostka analityczna	Wskaźnik zanieczyszczenia powietrza	Wskaźnik zanieczyszczenia azbestem [%]
Średnia gminy	92,5	52,23
Średnia OR	93,00	65,11
Ostrzyce	93,26	73,02
Trzebiechów	92,73	57,2

Źródło: opracowanie własne

W wyniku przeprowadzonych badań społecznych wskazano, że największym problemem w uwarunkowaniach środowiskowych obszaru rewitalizacji jest przede wszystkim generowanie odpadów komunalnych (32), niska świadomość ekologiczna mieszkańców (30) oraz zanieczyszczenia powietrza w wyniku działalności człowieka (22). Dzięki wysypiska śmieci nie stanowią dla respondentów problemu jak również niski stopień wykorzystywania OZE.

Wykres 6 Główne problemy środowiskowe na obszarze rewitalizacji

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych konsultacji

Analiza uwarunkowań technicznych oparta została na wskaźniku degradacji zabytków oraz dostępności architektonicznej do obiektów użyteczności publicznej. Średnia wskaźnika dla OR wynosi 50,25. Z kolei średnia dla wskaźnika dostępności architektonicznej wynosi 37,5. Analiza wskaźników wykazała, że Trzebiechów charakteryzuje się niskim poziomem dostępności architektonicznej do budynków użyteczności publicznej oraz wysokim wskaźnikiem degradacji zabytków. Z kolei w Ostrzycach zdiagnozowano wyższy wskaźnik dostępności architektonicznej oraz niższy wskaźnik degradacji zabytków.

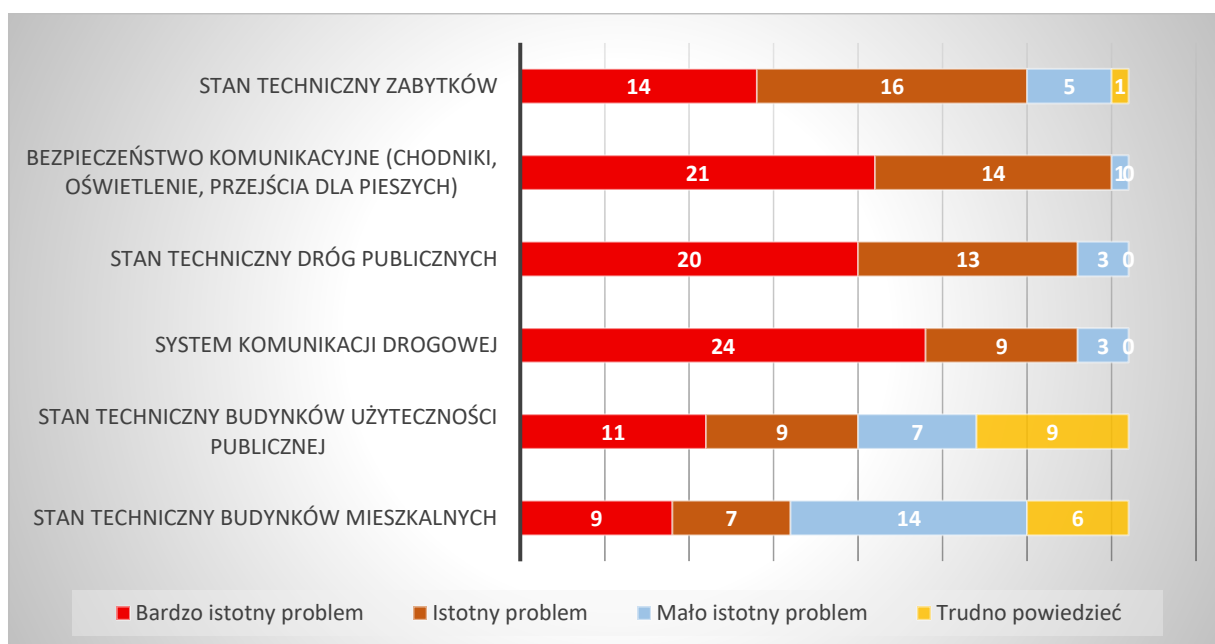
Tabela 8 Analiza wskaźników uwarunkowań technicznych

Jednostka analityczna	Wskaźnik degradacji zabytków	Wskaźnik dostępności architektonicznej
Średnia gminy	51,66	32,50
Średnia OR	50,25	37,50
Ostrzyce	50,00	50,00
Trzebiechów	50,49	25,00

Źródło: opracowanie własne

Według przeprowadzonych badań do głównych problemów w uwarunkowaniach technicznych należą przede wszystkim bezpieczeństwo komunikacyjne (35) oraz stan techniczny dróg publicznych (35). Bardzo istotnym problemem obszaru rewitalizacji pod względem technicznym w opinii respondentów są także system komunikacji drogowej (33) i stan techniczny zabytków (30).

Wykres 7 Główne problemy techniczne na obszarze rewitalizacji

Źródło: opracowanie własne na podstawie przeprowadzonych konsultacji

Podsumowując szczegółową diagnozę obszaru rewitalizacji w kontekście uwarunkowań społecznych, gospodarczych, przestrzenno-funkcjonalnych, środowiskowych i technicznych warto podkreślić, iż przeprowadzona wizja lokalna (spacery studyjne) potwierdzają zdiagnozowane, na podstawie analizy danych oraz przeprowadzonych konsultacji, problemy społeczno-gospodarcze obszaru rewitalizacji. Dużym problemem społecznym gminy Trzbiechów jest niski udział aktywności społecznej mieszkańców w życiu społecznym, migracje osób młodych i niski poziom przedsiębiorczości. Z jednej strony jest to spowodowane procesami demograficznymi, gdzie widoczny jest spadek liczby osób młodych w wieku przedprodukcyjnym przy jednoczesnym wzroście liczby osób w wieku poprodukcyjnym. Wzrost osób w wieku senioralnym wzrasta systematycznie, co również pociąga za sobą inne problemy społeczne. Z drugiej strony niska aktywność mieszkańców jest wynikiem braku odpowiednich bodźców aktywizacyjnych, tj. infrastruktury społeczno-rekreacyjnej, sportowej, integracyjnej czy kulturalnej, a także braku zorganizowanych działań na rzecz ich rozwoju przedsiębiorczości. Niniejszy problem dostrzegalny jest przede wszystkim na całym wyznaczonym obszarze rewitalizacji, gdzie widnieje potrzeba wdrażania systematycznych i cyklicznych działań aktywizujących mieszkańców danych społeczeństw. W ten sposób minimalizowane będą problemy społeczne, dotyczące w przeważającej mierze te grupy społeczne w dostępie do kultury, aktywnego spędzania czasu, efektywnych form profilaktycznych, rozwoju ich aktywności i zaangażowania obywatelskiego itp.

Dodatkowo warto podkreślić, że zdiagnozowane problemy w sferze społecznej oddziałują na sferę gospodarczą, przestrzenno-funkcjonalną, środowiskową i techniczną. Wysoki odsetek osób starszych na obszarze rewitalizacji, bezrobocie, ubóstwo i występujące w wyniku tego patologie społeczne mają wpływ na aktywność społeczną mieszkańców analizowanego obszaru. Stagnacja i brak aktywności społecznej wpływają również na niski poziom przedsiębiorczości, niski udział w życiu publicznym czy angażowanie się w sprawy społeczne. Dlatego realizacja zadań i przedsięwzięć rewitalizacyjnych powinna koncentrować się na wszystkich obszarach zdegradowanych, aby tym samym przeciwdziałać występowaniu zdiagnozowanych problemów społecznych na pozostałym obszarze gminy.

3.2 Lokalne potencjały obszaru

Na analizowanym obszarze rewitalizacji istnieje wiele walorów i potencjałów w sferze środowiskowej i przestrzenno-funkcjonalnej. Każdy z podobszarów rewitalizacji

charakteryzuje się odmienną specyfiką i właściwościami, choć wiele z nich stanowią potencjał całej gminy Trzebiechów. Gmina zaliczana jest do obszarów cennych przyrodniczo. W pobliżu gminy przepływają dwie rzeki: Odra i Obrzyca. Obie te rzeki to siedliska ptactwa wodnego i błotnego. Brak zakładów przemysłowych i obecność rzadkich gatunków zwierząt nadaje obszarowi ekologiczny charakter i stwarza doskonałe warunki dla turystów: wędkarzy myśliwych, grzybiarzy, zbieraczy runa leśnego oraz kajakarzy. Na uwagę zasługują także tereny Rezerwatu Przyrody „Radowice” o powierzchni 18,59 ha, który łatwo zwiedzać pieszo, a nawet rowerem dzięki utwardzanym trasą i duktom leśnym. W obrębie rezerwatu występują rzadkie gatunki fauny i flory oraz niespotykana rzeźba terenu przecinana licznymi strumykami i źródłami. Rezerwat „Radowice” obejmuje tereny źródłiskowe o bardzo urozmaiconej rzeźbie terenu, w większości porośnięty ok. 100-letnim lasem bukowym, w bardzo niewielkiej części łęgowym i olszowym na silnie urzeźbionej krawędzi wysoczyzny polodowcowej. Wyjątkowości rezerwatu dopełnia fakt występowania na jego terenie rzadkich, w większości chronionych gatunków grzybów oraz liczne ginące gatunki ptaków (muchówka mała, siniak, dzięcioł zielony). W południowej części rezerwatu znajduje się niewielki zbiornik wodny, będący miejscem występowania żółwia błotnego. Przyrodniczymi i społecznymi uwarunkowaniami ochrony tego terenu są m. in.: położenie na nachylonych stokach rozcięć wysoczyzny morenowej, z czynnymi i nieczynnymi rynnami i cyrkami źródłiskowymi, utworzenie rezerwatu z lasu gospodarczego, w którym m. in. zabiegi zachowały różnej postaci starodrzew. Na terenie Rezerwatu „Radowice” Nadleśnictwo Sulechów ma plan budowy wieży widokowej, co wpłynie pozytywnie na rozwój turystyki.

Tereny chronione występujące na terenie Gminy to:

- obszary Natura 2000 (obszar ochrony siedlisk Kargowskie Zakola Odry PLH080012, Obszar specjalnej ochrony ptaków Dolina Środkowej Odry PLB080004 o powierzchni 33 677,8 ha),
- obszary chronionego krajobrazu "17-Rynny Obrzycko-Obrzańskie" oraz "21-Nowosolska Dolina Odry",
- rezerwat przyrody "Radowice",
- użytki ekologiczne: „Dzicze szuwały”, „Bagno rybnie z lusterkiem”, „Przy wale”
- pomniki przyrody (12 szt.) – to głównie drzewa lub grupy drzew.

Południowo zachodnie tereny gminy Trzebiechów zlokalizowane są nad rzeką Odry i wchodzą w skład Doliny Środkowej Odry. Dolina ta jest obszarem węzłowym 17 M w ramach europejskiej sieci ekologicznej European Ecological Network EECNET-PL o znaczeniu międzynarodowym. Podstawowym walorem tego obszaru jest fakt występowania dużej rangi ostoi ptaków i licznych dobrze zachowanych starorzeczy z bogatą roślinnością wodną.

54,9% ogólnej powierzchni gminy, to jest 4 447,2 ha podlega prawnej ochronie. Jest to część systemu obszarów chronionego krajobrazu, obejmujących południowowschodnią część województwa lubuskiego. W gminie Trzebiechów - chodzi tu o jej północną część – obszar o powierzchni 3 781,4 ha, gdzie znajdują się fragmenty moreny czołowej fazy poznańskiej ostatniego zlodowacenia, o urozmaiconej rzeźbie i dość znacznych deniwelacjach, którą należy chronić przed dewastacją. W granicach gminy istnieją obszary chronionego krajobrazu „17-Rynny Obrzycko-Obrzańskie” oraz „21-Nowosolska Dolina Odry”. Miejsca te objęte są ochroną ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, są wartościowe ze względu na możliwość zaspokojenia potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnioną funkcję korytarzy ekologicznych.

Szczególną formą ochrony przyrody są parki podworskie. Są one obiektem zainteresowania zarówno z punktu widzenia ochrony kultury jak i ochrony przyrody. Park Trzebiechowski założony został w II poł. XVII wieku. Drzewostan (częściowo w wieku 200 lat) tworzy około 30 gatunków drzew. Oprócz gatunków rodzimych, które dominują, spotkać tu także można liczne gatunki egzotyczne jak: platan, kasztan jadalny, cypryśnik błotny, klon kanadyjski i inne.

Powierzchnia gminy Trzebiechów według granic administracyjnych wynosi ogółem 8 096 ha, z czego na użytki rolne przypada 4 716 ha. Lasy oraz grunty zadrzewione ogółem zajmują 2 334 ha, pozostałe grunty i nieużytki obejmują łącznie 1 046 ha powierzchni gminy. Użytki rolne stanowią zatem 58,3% ogólnej powierzchni, w tym grunty orne 45,3%. Lasy to 26% powierzchni ogólnej gminy Trzebiechów.

Gmina Trzebiechów charakteryzuje się stosunkowo dobrymi glebami – 66,5% areалу stanowią gleby III i IV klas. Utrudnieniem w gospodarowaniu użytkach rolnych są min. gęsta sieć cieków wodnych oraz znaczne zróżnicowanie użytków występujących na stosunkowo niewielkich powierzchniach. Powodowane to jest przez geologiczne ich pochodzenie i znaczne

zróźnicowanie poziomów wód gruntowych. Poniżej charakterystyka gruntów Gminy w ujęciu tabelarycznym.

Na terenie gminy umiejscowione są liczne zabytki architektury. Do najcenniejszych należy dawne sanatorium, a obecnie Dom Pomocy Społecznej w Trzebiechowie - jedyne w Polsce dzieło wielkiego Belga, twórcy nurtu europejskiej secesji Henrego van de Velde. W obiektach wzniesionych w latach 1902 - 1905 można podziwiać jedyne w swoim rodzaju malowidła szablone, oryginalną kolorystkę klatek schodowych, futryn okiennych i drzwiowych, balustrady, tapicerkę i wiele innych elementów wyposażenia wnętrz według projektów tego artysty. Kolejnym wartościowym historycznie obiektem jest kompleks pałacowo - parkowy książąt Reuss. Pałac (rezydencja książęca) wybudowany został w stylu rezydencji francuskich według projektu wiedeńskiego architekta Viktora Rumpelmeyera, który przebudował również kościół książęcy w pobliskim Podlegórze, gdzie na cmentarzu przykościelnym, na zboczu znajduje się grobowiec książąt Reuss. W obiekcie znajduje się Zespół Edukacyjny, w którym prowadzona jest szkoła podstawowa w gminie Trzebiechów. Obiekt jest systematycznie modernizowany i dostosowywany do lokalnych potrzeb mieszkańców, jednak w dalszym ciągu widoczna jest pilna potrzeba dalszych renowacji, modernizacji, aby zachować w jak najlepszym stanie najpiękniejsze dziedzictwo historyczne i kulturowe na terenie gminy.

Fotografia 1 Zabytki na terenie gminy Trzebiechów

Źródło: <https://www.google.com/>

Ze względu na walory przyrodnicze i kulturowe, gmina Trzebiechów posiada bardzo duży potencjał turystyczny. Zachowane zabytki stanowią ważne pomniki historii, które należy pielęgnować i utrzymać w jak najlepszym stanie technicznym. Pałac w Trzebiechowie jest jednym z najcenniejszych zabytków gminy, o wyjątkowych walorach historycznych, kulturowych i architektonicznych. Od wieków stanowi symbol tożsamości lokalnej i element dziedzictwa, który łączy przeszłość z teraźniejszością. Obecnie w pałacu mieści się Szkoła Podstawowa w Trzebiechowie, co sprawia, że obiekt wciąż pełni funkcję publiczną i edukacyjną. Jednocześnie, ze względu na stan techniczny, ograniczenia funkcjonalne oraz niedostosowanie do współczesnych standardów, nie wykorzystuje w pełni swojego potencjału społecznego i kulturalnego.

3.3 Skala potrzeb rewitalizacyjnych

Działania realizowane na kolejnych etapach opracowywania dokumentu – w tym wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, analiza wskaźnikowa, warsztaty rewitalizacyjne, wizje lokalne, konsultacje społeczne z wykorzystaniem ankiet oraz szczegółowa diagnoza – jednoznacznie wskazały na koncentrację negatywnych zjawisk społecznych, gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych i technicznych w granicach wyznaczonego obszaru rewitalizacji. Czynniki te istotnie ograniczają rozwój zarówno poszczególnych podobszarów, jak i całej gminy.

Należy podkreślić, że zidentyfikowane trudności nie mają charakteru przypadkowego, lecz są ze sobą powiązane i wynikają z określonych zależności. Przykładowo, brak więzi społecznych i słabe zaangażowanie mieszkańców w życie publiczne często mają swoje źródło w niedostatkach infrastrukturalnych, takich jak niewystarczająca liczba miejsc do spędzania czasu wolnego czy ograniczona oferta zajęć pozalekcyjnych. Z kolei nieprzystosowanie budynków i przestrzeni publicznych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami oraz zaniedbania w utrzymaniu infrastruktury obniżają ogólną jakość przestrzeni. Niski poziom rozwoju gospodarczego i społecznego wiąże się także z brakiem odpowiednich narzędzi wspierających lokalnych przedsiębiorców oraz organizacje pozarządowe. Świadomość tych powiązań pozwala lepiej zrozumieć naturę problemów, a tym samym skuteczniej poszukiwać sposobów ich rozwiązania w gminie Trzebiechów.

Poniżej zaprezentowano potrzeby rewitalizacyjne, którą wynikają z zdiagnozowanych problemów na obszarze rewitalizacyjnym.

Tabela 9 Potrzeby rewitalizacyjne zdiagnozowane na podstawie istniejących problemów i deficytów obszaru rewitalizacji

PROBLEM	SKUTEK	POTRZEBA REWITALIZACYJNA
Zmiany demograficzne (spadek liczby ludności, proces starzenia się społeczeństwa, migracje osób młodych)	- wyludnianie się obszaru gminy, - obniżenie poziomu życia mieszkańców w wieku poprodukcyjnym, - zahamowanie rozwoju gospodarczego, - stagnacja społeczna, - wzrastające potrzeby osób starszych w dostępie do opieki społecznej i medycznej	zwiększenie atrakcyjności osiedleńczej, podniesienie jakości życia, dostosowywanie oferty spędzania czasu wolnego do potrzeb mieszkańców w różnym wieku, budowanie systemu wsparcia dla osób starszych i z niepełnosprawnością
Bezrobocie, ubóstwo, wysokie odsetek osób korzystających z pomocy społecznej	- pogarszające się warunki życiowe, - wykluczenie społeczne osób bezrobotnych, - trudności finansowe w prowadzeniu gospodarstwa domowego, - wzrost patologii społecznych	prowadzenie działań aktywizujących, wyrównanie szans mieszkańców w dostępie do różnorodnych usług rynku pracy, konieczność podniesienia potrzeby motywacji i kwalifikacji zawodowych osób bezrobotnych, tworzenie miejsc integracji i systemu wsparcia dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym
Niewielki poziom rozwoju przedsiębiorczości, brak odpowiednich instrumentów wsparcia rozwoju gospodarczego i III sektora	- pogłębiający się kryzys bezrobotności, - zahamowanie dostępu do podstawowych usług i produktów, - brak możliwości rozwoju turystycznego i okołoturystycznego	wykorzystanie istniejącego potencjału przyrodniczego do prowadzenia działalności gospodarczych, wspieranie działalności małych przedsiębiorstw, tworzenie przestrzeni do pobudzenia gospodarczego gminy

PROBLEM	SKUTEK	POTRZEBA REWITALIZACYJNA
Niewystarczająca oferta kulturalno-rekreacyjna i liczba miejsc integracji społecznej	• pogłębiający się kryzys izolacji społecznej, • brak aktywizacji społecznej mieszkańców, • pogorszenie stanu zdrowia, • migracje osiedleńcze w celu poszukiwania dogodniejszych warunków życia	dostosowywanie istniejącej infrastruktury i oferty kulturalnej do potrzeb mieszkańców, podejmowanie działań profilaktycznych w zakresie ochrony zdrowia, rozbudowa infrastruktury społecznej i rekreacyjnej
Niski poziom ochrony środowiska przyrodniczego, miejsca zaniedbane, występowanie pustostanów	• degradacja istniejącego potencjału przyrodniczego, • pogorszenie się stanu środowiska przyrodniczego, • brak estetyki przestrzennej i występowanie miejsc niebezpiecznych	racjonalne wykorzystanie i dostosowanie istniejącego potencjału przyrodniczego do pełnienia funkcji społecznych, rekreacyjnych, integracyjnych, podejmowanie działań w zakresie zwiększenia świadomości ekologicznej mieszkańców gminy
Zły stan techniczny budynków użyteczności publicznej, w tym brak dostosowania architektonicznego budynków do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami	• degradacja budynków użyteczności publicznej, • nieatrakcyjny wizerunek obszaru, brak estetyki przestrzennej, • niski poziom atrakcyjności osiedleńczej	Modernizacja i poprawa stanu technicznego i wyglądu budynków użyteczności publicznej, dostosowanie ich do potrzeb osób starszych i z niepełnosprawnością w celu zapewnienie dostępu do usług dla wszystkich mieszkańców gminy

Źródło: opracowanie własne

4. Opis wizji stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji

Po zakończeniu realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych na terenie gminy Trzebiechów, obejmujących projekty „Pałac Spotkań – centrum integracji i aktywizacji społecznej w Trzebiechowie”, „Przystań Młodych w Ostrzycach” oraz „Centrum Dobrych Relacji”, gmina uzyska nową jakość przestrzeni publicznej i społecznej. Zdegradowane dotąd miejsca — historyczny pałac, świetlice wiejskie oraz ich otoczenie — zostaną przekształcone w nowoczesne, dostępne i przyjazne przestrzenie życia społecznego, które będą integrować mieszkańców, wzmacniać więzi międzypokoleniowe oraz wspierać rozwój kapitału społecznego i kulturowego.

Trzebiechów – Pałac Spotkań

Po rewitalizacji pałac stanie się nowoczesnym centrum integracji, edukacji i kultury, pełniącym rolę miejsca spotkań i aktywności dla wszystkich grup wiekowych. Odrestaurowany obiekt, przywrócony do pierwotnej świetności, zyska nowe funkcje społeczne i edukacyjne — powstaną w nim sale warsztatowe, przestrzeń międzypokoleniowa, strefa relaksu i „Przystań Trzebiechowska”, w której mieszkańcy będą mogli rozwijać swoje zainteresowania, uczestniczyć w warsztatach, spotkaniach i wydarzeniach kulturalnych. Pałac stanie się sercem życia społecznego gminy, miejscem otwartym, dostępnym dla osób z niepełnosprawnościami, dzieci, młodzieży, seniorów i organizacji pozarządowych. Otaczający teren zyska ścieżkę edukacyjno-historyczną, łączącą funkcje rekreacyjne i edukacyjne, co dodatkowo zwiększy atrakcyjność turystyczną i kulturową Trzebiechowa. Dzięki temu obiekt, dotąd wykorzystywany głównie jako szkoła, stanie się symbolem odnowy, współpracy i nowoczesnego podejścia do dziedzictwa lokalnego.

Ostrzyce – Przystań Młodych

Świetlica wiejska w Ostrzycach, po adaptacji i doposażeniu, stanie się miejscem aktywności młodzieży i lokalnych liderów. Powstanie nowoczesna przestrzeń z wydzieloną strefą warsztatową, „kąciem inspiracji”, zapleczem multimedialnym i miejscem do spotkań międzypokoleniowych. „Przystań Młodych” będzie funkcjonować jako centrum rozwoju kompetencji społecznych, kreatywności i wolontariatu, w którym młodzi ludzie nauczą się współpracy, planowania działań społecznych i odpowiedzialności za wspólne dobro.

Obiekt będzie w pełni dostępny architektonicznie i komunikacyjnie, co umożliwi udział w działaniach osobom z niepełnosprawnościami. Dzięki regularnym warsztatom, spotkaniom i wydarzeniom wiejskim, Ostrzyce staną się aktywną, tętniącą życiem miejscowością, przyjazną młodym mieszkańcom.

Świetlice wiejskie – Centrum Dobrych Relacji

W ośmiu świetlicach wiejskich (Trzebiechów, Swarzynice, Podlegórz, Głuchów, Radowice, Borek, Mieszkowo, Ledno) powstanie sieć lokalnych centrów integracji społecznej – „Centrum Dobrych Relacji”. Każda z nich będzie funkcjonować jako otwarta przestrzeń spotkań i współpracy mieszkańców, gdzie prowadzone będą warsztaty, spotkania, akcje społeczne i wydarzenia międzypokoleniowe. Dzięki regularnym zajęciom prowadzonym przez animatorów i lokalnych liderów, mieszkańcy wsi nauczą się dialogu, współpracy i budowania wzajemnego zaufania. W wyniku projektu świetlice staną się trwałym elementem infrastruktury społecznej gminy, służącym integracji, edukacji i rozwojowi wspólnot lokalnych.

Po zakończeniu realizacji wszystkich przedsięwzięć obszar objęty rewitalizacją stanie się:

- atrakcyjnym, bezpiecznym i funkcjonalnym miejscem życia,
- ożywionym społecznie i kulturalnie,
- dostępnym dla wszystkich grup mieszkańców,
- łączącym tradycję z nowoczesnością.

Wzrośnie aktywność społeczna i obywatelska mieszkańców, a lokalne instytucje i organizacje zyskają realne narzędzia do współpracy i animowania życia społecznego. Rewitalizacja przyczyni się do odbudowy więzi społecznych, przeciwdziałania wykluczeniu oraz rozwoju lokalnego kapitału ludzkiego i kulturowego. Obszar po rewitalizacji będzie przykładem zrównoważonego rozwoju gminy Trzebiechów – opartego na dziedzictwie, współpracy i aktywności obywatelskiej.

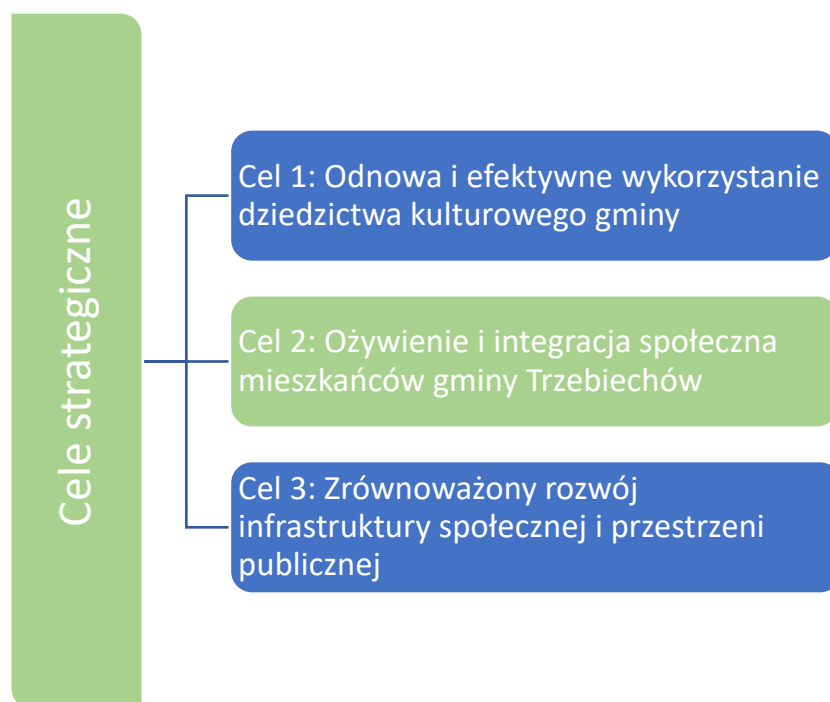
WIZJA ROZWOJU GMINY PO PRZEPROWADZENIU REWITALIZACJI OBSZARÓW
ZDEGRADOWANYCH

Gmina Trzebiechów stała się **nowoczesną, zintegrowaną i przyjazną społecznością lokalną**, w której zachowane dziedzictwo historyczne łączy się z aktywnym życiem społecznym i wysoką jakością przestrzeni publicznej. Realizacja działań rewitalizacyjnych pozwoliła na **trwałe ożywienie społeczne, gospodarcze i kulturowe gminy**, a mieszkańcy zyskają nowe możliwości rozwoju, integracji i współpracy.

5. Cele rewitalizacji i odpowiadające im kierunki działań

Zdefiniowana wizja obszaru rewitalizacji w 2030 r. będzie możliwa do osiągnięcia poprzez realizację celów rewitalizacji i odpowiadających im kierunków działań. Część programowa dokumentu została opracowana na bazie przeprowadzonej diagnozy, a także podczas warsztatów rewitalizacyjnych i wizji lokalnej umożliwiających zaangażowanie zróżnicowanych grup interesariuszy na etapie planowania procesu rewitalizacji.

Schemat 1 Cele strategiczne

Źródło: opracowanie własne

Wskazane powyżej cele rewitalizacyjne i odpowiadające im kierunki działań w postaci zintegrowanych projektów rewitalizacyjnych stanowią odpowiedź na zidentyfikowane potrzeby obszaru rewitalizacji. Służą one wyeliminowaniu zdiagnozowanych deficytów oraz problemów społecznych w sferze społecznej, ale także w pozostałych uwarunkowaniach gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych i technicznych. Tym samym zapewnione zostało komplementarne podejście do programu rewitalizacji.

W poniższej tabeli uszczegółowiono zasadność realizacji określonych celów oraz projektów zintegrowanych poprzez określenie szczegółowych kierunków działań, którą stanowią odpowiedź na zidentyfikowane potrzeby rewitalizacyjne.

Tabela 10 Kierunki działań rewitalizacyjnych w kontekście potrzeb rewitalizacyjnych

Cel rewitalizacyjny	Kierunek działań	Potrzeba rewitalizacji
CEL STRATEGICZNY NR 1 Odnowa i efektywne wykorzystanie dziedzictwa kulturowego gminy	1. Rewitalizacja i modernizacja zabytkowego pałacu w Trzebiechowie. 2. Przywrócenie funkcji społecznych i edukacyjnych historycznym obiektom. 3. Stworzenie ścieżki edukacyjno-historycznej wokół pałacu. 4. Rozwój oferty edukacyjno-kulturalnej opartej na lokalnym dziedzictwie. Promocja dziedzictwa kulturowego Trzebiechowa w regionie.	Pałac w Trzebiechowie, mimo swej wartości historycznej, pozostaje niedostatecznie zagospodarowany i wymaga pilnych prac konserwatorskich. Rewitalizacja pozwoli na przywrócenie mu dawnego blasku i przekształcenie w centrum społeczno-kulturalne, które będzie nie tylko chronić dziedzictwo, ale też je ożywiać i udostępniać mieszkańcom. Brak działań spowoduje dalszą degradację zabytku i utratę ważnego elementu tożsamości lokalnej.
CEL STRATEGICZNY NR 2 Ożywienie i integracja społeczna mieszkańców gminy Trzebiechów	1. Wzmocnienie aktywności społecznej mieszkańców poprzez tworzenie lokalnych centrów integracji i edukacji. 2. Aktywizacja młodzieży i rozwój ich kompetencji	Rewitalizacja jest konieczna, ponieważ obecnie brakuje miejsc, które sprzyjałyby kontaktom międzyludzkim, współpracy i integracji społecznej. Modernizacja pałacu i świetlic

	społecznych Integracja międzypokoleniowa i rozwój wspólnot lokalnych. 3. Budowa systemu wsparcia dla lokalnych liderów i animatorów społecznych. 4. Upowszechnianie idei dialogu, empatii i współdziałania. 5. Promowanie wolontariatu i postaw obywatelskich wśród mieszkańców.	pozwoły utworzyć sieć lokalnych centrów życia społecznego, w których realizowane będą działania integracyjne, edukacyjne i kulturalne. Bez takich przestrzeni trudno jest odbudować więzi społeczne i przeciwdziałać bierności mieszkańców.
CEL STRATEGICZNY 3 Zrównoważony rozwój infrastruktury społecznej i przestrzeni publicznej	1. Modernizacja i dostosowanie świetlic wiejskich do funkcji społecznych i kulturalnych. 2. Poprawa dostępności architektonicznej i cyfrowej obiektów publicznych. 3. Zagospodarowanie przestrzeni zewnętrznych wokół obiektów rewitalizowanych. 4. Wprowadzenie rozwiązań ekologicznych i energooszczędnych. 5. Tworzenie infrastruktury wspierającej lokalne inicjatywy społeczne i kulturalne. Zapewnienie trwałości efektów rewitalizacji poprzez zarządzanie i partnerstwo lokalne.	Wiele obiektów publicznych, w tym świetlice, nie jest dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami ani wyposażonych w nowoczesne zaplecze techniczne. Rewitalizacja umożliwi ich modernizację, poprawę dostępności, estetyki i funkcjonalności, co wpłynie na jakość życia mieszkańców. Dzięki temu infrastruktura gminna stanie się nowoczesna, dostępna i przyjazna, wspierając aktywność społeczną i lokalne inicjatywy.

Źródło: opracowanie własne

6. Opis przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Poniżej zaprezentowane zostały przedsięwzięcia rewitalizacyjne w podziale na podstawowe przedsięwzięcia i przedsięwzięcia uzupełniające. Przedsięwzięcia rewitalizacyjne są zaplanowanymi, długofalowymi działaniami, zmierzającymi do poprawy jakości życia mieszkańców obszaru rewitalizacji. Istotnym ich aspektem jest przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, wzrost poczucia przynależności lokalnej oraz rozwiązywanie innych problemów sfery społecznej. Grupą docelową zaplanowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych będą przede wszystkim mieszkańcy obszarów zdegradowanych na terenie gminy Trzebiechów, a także pozostali mieszkańcy gminy, którzy będą mieli możliwość korzystania z powstałej infrastruktury społeczno-integracyjnej oraz realizowanych działań społecznych na obszarach zdegradowanych.

6.1 Podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne

PP1 – Pałac Spotkań – centrum integracji i aktywizacji społecznej w Trzebiechowie

PP2 - Przystań Młodych w Ostrzycach

Tabela 11 Podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne

PP1 Pałac Spotkań – centrum integracji i aktywizacji społecznej w Trzebiechowie
Opis projektu   Projekt „Pałac Spotkań – centrum integracji i aktywizacji społecznej w Trzebiechowie” z uwzględnieniem adaptacji i modernizacji pałacu oraz utworzenia „Przystani Trzebiechowskiej” – nowego centrum aktywizacji dzieci, młodzieży i seniorów, obejmuje kompleksowy zakres działań inwestycyjnych i społecznych, mających na celu przywrócenie oraz rozszerzenie funkcji społeczno-edukacyjnych pałacu, w którym mieści się Szkoła Podstawowa w Trzebiechowie. Dzięki planowanym pracom obiekt stanie się nowoczesnym, bezpiecznym i dostępnym miejscem służącym mieszkańcom gminy – dzieciom, młodzieży, rodzinom i seniorom. Powstanie „Przystań Trzebiechowska” – miejsce integracji i rozwijania kultury na terenie gminy.   Celem projektu jest przywrócenie funkcji społeczno-kulturalnych zabytkowemu pałacowi w Trzebiechowie poprzez jego rewitalizację, adaptację i nadanie mu nowej roli jako miejsca integracji, edukacji i aktywizacji mieszkańców gminy.   Projekt ma na celu ożywienie zdegradowanej przestrzeni publicznej, przywrócenie jej wartości użytkowej i symbolicznej oraz stworzenie dostępnej, bezpiecznej i przyjaznej przestrzeni dla mieszkańców, służącej rozwojowi kapitału społecznego, budowaniu więzi międzypokoleniowych i przeciwdziałaniu wykluczeniu społecznemu.   Realizacja inwestycji przyczyni się do: • poprawy stanu technicznego i estetycznego wnętrza zabytkowego obiektu,   • zwiększenia atrakcyjności Trzebiechowa jako miejsca zamieszkania i aktywności lokalnej,   • wzrostu zaangażowania społeczności lokalnej w życie społeczne, kulturalne i obywatelskie,

- zachowania i promocji dziedzictwa kulturowego gminy,
- wzmocnienia spójności społecznej oraz poczucia tożsamości mieszkańców.

Efektem projektu będzie trwałe przekształcenie obiektu w żywe centrum aktywności społecznej – „Pałac Spotkań” – służące wszystkim pokoleniom mieszkańców Trzebiechowa.

Lokalizacja: dz. 384/52

Opis problemu, jaki ma rozwiązać realizacja projektu

Pałac w Trzebiechowie to obiekt o wyjątkowej wartości historycznej i kulturowej, pełniący obecnie funkcję siedziby Szkoły Podstawowej w Trzebiechowie. Mimo tej roli, jego potencjał społeczny i integracyjny nie jest w pełni wykorzystywany, a stan techniczny oraz funkcjonalny budynku wymaga dalszej poprawy (II piętro). Część pomieszczeń pozostaje niedostosowana do współczesnych potrzeb edukacyjnych, społecznych i kulturalnych, a infrastruktura wymaga modernizacji, by mogła służyć szerszej społeczności lokalnej.

Na terenie gminy Trzebiechów zauważalne są problemy typowe dla obszarów wymagających rewitalizacji:

- ograniczona oferta kulturalna i edukacyjna dla dzieci, młodzieży i dorosłych,
- brak bezpiecznych i dostępnych miejsc spotkań międzypokoleniowych,
- niski poziom aktywności społeczno-obywatelskiej,
- niewystarczająca integracja środowisk lokalnych,
- brak przestrzeni wspierającej działania organizacji społecznych i wolontariatu.

Choć szkoła stanowi ważny ośrodek życia lokalnego, jej działalność skupia się głównie na funkcjach edukacyjnych w godzinach lekcyjnych. Poza tym czasem brakuje miejsca, które mogłoby pełnić przestrzeń dla rozwijania pasji, zainteresowań. Brakuje przestrzeni warsztatowej czy kulturalnej, dostępnej dla wszystkich mieszkańców – uczniów, rodziców, seniorów, osób z niepełnosprawnościami oraz grup zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Pałac, ze względu na swój charakter i położenie, ma ogromny potencjał, by stać się lokalnym centrum integracji społecznej, edukacji i kultury. Jednak obecnie ogranicza go:

- zły stan techniczny części pomieszczeń (II piętro), zły stan podłóg oraz stolarki drzwiowej wewnętrznej,
- niedostosowanie infrastruktury do potrzeb osób z niepełnosprawnościami,
- brak wyposażenia i przestrzeni do działań pozalekcyjnych i społecznych,
- niewystarczające wykorzystanie walorów zabytkowych obiektu w działaniach edukacyjnych i kulturalnych

Projekt „Pałac Spotkań – centrum integracji i aktywizacji społecznej w Trzebiechowie” ma na celu przywrócenie i rozszerzenie funkcji społecznych pałacu, w którym mieści się szkoła, poprzez jego modernizację, adaptację i stworzenie nowoczesnej, wielofunkcyjnej przestrzeni integracyjnej.

Dzięki realizacji projektu:

- poprawi się stan techniczny i estetyka obiektu,
- powstaną dostępne pomieszczenia dla działań społecznych, edukacyjnych i kulturalnych (II piętro),
- szkoła zyska możliwość pełnienia rozszerzonej roli – centrum lokalnej aktywności i integracji,
- mieszkańcy zyskają bezpieczne, atrakcyjne miejsce spotkań,

- wzmocnione zostaną więzi międzypokoleniowe i poczucie wspólnoty lokalnej.

Projekt przyczyni się zarówno do ochrony dziedzictwa kulturowego Trzebiechowa, jak i do aktywizacji społecznej mieszkańców, odpowiadając na potrzeby rozwoju edukacyjnego, kulturalnego i integracyjnego całej społeczności.

Dodatkowo realizacja projektu „Pałac Spotkań” przyczyni się do zminimalizowania zdiagnozowanych problemów społecznych w obszarze przedsiębiorczości oraz bezrobocia. Realizacja projektu może **pośrednio zmniejszyć poziom bezrobocia** poprzez: stworzenie miejsc pracy przy realizacji inwestycji, uruchomienie nowych funkcji obiektu po modernizacji (np. koordynator, animatorzy, instruktorzy zajęć, obsługa techniczna), rozwój kompetencji mieszkańców (szkolenia, warsztaty), co zwiększa szanse na zatrudnienie zwłaszcza młodzieży i osób biernych zawodowo. Projekt może **wzmacniać lokalną przedsiębiorczość** poprzez: zwiększenie aktywności społecznej i tworzenie warunków dla inicjatyw oddolnych (np. koła zainteresowań, warsztaty rzemiosła), rozwój umiejętności i postaw przedsiębiorczych (np. warsztaty, spotkania mentoringowe), wzrost atrakcyjności miejscowości i liczby wydarzeń, co sprzyja działalności usługowej (np. gastronomia, drobny handel, usługi eventowe). Inicjatywą władz samorządowych będzie również utworzenie na terenie gminy spółdzielni socjalnej, która będzie wspierać działalność edukacyjno-kulturalną Pałacu oraz stanie się szansą dla bezrobotnych na prowadzenie własnego przedsiębiorstwa.

W zakresie zdiagnozowanych problemów środowiskowych projekt może przyczynić się do **ograniczenia negatywnego wpływu na środowisko** poprzez: zastosowanie rozwiązań modernizacyjnych zwiększających efektywność energetyczną (np. termomodernizacja, wymiana instalacji, LED) czy też zmniejszenie zużycia energii i emisji CO₂ dzięki nowoczesnym systemom ogrzewania i oświetlenia. Dodatkowo działania edukacyjne będą dotyczyły również edukacji ekologicznej (warsztaty ekologiczne, ścieżka edukacyjna), które wspierają proekologiczne postawy mieszkańców.

Nazwa wnioskodawcy

Gmina Trzebiechów

Potencjalni partnerzy

Organizacje społeczne, przedsiębiorcy, placówki oświatowe, GOPS,

Cel i oddziaływanie projektu

Cel projektu: stworzenie nowoczesnej, dostępnej i wielofunkcyjnej przestrzeni integracji społecznej, edukacji i kultury. Projekt zakłada przywrócenie i rozszerzenie funkcji społeczno-kulturalnych obiektu poprzez jego modernizację techniczną, poprawę warunków użytkowych oraz dostosowanie do potrzeb różnych grup mieszkańców, w tym dzieci, młodzieży, osób starszych i osób z niepełnosprawnościami.

Cele szczegółowe:

1. Poprawa stanu technicznego i funkcjonalnego obiektu zabytkowego, z zachowaniem jego wartości historycznych i architektonicznych (II piętro, podłogi, drzwi wewnętrzne).
2. Zwiększenie dostępności przestrzeni szkolnej i publicznej poprzez likwidację barier architektonicznych i dostosowanie obiektu do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.
3. Utworzenie wielofunkcyjnych pomieszczeń służących edukacji, integracji międzypokoleniowej i aktywności społecznej mieszkańców.

4. Rozszerzenie roli szkoły jako centrum życia społecznego i kulturalnego gminy Trzebiechów.
5. Wzmacnianie więzi międzyludzkich i aktywizacja mieszkańców poprzez organizację działań społecznych, edukacyjnych i kulturalnych w odnowionym pałacu.
6. Zachowanie i promowanie dziedzictwa kulturowego regionu poprzez rewitalizację historycznego obiektu i wykorzystanie jego potencjału w działaniach edukacyjnych.

Oddziaływanie:

- ☒ sfera społeczna
- ☒ strefa gospodarcza
- ☒ strefa przestrzenno-funkcjonalna
- ☒ strefa środowiskowa
- ☒ strefa techniczna

Cel 1 strategiczny Programu: Odnowa i efektywne wykorzystanie dziedzictwa kulturowego gminy

Zakres realizowanych zadań

1. Prace remontowo-budowlane i modernizacyjne

W ramach projektu zostaną przeprowadzone działania obejmujące:

- remont i adaptację pomieszczeń dotychczas niewykorzystywanych lub wyłączonych z użytkowania (II piętro),
- modernizację instalacji elektrycznej na II piętrze budynku Pałacu,
- wymiana drzwi wewnętrznych w obiekcie wraz z remontem podłóg,
- likwidację barier architektonicznych (m.in. montaż windy, podjazdów, dostosowanie toalet dla osób z niepełnosprawnościami).

2. Adaptacja pomieszczeń do funkcji społecznych i edukacyjnych

Część zmodernizowanych pomieszczeń zostanie **zaadaptowana na potrzeby działań integracyjnych, kulturalnych i edukacyjnych.**

Powstaną m.in.:

- „Przystań Trzebiechowska” – centrum aktywizacji i integracji społecznej, obejmujące:
  - salę warsztatową dla dzieci i młodzieży,
  - salę warsztatową i spotkań dla seniorów,
  - przestrzeń międzypokoleniową do wspólnych zajęć i wydarzeń,
  - strefę relaksu i rekreacji wewnętrznej (czytelnia, kącik gier, mini biblioteka),
- sala zajęć artystycznych,
- pomieszczenia do prowadzenia zajęć pozalekcyjnych i rozwijających kompetencje społeczne,
- przestrzeń dla organizacji społecznych i wolontariatu lokalnego.

3. Wyposażenie i dostosowanie obiektu do nowych funkcji

- zakup i montaż wyposażenia niezbędnego do prowadzenia zajęć edukacyjnych i integracyjnych (meble, sprzęt multimedialny, tablice interaktywne, komputery, oświetlenie),
- wyposażenie stref wspólnych w elementy sprzyjające aktywności i integracji (kanapy, gry planszowe, sprzęt sportowy, materiały plastyczne),
- aranżacja przestrzeni w sposób przyjazny, dostępny i bezpieczny dla dzieci i seniorów,

- wprowadzenie rozwiązań poprawiających dostępność dla osób z niepełnosprawnościami (oznaczenia kontrastowe, pętle indukcyjne, system przywoławczy).

4. Adaptacja przestrzeni wokół historycznych obiektów, na potrzeby stworzenia ścieżki edukacyjno- historycznej

- prace porządkowe i przygotowawcze terenu,
- budowa i oznakowanie ścieżki edukacyjno-historycznej (montaż tablic informacyjnych i edukacyjnych z opisami historii pałacu, jego architektury oraz postaci z nim związanych, instalacja elementów multimedialnych lub kodów QR umożliwiających dostęp do materiałów cyfrowych),
- montaż elementów małej architektury (ustawienie ławek, koszy, stojaków rowerowych, oświetlenia parkowego i tablic kierunkowych, wprowadzenie elementów integrujących edukację z rekreacją, np. gry terenowe, zagadki historyczne, ławki edukacyjne),

5. Działania społeczne i integracyjne

Po zakończeniu prac inwestycyjnych w odnowionym obiekcie zostaną zainicjowane **działania aktywizujące społeczność lokalną**, m.in.:

- zajęcia i warsztaty dla dzieci i młodzieży (artystyczne, komputerowe, językowe, ekologiczne),
- spotkania tematyczne i kluby zainteresowań dla seniorów,
- wydarzenia międzypokoleniowe – pikniki, festyny, wystawy, konkursy,
- program wolontariatu lokalnego i międzypokoleniowego,
- działania na rzecz integracji osób z niepełnosprawnościami i rodzin w trudnej sytuacji życiowej.

Efektom projektu będzie **odnowiony, w pełni funkcjonalny i dostępny pałac**, łączący funkcje edukacyjne i społeczne, w którym powstanie „Przystań Trzebiechowska” – miejsce przyjazne wszystkim pokoleniom, wspierające rozwój, integrację i aktywność obywatelską mieszkańców gminy Trzebiechów.

Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami

Celem działań jest zagwarantowanie pełnego, samodzielnego i godnego uczestnictwa osób ze szczególnymi potrzebami w życiu społecznym, edukacyjnym i kulturalnym realizowanym w ramach projektu „Pałac Spotkań”.

Dostępność będzie zapewniona zarówno na etapie projektowania, realizacji inwestycji, jak i w codziennym funkcjonowaniu obiektu po zakończeniu rewitalizacji.

1. Dostępność architektoniczna

W ramach prac remontowo-adaptacyjnych przewiduje się:

- likwidację barier architektonicznych w obrębie całego obiektu (wejścia, ciągi komunikacyjne, toalety, strefy użytkowe w miarę możliwości w porozumieniu z LWKZ),
- budowę podjazdów i pochylni o odpowiednim nachyleniu przy wejściach do budynku,
- montaż windy lub platformy pionowej, umożliwiającej dostęp do wyższych kondygnacji pałacu,
- dostosowanie toalet do potrzeb osób z niepełnosprawnościami ruchowymi,
- oznakowanie przestrzeni w sposób kontrastowy i czytelny dla osób z dysfunkcjami wzroku (m.in. oznaczenia kierunkowe, tabliczki w alfabecie Braille’a, piktogramy),
- zastosowanie antypoślizgowych nawierzchni w częściach wspólnych,
- właściwe oświetlenie ciągów komunikacyjnych z redukcją efektu olśnienia.

2. Dostępność cyfrowa i informacyjna

• zapewnienie dostępnej strony internetowej i materiałów informacyjnych projektu zgodnych ze standardem WCAG 2.1, • opracowanie wersji łatwego tekstu (ETR) i materiałów promocyjnych dostosowanych do osób ze szczególnymi potrzebami poznawczymi, • stosowanie napisów i/lub tłumaczeń na Polski Język Migowy (PJM) w materiałach filmowych, • umożliwienie kontaktu z koordynatorem projektu poprzez różne kanały (e-mail, telefon, komunikator), • przygotowanie audiodeskrypcji lub nagrań audio dla treści edukacyjnych w ramach ścieżki historycznej. 3. Dostępność komunikacyjna i organizacyjna • szkolenie personelu, nauczycieli i wolontariuszy w zakresie obsługi osób z niepełnosprawnościami i komunikacji empatycznej, • powołanie koordynatora ds. dostępności odpowiedzialnego za monitorowanie i utrzymanie standardów dostępności w trakcie realizacji projektu i po jego zakończeniu, • przygotowanie planów ewakuacji uwzględniających osoby z ograniczoną mobilnością lub percepcją, • wdrożenie zasady elastycznego dostępu – umożliwienie uczestnictwa w wydarzeniach w formie stacjonarnej i online. 4. Dostępność przestrzeni edukacyjno-integracyjnych („Przystań Trzebiechowska”) • aranżacja sal i stref wspólnych z uwzględnieniem zasad ergonomii i orientacji przestrzennej, • wykorzystanie kontrastów kolorystycznych do wyznaczania granic stref i ułatwienia orientacji, • dostosowanie wyposażenia (stoły, krzesła, stanowiska komputerowe) dla osób poruszających się na wózkach, • zapewnienie cichej strefy do odpoczynku dla osób z nadwrażliwościami sensorycznymi (np. ze spektrum autyzmu), • organizacja zajęć integracyjnych i warsztatów z udziałem osób z niepełnosprawnościami i seniorów, promujących postawy otwartości i empatii. 5. Dostępność przestrzeni zewnętrznej i ścieżki edukacyjno-historycznej • utworzenie ścieżki edukacyjno-historycznej z nawierzchnią utwardzoną, bezprogową i dostosowaną do wózków, • montaż tablic informacyjnych z tekstem w dużym druku, kontrastowych i z elementami Braille’a, • instalacja ławek z oparciami i poręczami w punktach odpoczynku, • zastosowanie odpowiedniego oświetlenia wzdłuż trasy, • dodanie elementów dotykowych i dźwiękowych w wybranych punktach edukacyjnych (np. makiety, nagrania audio). 6. Utrzymanie i monitorowanie dostępności • opracowanie Planu utrzymania dostępności dla całego obiektu i otoczenia, • okresowy przegląd rozwiązań dostępnościowych i ich aktualizacja, • uwzględnianie opinii użytkowników z niepełnosprawnościami w dalszym rozwoju oferty „Przystani Trzebiechowskiej”, • zapewnienie trwałości efektów poprzez współpracę z organizacjami działającymi na rzecz osób ze szczególnymi potrzebami.	Prognozowane rezultaty i wskaźniki produktu Rezultaty projektu (efekty realizacji działań) 1. Poprawa stanu technicznego i funkcjonalnego zabytkowego pałacu – dzięki przeprowadzonej modernizacji i adaptacji pomieszczeń.

Ramy czasowe realizacji przedsięwzięcia	Szacunkowa wartość przedsięwzięcia	Możliwe źródła finansowania
2026-2030	20 000 000 zł	- Fundusze Europejskie dla Lubuskiego 2021–2027 - Program Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat i Środowisko (FEnIKS) - Program Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego (FERS) - Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych - Środki własne

PP2 Przysiań Młodych w Ostrzycach

Opis projektu

Projekt „Przysiań Młodych w Ostrzycach” to inicjatywa społeczno-edukacyjna ukierunkowana na aktywne włączenie młodzieży wiejskiej w życie lokalnej społeczności, poprzez utworzenie i prowadzenie nowoczesnego, bezpiecznego i przyjaznego miejsca spotkań w świetlicy wiejskiej w Ostrzycach.

Celem projektu jest stworzenie przestrzeni, w której młodzi ludzie będą mogli rozwijać swoje pasje, kompetencje społeczne i obywatelskie, uczestniczyć w ciekawych zajęciach oraz współtworzyć życie kulturalne wsi.

Świetlica wiejska w Ostrzycach stanie się miejscem, które nie tylko integruje, ale też aktywizuje i inspiruje młodych mieszkańców – swoistą „przysianą”, w której każdy może poczuć się potrzebny, wysłuchany i doceniony.

Lokalizacja: dz. 125

Opis problemu, jaki ma rozwiązać realizacja projektu

Ostrzyce, jak wiele miejscowości wiejskich, borykają się z ograniczoną ofertą spędzania wolnego czasu dla młodzieży.

Brak alternatywy dla mediów społecznościowych i wyjazdów do miast powoduje spadek aktywności społecznej młodych ludzi, poczucie izolacji oraz niskie zaangażowanie w sprawy lokalne.

Świetlica wiejska jest miejscem o dużym potencjale – wyposażonym w podstawową infrastrukturę, lecz wymagającym ożywienia i nadania jej nowej, młodzieżowej tożsamości.

„Przysiań Młodych” ma wypełnić tę lukę, tworząc otwartą przestrzeń dla młodych mieszkańców, w której mogą się spotykać, działać i rozwijać – nie tylko biernie uczestniczyć, ale także współtworzyć lokalne inicjatywy.

Dodatkowo zdiagnozowane problemy społeczne we wsi Ostrzyce (tj. brak aktywności społecznej, bezrobocie, wysoki odsetek osób starszych, niski udział przedsiębiorstw, niewystarczająca oferta spędzania czasu wolnego dla mieszkańców itp.) zostaną zminimalizowane poprzez aktywną działalność nowego obiektu. Realizacja projektu może **pośrednio ograniczyć bezrobocie**, szczególnie w perspektywie długoterminowej, poprzez rozwijanie u młodzieży kompetencji społecznych i zawodowych (praca zespołowa, komunikacja, planowanie działań), które zwiększają ich szanse na zatrudnienie; wzrost motywacji do nauki i aktywności, co zmniejsza ryzyko bierności zawodowej w przyszłości; stworzenie okazji do praktycznej aktywności i wolontariatu, które budują doświadczenie i ułatwiają wejście na rynek pracy. Projekt będzie sprzyjał również **wzrostowi postaw przedsiębiorczych** poprzez wspieranie inicjatyw młodzieżowych (planowanie wydarzeń, organizacja działań społecznych), co rozwija umiejętność zarządzania projektami. Młodzież kształtować będzie postawy odpowiedzialności i samodzielności, które są podstawą przedsiębiorczości. Stworzona zostanie przestrzeń do realizacji lokalnych pomysłów i mikrodziałań (np. akcje społeczne, warsztaty, inicjatywy w świetlicy), które mogą stać się początkiem działalności społecznej lub gospodarczej w przyszłości.

Nazwa wnioskodawcy

Gmina Trzebiechów

Potencjalni partnerzy

Instytucje kultury, organizacje społeczne, GOPS

Cel i oddziaływanie projektu

Cel projektu: aktywizacja i integracja młodzieży z terenu Ostrzyc i okolic poprzez stworzenie oferty edukacyjno-kulturalnej w oparciu o świetlicę wiejską, sprzyjającej rozwojowi umiejętności społecznych, kreatywności, przedsiębiorczości i współpracy.

Cele szczegółowe

1. Utworzenie „Przystani Młodych” – miejsca spotkań i działań twórczych w świetlicy wiejskiej.
2. Zwiększenie zaangażowania młodzieży w życie lokalnej społeczności poprzez wolontariat, projekty społeczne i działania na rzecz wsi.
3. Rozwój kompetencji miękkich i obywatelskich – komunikacji, współpracy, odpowiedzialności, planowania i podejmowania inicjatywy.
4. Promowanie wartości społecznych i proekologicznych poprzez warsztaty tematyczne i akcje terenowe.
5. Wzmacnianie relacji międzypokoleniowych poprzez wspólne wydarzenia młodzieży, dorosłych i seniorów.

Oddziaływanie:

- ☒ sfera społeczna
☐ strefa gospodarcza
☐ strefa przestrzenno-funkcjonalna
☐ strefa środowiskowa
☐ strefa techniczna

Cel 2 strategiczny Programu: Ożywienie i integracja społeczna mieszkańców gminy Trzebiechów

Zakres realizowanych zadań

A. Przygotowanie przestrzeni

- adaptacja i wyposażenie świetlicy wiejskiej na potrzeby działań młodzieżowych (strefa chilloutu, miejsce warsztatowe, sprzęt multimedialny),
- stworzenie „kącika inspiracji” – biblioteczki, tablicy pomysłów i strefy gier,
- zaprojektowanie logo i identyfikacji wizualnej „Przystani Młodych”.

B. Działania edukacyjne i aktywizujące

- warsztaty tematyczne: kreatywne, artystyczne, ekologiczne, medialne i obywatelskie,
- cykl zajęć rozwijających kompetencje miękkie („Akademia Młodego Lidera”),
- szkolenia z podstaw projektowania działań społecznych, animacji kultury i wolontariatu.

C. Działania integracyjne i społeczne

- organizacja wydarzeń lokalnych współtworzonych przez młodzież (pikniki, wystawy, koncerty, gry terenowe),
- międzypokoleniowe warsztaty i spotkania z mieszkańcami („Młodzi i Starsi Razem”),
- utworzenie Młodzieżowej Grupy Inicjatywnej przy świetlicy.

D. Promocja i trwałość projektu

- stworzenie profilu „Przystani Młodych” w mediach społecznościowych,
- opracowanie materiałów promujących działania i sukcesy uczestników,
- planowanie kolejnych inicjatyw finansowanych z lokalnych grantów i środków sołeckich.

Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami

1. Dostępność architektoniczna świetlicy wiejskiej

W ramach przygotowania i adaptacji przestrzeni przewiduje się:

- zapewnienie szerokich drzwi umożliwiających poruszanie się osobom na wózkach,
- dostosowanie toalet do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (poręczce, uchwyty, przestrzeń manewrowa),
- zastosowanie kontrastowych oznaczeń (np. drzwi, tablice informacyjne),
- dobre oświetlenie sali głównej świetlicy.

2. Dostępność informacyjna i komunikacyjna

- wszystkie materiały informacyjne (ulotki, plakaty, harmonogramy) zostaną przygotowane prostym językiem i w czytelnym układzie graficznym,
- plakaty i oznaczenia w świetlicy będą zawierały piktogramy i symbole graficzne ułatwiające orientację,
- w razie potrzeby zapewniona będzie możliwość kontaktu w formie alternatywnej (np. SMS, e-mail, asystent),
- materiały filmowe lub prezentacje będą uzupełniane o napisy lub tłumaczenie na Polski Język Migowy (PJM).

3. Działania edukacyjne i organizacyjne

- przeszkolenie personelu, animatorów i wolontariuszy z zakresu obsługi i komunikacji z osobami z niepełnosprawnościami,
- opracowanie procedur ewakuacji i bezpieczeństwa uwzględniających osoby z ograniczoną mobilnością lub percepcją,
- uwzględnianie w każdej aktywności projektu (warsztaty, spotkania, wyjazdy) zasady równego uczestnictwa i indywidualnego podejścia.

4. Dostępność działań merytorycznych projektu

- wszystkie zajęcia i warsztaty organizowane w ramach „Przystani Młodych” będą prowadzone w sposób elastyczny i dostosowany do możliwości uczestników,
- w programie zajęć przewiduje się działania łączące młodzież i osoby z niepełnosprawnościami lub seniorów (integracja międzypokoleniowa i międzygrupowa),
- przygotowanie cichej strefy wyciszenia w świetlicy – dla osób z nadwrażliwością sensoryczną lub potrzebujących odpoczynku,
- zapewnienie asysty wolontariuszy podczas wydarzeń i zajęć dla osób potrzebujących wsparcia w poruszaniu się lub komunikacji.

5. Dostępność przestrzeni zewnętrznej

- utwardzenie dojścia do świetlicy i wyznaczenie miejsc parkingowych dla osób z niepełnosprawnościami,
- umieszczenie tablicy informacyjnej o projekcie w miejscu widocznym, na odpowiedniej wysokości i w wersji kontrastowej,
- w przypadku działań plenerowych – zapewnienie dostępnych tras spacerowych i miejsc odpoczynku (ławki z oparciem, równa nawierzchnia).

6. Monitoring i utrzymanie dostępności

- wprowadzenie listy kontrolnej dostępności jako stałego elementu zarządzania projektem,
- konsultacje z lokalnymi organizacjami działającymi na rzecz osób z niepełnosprawnościami,
- coroczny przegląd i aktualizacja działań dostępnościowych,
- promowanie idei „Świetlica dla wszystkich” – miejsca otwartego, przyjaznego i włączające

Prognozowane rezultaty i wskaźniki produktu

Prognozowane rezultaty:

- utworzenie stałego miejsca aktywności młodzieży w świetlicy wiejskiej,
- zwiększenie uczestnictwa młodzieży w życiu lokalnym,
- rozwój kompetencji społecznych i obywatelskich u co najmniej 50 młodych osób,
- zrealizowanie min. 10 warsztatów i 5 wydarzeń lokalnych rocznie,
- wzmocnienie wizerunku świetlicy jako centrum aktywności i integracji w Ostrzycach,
- powstanie trwałej społeczności młodzieżowej współpracującej z sołectwem i gminą.

„Przystań Młodych” stanie się sercem życia społecznego młodzieży wiejskiej – miejscem, które nie tylko inspiruje do działania, ale też uczy współodpowiedzialności za lokalne otoczenie.

Projekt wzmocni potencjał rozwojowy całej miejscowości, zwiększając atrakcyjność Ostrzyc jako miejsca przyjaznego młodym mieszkańcom i wspierającego ich rozwój.

Wskaźnik produktu	Wartość produktu	Sposób oceny i źródło danych
Liczba zmodernizowanych obiektów na cele społeczne	1 szt.	Sprawozdanie – Urząd Gminy Trzebiechów, dokumentacja techniczna
Powierzchnia użytkowa dostosowana na potrzeby społeczne	200 m ²	
Liczba utworzonych miejsc integracji	1 szt.	
Liczba uczestników zadań projektowych	>50	
Liczba zajęć, warsztatów	≥10/miesiąc	

Liczba działań promujących aktywność młodzieży	Min. 5 szt.	
Ramy realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych		
Ramy czasowe realizacji przedsięwzięcia	Szacunkowa wartość przedsięwzięcia	Możliwe źródła finansowania
2026-2030	1 000 000 zł	- Fundusze Europejskie dla Lubuskiego 2021–2027 - Program Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat i Środowisko (FEnKS) - Program Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego (FERS) - Środki własne

Źródło: opracowanie własne

6.2 Pozostałe przedsięwzięcia rewitalizacyjne

Tabela 12 Pozostałe przedsięwzięcia rewitalizacyjne

PU1 Centrum Dobrych Relacji
Opis projektu   Projekt „Centrum Dobrych Relacji” to inicjatywa o charakterze społecznym i edukacyjnym, której celem jest budowanie więzi międzyludzkich, przeciwdziałanie izolacji społecznej oraz rozwijanie postaw współpracy i empatii wśród mieszkańców gminy Trzebiechów.   Każda ze świetlic stanie się lokalnym punktem aktywności — miejscem spotkań, rozmów, wspólnych inicjatyw i działań międzypokoleniowych. Projekt zakłada, że uczestnicy — dzieci, młodzież, dorośli i seniorzy — poprzez wspólne działania nauczą się lepiej komunikować, współpracować i budować relacje oparte na zaufaniu i wzajemnym szacunku.   Lokalizacja: świetlice wiejskie, tj. Trzebiechów), Swarzynice, Podlegórz, Głuchów, Radowice, Borek, Mieszkowo, Ledno   Opis problemu, jaki ma rozwiązać realizacja projektu   W wielu miejscowościach gminy obserwuje się spadek aktywności społecznej, ograniczony kontakt międzyludzki i brak wspólnych przestrzeni do dialogu.   Świetlice wiejskie, choć istnieją, często wykorzystywane są w sposób okazjonalny. Brakuje stałej oferty zajęć integracyjnych, które łączyłyby mieszkańców różnych pokoleń.   Projekt „Centrum Dobrych Relacji” odpowiada na te wyzwania, tworząc systematyczny program spotkań, warsztatów i działań integracyjnych, prowadzonych przez doświadczonych animatorów, pedagogów i lokalnych liderów.   Wartością dodaną projektu będzie zmiana atmosfery społecznej – od obojętności i indywidualizmu ku współpracy, empatii i wzajemnemu wsparciu.   Dodatkowo realizacja projektu na terenie całej gminy przyczyni się pośrednio do ograniczenia bezrobocia, poprzez aktywizację społeczną mieszkańców (szczególnie osób biernych zawodowo) i wzrost motywacji do podejmowania działań, rozwój kompetencji miękkich (komunikacja, współpraca, organizacja), które zwiększają szanse na zatrudnienie. Organizowane działania w świetlicach stworzą okazję do wolontariatu i zaangażowania w działania lokalne, co buduje

doświadczenie i ułatwia powrót na rynek pracy. Planowane uruchomienie spółdzielni socjalnej w Trzebiechowie (przy okazji realizacji projektu PP1), która bezpośrednio będzie realizowała różnego rodzaju przedsięwzięcia również w środowiskach wiejskich, ma być dobrym przykładem do budowania przedsiębiorczości w regionie i stać się szansą na rozwój działalności spółdzielni poprzez nowe inicjatywy, pomysły, kapitał ludzki.   Organizowane działania w świetlicach na terenach wiejskich będą również poruszać tematykę proekologiczną (warsztaty, sprzątanie terenów zielonych, nasadzenia drzew i krzewów, tworzenie rabat, poprawa estetyki przestrzeni publicznych), co wpłynie na poprawę stanu środowiska przyrodniczego oraz budowanie proekologicznych postaw mieszkańców i wzrost odpowiedzialności za wspólne otoczenie.
Nazwa wnioskodawcy   Gmina Trzebiechów
Potencjalni partnerzy   Sołectwa, instytucje kultury, organizacje społeczne, placówki oświatowe, GOPS
Cel i oddziaływanie projektu   Cel projektu: Stworzenie i rozwój sieci lokalnych przestrzeni integracji i współpracy – „Centrum Dobrych Relacji” – poprzez organizację zajęć, warsztatów i spotkań w świetlicach wiejskich gminy Trzebiechów, służących budowaniu relacji, rozwijaniu kompetencji społecznych i wzmacnianiu wspólnoty lokalnej.   Cele szczegółowe   1. Zwiększenie integracji mieszkańców wsi poprzez wspólne działania kulturalne, edukacyjne i społeczne.   2. Wzmacnianie więzi międzypokoleniowych między dziećmi, młodzieżą, dorosłymi i seniorami.   3. Rozwój kompetencji społecznych i komunikacyjnych wśród mieszkańców.   4. Promowanie postaw życzliwości, współpracy i wolontariatu lokalnego.   5. Aktywizacja i ożywienie świetlic wiejskich jako centrów życia społecznego w gminie Trzebiechów.   Oddziaływanie: ☒ sfera społeczna   ☐ strefa gospodarcza   ☒ strefa przestrzenno-funkcjonalna   ☒ strefa środowiskowa   ☐ strefa techniczna   Cel 3 strategiczny Programu: Zrównoważony rozwój infrastruktury społecznej i przestrzeni publicznej
Zakres realizowanych zadań   A. Przygotowanie i koordynacja projektu   • opracowanie harmonogramu działań we wszystkich świetlicach,   • powołanie zespołu animatorów i wolontariuszy,   • zakup materiałów dydaktycznych, wyposażenia i pomocy warsztatowych,   • promocja projektu na terenie gminy.   B. Zajęcia integracyjne i warsztaty społeczne w świetlicach wiejskich

Każda świetlica z ośmiu miejscowości zorganizuje cykl spotkań i zajęć o charakterze integracyjnym, np.:

1. Warsztaty komunikacji i współpracy – gry i ćwiczenia rozwijające umiejętność dialogu, słuchania i rozwiązywania konfliktów.
2. Zajęcia kreatywne i artystyczne – wspólne tworzenie rękodzieła, dekoracji i projektów lokalnych (np. kronika wsi, wystawa zdjęć).
3. Spotkania międzypokoleniowe „Młodzi i Starsi Razem” – wspólne gotowanie, wspomnienia, gry planszowe, wspólne czytanie.
4. Warsztaty emocji i relacji – prowadzone przez pedagoga lub psychologa społecznego (np. jak radzić sobie z konfliktem, jak wyrażać emocje).
5. Wieczory wspólnotowe – integracyjne spotkania tematyczne (np. „Wieczór Dobrych Słów”, „Dzień Sąsiada”).
6. Akcje społeczne – wspólne działania mieszkańców (np. sprzątanie terenów rekreacyjnych, sadzenie drzew, organizacja festynów).

C. Tworzenie lokalnych mini-klubów „Dobrych Relacji”

- powołanie grup inicjatywnych w każdej miejscowości,
- wsparcie ich w planowaniu i prowadzeniu własnych działań społecznych (np. mini wydarzenia, kółka zainteresowań),
- opracowanie i wdrożenie planu kontynuacji działań po zakończeniu projektu.

D. Działania promocyjne i podsumowujące

- organizacja Gminnego Dnia Dobrych Relacji – wspólnego wydarzenia podsumowującego projekt,
- przygotowanie publikacji (broшура, fotorelacja, film),
- stworzenie tablicy informacyjnej z mapą świetlic objętych projektem.

Działania zapewniające dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami

Celem działań w zakresie dostępności jest umożliwienie pełnego, samodzielnego i równego uczestnictwa osób ze szczególnymi potrzebami w zajęciach, warsztatach i wydarzeniach realizowanych w ramach projektu „Centrum Dobrych Relacji”.

Projekt będzie realizowany zgodnie z zasadą równego traktowania, tak aby każda osoba — niezależnie od wieku, stanu zdrowia, sprawności czy sytuacji życiowej — mogła w pełni korzystać z oferty świetlic wiejskich.

W ramach organizacji zajęć integracyjnych i warsztatów:

- wszyscy animatorzy, opiekunowie i wolontariusze zostaną przeszkoleni z zakresu obsługi osób z niepełnosprawnościami oraz zasad komunikacji włączającej,
- każda aktywność projektowa będzie elastycznie dostosowana do potrzeb uczestników (np. tempo pracy, forma przekazu, przestrzeń),
- podczas spotkań i warsztatów będzie zapewniona możliwość obecności asystenta lub wolontariusza wspierającego,
- przewiduje się utworzenie w każdej świetlicy strefy wyciszenia – miejsca, gdzie osoby z nadwrażliwością sensoryczną (np. ze spektrum autyzmu) będą mogły odpocząć od bodźców,
- zajęcia integracyjne będą prowadzone w sposób włączający, z uwzględnieniem osób starszych, mniej aktywnych oraz z trudnościami komunikacyjnymi.

Wszystkie wydarzenia i akcje organizowane na zewnątrz (np. pikniki, festyny, warsztaty terenowe) będą realizowane w miejscach z płaską, równą nawierzchnią i dogodnym dojazdem. Zapewnione zostaną ławki i zadane miejsca odpoczynku, ścieżki dojścia i tereny wokół świetlic zostaną czytelnie oznakowane i oświetlone, a w przypadku większych imprez gminnych zostanie przygotowana strefa dla osób o ograniczonej mobilności.

Prognozowane rezultaty i wskaźniki produktu

Rezultaty projektu

1. Wzmocnienie relacji społecznych między mieszkańcami gminy.
2. Wzrost aktywności i współpracy między pokoleniami.
3. Ożywienie świetlic wiejskich jako centrów lokalnego życia społecznego.
4. Zwiększenie liczby wspólnych inicjatyw i wydarzeń w gminie.
5. Powstanie trwałej sieci współpracy – „Centrum Dobrych Relacji” – obejmującej wszystkie miejscowości uczestniczące w projekcie.
6. Wzrost świadomości znaczenia empatii, komunikacji i współdziałania w społeczności lokalnej.

Wskaźnik produktu	Wartość produktu	Sposób oceny i źródło danych
Liczba świetlic objętych projektem	8 szt.	Sprawozdanie – Urząd Gminy Trzebiechów, GOPS
Liczba zrealizowanych warsztatów i spotkań	≥ 40	
Liczba uczestników zajęć integracyjnych	≥ 100	
Liczba zorganizowanych wydarzeń międzypokoleniowych	8 szt.	
Liczba wolontariuszy zaangażowanych w projekt	Min. 4 os.	
Liczba powołanych grup „Dobrych Relacji”	8 szt.	
Liczba publikacji i materiałów promujących projekt	1 zestaw	

Ramy realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Ramy czasowe realizacji przedsięwzięcia	Szacunkowa wartość przedsięwzięcia	Możliwe źródła finansowania
2026-2030	700 000 zł	• Program Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego (FERS) • Programy rządowe • Środki własne

Źródło: opracowanie własne

7. Mechanizmy integrowania działań oraz przedsięwzięć rewitalizacyjnych

7.1 Komplementarność programu

Kompleksowo prowadzone działania uwzględniają projekty rewitalizacyjne

współfinansowane ze środków unijnych oraz innych publicznych lub prywatnych, które

skupione są na aspekcie społecznym z uwzględnieniem rozwoju gospodarczego, przestrzenno-funkcjonalnego, technicznego lub środowiskowego. Planowane przedsięwzięcia uwzględniają najpilniejsze potrzeby obszaru rewitalizacji i ich długofalowe oddziaływanie warunkujące osiągnięciem kompleksowości interwencji.

W trakcie wdrażania programu rewitalizacji nie dopuszcza się możliwości planowania i realizacji tylko wybiórczych inwestycji, nastawionych jedynie na szybki efekt poprawy estetyki przestrzeni, skupionych tylko na działaniach remontowych czy modernizacyjnych, które nie skutkują zmianami strukturalnymi na obszarze rewitalizacji. Dlatego zaplanowane działania rewitalizacyjne (podstawowe i pozostałe) uzupełniają się wzajemnie, poprzez objęcie wsparciem mieszkańców całej gminy, a przede wszystkim obszaru rewitalizacji.

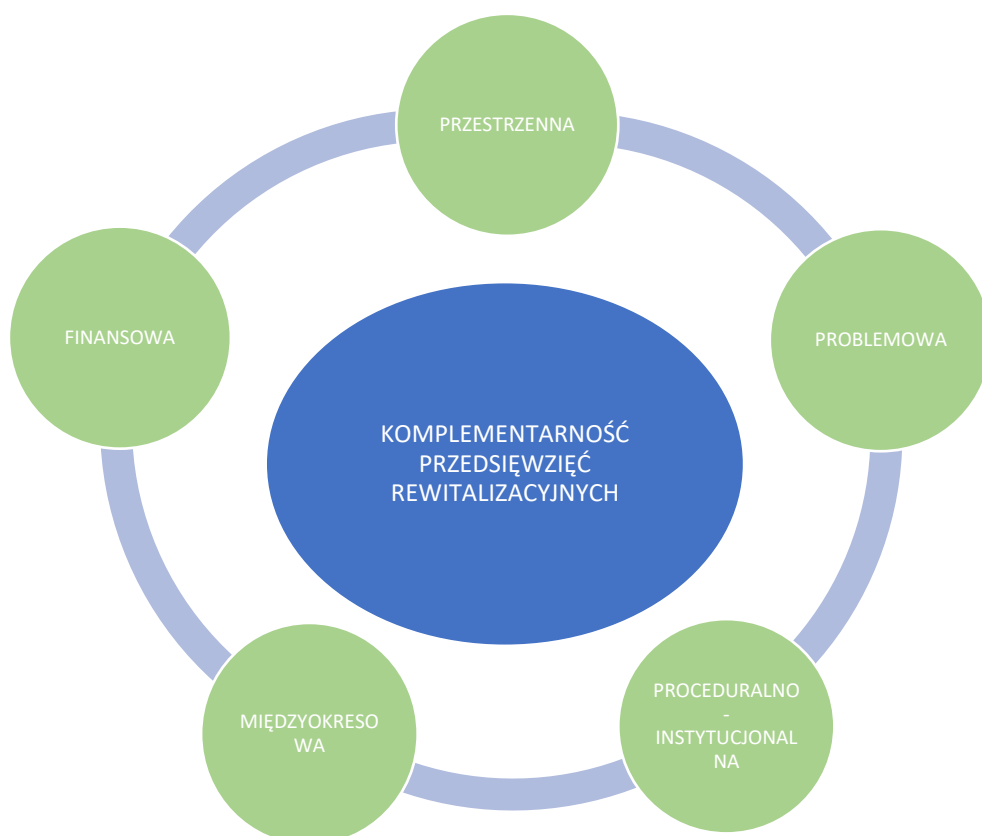
7.2 Koncentracja programu

Na etapie delimitacji obszaru zdegradowanego na wyznaczonym obszarze rewitalizacji gminy Trzebiechów zdiagnozowano koncentrację negatywnych zjawisk, w szczególności w sferze społecznej, ale również w gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej. Wszystkie planowane podstawowe i pozostałe przedsięwzięcia rewitalizacyjne będą prowadzone na wyznaczonym obszarze rewitalizacji.

7.3 Komplementarność przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Działania zaplanowane w Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Trzebiechów na lata 2025-2030 wspierają proces rewitalizacji w sposób zaplanowany, skoordynowany, komplementarny oraz zintegrowany wewnętrznie i zewnętrznie. Komplementarność przedsięwzięć rewitalizacyjnych jest widoczna w obecnie wdrażanych działaniach o charakterze rewitalizacyjnym lub planowanych do realizacji. Zaplanowane w programie rewitalizacji przedsięwzięcia są komplementarne w następujących wymiarach: przestrzennym, problemowym, proceduralno-instytucjonalnym, międzyokresowym oraz w zakresie źródeł finansowania.

Schemat 2 Schemat komplementarności przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Źródło: opracowanie własne

7.3.1 Komplementarność przestrzenna

Komplementarność przestrzenna oparta jest na relacjach przestrzennych, a zaplanowane działania rewitalizacyjne będą uwzględniały efekt synergii, czyli oddziaływania na cały obszar gminy. Działania rewitalizacyjne będą oddziaływać na całą przestrzeń gminy i wszystkich jej mieszkańców. Zaplanowane działania dotyczą miejsc lub obiektów użyteczności publicznej, z których korzystać będą wszyscy mieszkańcy gminy, nie tylko mieszkańcy wyznaczonego obszaru rewitalizacji. Podjęte działania rewitalizacyjne zostaną zorganizowane i zrealizowane w taki sposób, aby zminimalizować zdiagnozowane problemy w obszarze rewitalizacji i tym samym zniwelować możliwość ich występowania na pozostałym obszarze gminy w przyszłości.

Bardzo silne oddziaływanie	Silne oddziaływanie

Tabela 13 Oddziaływanie przestrzenne projektów rewitalizacyjnych

Nazwa projektu rewitalizacyjnego	Oddziaływanie przestrzenne	
	Obszar rewitalizacji	Obszar całej gminy
PP1 Pałac Spotkań – centrum integracji i aktywizacji społecznej w Trzebiechowie		
PP2 Przystań Młodych w Ostrzycach		
POZOSTAŁE PROJEKTY REWITALIZACYJNE (projekt uzupełniający)		
PU1 „Centrum Dobrych Relacji”		

Źródło: opracowanie własne

7.3.2 Komplementarność problemowa

Komplementarność problemowa polega na zaplanowaniu przedsięwzięć rewitalizacyjnych w taki sposób, aby odpowiadały one na zdiagnozowane problemy w uwarunkowaniach przede wszystkim społecznych, ale także gospodarczych, przestrzenno-funkcjonalnych, środowiskowych i technicznych.

Zaplanowane projekty rewitalizacyjne podstawowe i pozostałe (uzupełniające) wpisują się w zakładane cele strategiczne oraz kierunki działań rewitalizacji. Są odpowiedzią na zdiagnozowane problemy społeczne obszaru rewitalizacji, tj. starzenie się społeczeństwa i w związku z tym większymi potrzebami osób starszych i schorowanych, niski poziom integracji wśród mieszkańców, trudna sytuacja osób starszych i z niepełnosprawnością, niski udział uczestnictwa mieszkańców w życiu publicznym, niewystarczająca oferta kulturalno-rekreacyjna dla różnych grup mieszkańców oraz niski poziom przedsiębiorczości.

Zaplanowane działania rewitalizacji na obszarze rewitalizacji mają na celu minimalizowanie zdiagnozowanych problemów, jak również przeciwdziałać występowaniu ich w przyszłości na pozostałym obszarze gminy. Mają także być odpowiedzią na problemy środowiskowe, funkcjonalno-przestrzenne, techniczne oraz po części gospodarcze.

Projekty rewitalizacyjne zostały opracowane w myśl wzajemnego oddziaływania i dopełnienia tematycznego. Z kolei zaplanowane projekty uzupełniające dookreślają wizję rewitalizacji gminy Trzebiechów względem zdiagnozowanych problemów społecznych.

Tabela 14 Komplementarność problemowa przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Nazwa projektu rewitalizacyjnego	Oddziaływanie na problemy w sferze:				
	społeczna	gospodarcza	przestrzenno-funkcjonalna	środowiskowa	techniczna
PODSTAWOWE PROJEKTY REWITALIZACYJNE					
PP1 Pałac Spotkań – centrum integracji i aktywizacji społecznej w Trzebiechowie	✓		✓	✓	✓
PP2 Przystań Młodych w Ostrzycach	✓	✓	✓	✓	✓
POZOSTAŁE PROJEKTY REWITALIZACYJNE (projekt uzupełniający)					
PU1 „Centrum Dobrych Relacji”	✓			✓	✓

Źródło: opracowanie własne

7.3.3 Komplementarność proceduralno-instytucjonalna

Komplementarność proceduralno-instytucjonalna oznacza konieczność takiego zaprojektowania systemu zarządzania Programem rewitalizacji, który pozwoli na efektywne współdziałanie na jego rzecz różnych instytucji oraz wzajemne uzupełnianie się i spójność procedur.

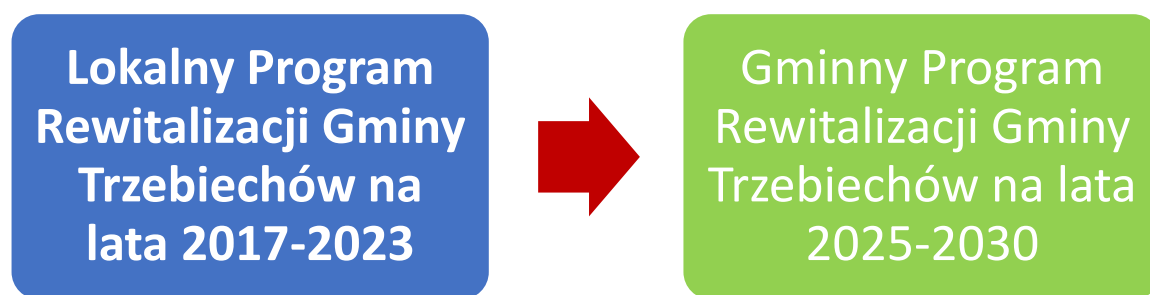
Zakłada się połączenie systemu wdrażania, zarządzania i monitoringu, które zostały scharakteryzowane w pkt. 10 i 12. Organem realizacji zaplanowanych działań będzie Wójt Trzebiechowa, a także pracownicy Urzędu Gminy w Trzebiechowie przy współudziale Komitetu Rewitalizacji. Komplementarność proceduralno-instytucjonalna zostanie zapewniona nie tylko na etapie programowania, ale również na etapie wdrażania, dzięki współpracy i działaniu osób odpowiedzialnych za poszczególne elementy Programu. W jego efektywną i racjonalną realizację zostaną włączone także instytucje odpowiedzialne za realizację zaplanowanych działań (głównie pozostałych przedsięwzięć rewitalizacyjnych), aby w sposób kompleksowy dążyć do minimalizacji występujących problemów na obszarze rewitalizacji i całej gminy.

W ramach komplementarności proceduralno-instytucjonalnej zakłada się także współpracę z instytucjami otoczenia społecznego i gospodarczego, organizacjami pozarządowymi oraz

osobami fizycznymi. Zostaną oni włączeni w proces konsultowania i opiniowania projektów i działań rewitalizacyjnych, a także, w miarę potrzeb i możliwości, również w proces realizacji poszczególnych przedsięwzięć.

7.3.4 Komplementarność międzyokresowa

Zachowanie ciągłości programowej (polegającej na kontynuacji lub rozwijaniu wsparcia z polityki spójności) ma w procesach rewitalizacji kluczowe znaczenie, dlatego zaplanowane działania rewitalizacyjne w Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Trzebiechów na lata 2025-2030 są kontynuacją działań i polityki rozwoju realizowaną w poprzednich latach w ramach **Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Trzebiechów na lata 2017-2023** przyjętego uchwałą nr XXXVII/235/2018 Rady Gminy w Trzebiechowie z dnia 29 sierpnia 2018 r.

Realizacja Programu Rewitalizacji Gminy Trzebiechów przypadała na lata 2017-2023.

W dokumencie tym określono cel główny: **Kompleksowe prowadzenie działań aktywizacji społecznej oraz zawodowej na bazie potencjałów obszaru w odniesieniu do osób wymagających wsparcia**, który był realizowany poprzez:

- **Cel szczegółowy 1.** Kompleksowa aktywizacja działaniem mającym na celu przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu
- **Cel szczegółowy 2.** Odnowa obszaru kryzysowego poprzez przywrócenie oraz nadanie nowych funkcji społecznych

Komplementarność międzyokresowa realizacji działań rewitalizacyjnych została zachowana na podstawie spójnych celów rewitalizacyjnych, który synergia została ukazana w poniższej tabeli.

Tabela 15 Komplementarność międzyokresowa programów rewitalizacji

Lokalny Program Rewitalizacji dla Gminy Trzebiechów na lata 2017-2023	Gminny Program Rewitalizacji Gminy Trzebiechów na lata 2025-2030
Kompleksowa aktywizacja działaniem mającym na celu przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu	CEL STRATEGICZNY 3 Zrównoważony rozwój infrastruktury społecznej i przestrzeni publicznej
Odnowa obszaru kryzysowego poprzez przywrócenie oraz nadanie nowych funkcji społecznych	CEL STRATEGICZNY NR 1 Odnowa i efektywne wykorzystanie dziedzictwa kulturowego gminy
	CEL STRATEGICZNY NR 2 Ożywienie i integracja społeczna mieszkańców gminy Trzebiechów

Źródło: opracowanie własne

Również w kontekście źródeł finansowania zaplanowanych działań rewitalizacyjnych widoczna jest kontynuacja polityki pozyskiwania środków zewnętrznych na finansowanie działań zaplanowanych w ramach Programów rewitalizacji. W ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Trzebiechów na lata 2017-2023 zaplanowano działania, które zostały zrealizowane przy współudziale środków zewnętrznych.

Tabela 16 Najważniejsze projekty realizowane ze środków zewnętrznych w gminie Trzebiechów w latach 2017-2023

Lp.	Nazwa projektu	Źródło finansowania	Kwota otrzymanej dotacji
1	Budowa drogi gminnej na działkach nr 182, 183 obręb Borek Gmina Trzebiechów	PROW	402 572,24 zł
2	Budowa drogi ul. Skowronkowej w Trzebiechowie	Fundusz Dróg Samorządowych	567 157,60 zł
3	Przebudowa drogi gminnej dz. 268/1 w m. Radowice	PROW	298 160,61 zł
4	Przebudowa drogi ul. Sportowej w Trzebiechowie	Fundusz Dróg Samorządowych	61 500,00 zł
5	Budowa boiska wielofunkcyjnego w Trzebiechowie	Ministerstwo Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu, UMWL	467 058,32 zł

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Trzebiechowie

7.3.5 Komplementarność źródeł finansowania

Finansowanie zaplanowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych przewidzianych do realizacji w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Trzebiechów na lata 2025-2030 odbywać się będzie z różnych źródeł, w tym ze źródeł krajowych i europejskich. Projekty o charakterze rewitalizacyjnym łączące środki prywatne i publiczne, mogą być wspomagane środkami zewnętrznymi, pochodzącymi z:

- funduszy unijnych;
- funduszy publicznych krajowych;
- programów jednostek samorządu terytorialnego wyższego szczebla, w tym zwłaszcza programów finansowanych ze środków Samorządu Województwa Lubuskiego,
- innych funduszy międzynarodowych, w tym m.in. funduszy EOG i funduszy Norweskich;
- innych zwrotnych i bezzwrotnych źródeł finansowania, dystrybuowanych przed podmioty publiczne i prywatne.

Zasadniczo zakłada się, aby głównym źródłem finansowania będą środki Unii Europejskiej w ramach Funduszy Europejskich dla Lubuskiego 2021-2027, a także Funduszy Europejskich na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko (FEnIKS) oraz Funduszy Europejskich dla Rozwoju Społecznego 2021-2027. Założone działania rewitalizacyjne przewidują możliwość pozyskiwania środków z innych źródeł finansowania, w tym także ze źródeł krajowych, tj.:

- Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki (FENG),
- Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy (FERC),
- Pomoc Techniczna dla Funduszy Europejskich (PTFE),
- Fundusze Europejskie Pomoc Żywnościowa (FEPŻ),
- programy Europejskiej Współpracy Terytorialnej.

Gmina może korzystać także z finansowania przedsięwzięć w ramach formuły Partnerstwa Publiczno-Prywatnego oraz zaangażowania do działań organizacji pozarządowych. Zakłada się możliwość uzupełniania i łączenia finansowania projektów/przedsięwzięć rewitalizacyjnych ze środków EFS+, EFRR i FS z wykluczeniem ryzyka podwójnego finansowania oraz prywatnych i publicznych źródeł finansowania.

Szczegółową charakterystykę ram finansowych z podziałem na źródła finansowania przedstawiono w tabeli 19.

8. Opis powiązań gminnego programu rewitalizacji z dokumentami strategicznymi na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym

W poniższej tabeli przedstawiono analizę spójności niniejszego Programu z dokumentami obowiązującymi w gminie Trzebiechów, a także wskazano w jaki sposób cele i kierunki działań określone w Gminnym Programie Rewitalizacji wpływają na realizację celów i założeń programów i dokumentów na poziomie regionalnym i krajowym.

Tabela 17 Spójność celów rewitalizacji z dokumentami strategicznymi dla rozwoju gminy

Poziom krajowy - Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.) – (SOR)
Głównym celem Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju jest „tworzenie warunków dla wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym wzroście spójności w wymiarze społecznym, ekonomicznym, środowiskowym i terytorialnym”. Do realizacji celu głównego wyznaczono trzy cele szczegółowe, które kompleksowo ujmują problematykę z zakresu różnych obszarów: 1. Trwały wzrost gospodarczy oparty coraz silniej o wiedzę, dane i doskonałość organizacyjną: 1.1. Reindustrializacja;   1.2. Rozwój innowacyjnych firm;   1.3. Małe i średnie przedsiębiorstwa;   1.4. Kapitał dla rozwoju;   1.5. Ekspansja zagraniczna.   2. Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony: 2.1. Spójność społeczna;   2.2. Rozwój zrównoważony terytorialnie.   3. Skuteczne państwo i instytucje służące wzrostowi oraz włączeniu społecznemu i gospodarczemu: 3.1. Prawo w służbie obywatelom i gospodarce;   3.2. Instytucje prorozwojowe i strategiczne zarządzanie rozwojem;   3.3. E-państwo;   3.4. Finanse publiczne;   3.5. Efektywność wykorzystania środków UE.

Realizacja Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Trzebiechów na lata 2025-2030 zakłada przede wszystkim aktywizację społeczną poprzez zaplanowane działania zintegrowanego projektu rewitalizacji, dlatego wpisuje się w założenia SOR.

Poziom krajowy - Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 (KSRR)

Głównym celem Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030 jest efektywne wykorzystanie wewnętrznych potencjałów terytoriów i ich specjalizacji dla osiągnięcia zrównoważonego rozwoju kraju, co tworzyć będzie warunki do wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym osiągnięciu spójności w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym. Cel główny realizowany jest poprzez następujące cele szczegółowe:

Cel szczegółowy I: Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym;

Cel szczegółowy II: Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych;

Cel szczegółowy III: Podniesienie jakości zarządzania i wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie.

Realizacja Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Trzebiechów na lata 2025-2030 zakłada wykorzystanie istniejących potencjałów gminy do aktywizacji społecznej jej mieszkańców i rozwiązywania zdiagnozowanych problemów społecznych występujących na obszarze rewitalizacji.

Poziom krajowy - Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO)

Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO) to dokument programowy, w którym określono cele związane z odbudową i tworzeniem odporności społeczno-gospodarczej Polski po kryzysie wywołanym pandemią COVID-19. W celu odbudowy kraju dokument zakłada realizację sześciu komponentów oraz działań, stanowiących obszary koncentracji reform i inwestycji:

1. Odporność i konkurencyjność gospodarki;
2. Zielona energia i zmniejszenie energochłonności;
3. Transformacja cyfrowa;
4. Efektywność, dostępność i jakość systemu ochrony zdrowia;
5. Zielona, inteligentna mobilność;
6. Poprawa jakości instytucji i warunków realizacji Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności.

Realizacja Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Trzebiechów na lata 2025-2030 zakłada działania ukierunkowane na rozwój kapitału społecznego, poprzez efektywne wykorzystanie istniejących potencjałów obszaru rewitalizacji i wykorzystanie racjonalnych rozwiązań ochrony zdrowia i ekologicznych rozwiązań modernizacyjnych.

Poziom regionalny - Strategia Rozwoju Województwa Lubuskiego 2030 (SRWL 2030)

Strategii Rozwoju Województwa Lubuskiego 2030 wyznacza 4 główne cele strategicznego działania, do których należą:

Cel 1 – Inteligentna, zielona gospodarka regionalna:

- 1.1 Wzmocnienie sektora B+R oraz mechanizmów transferu innowacji, szczególnie w obszarach regionalnych inteligentnych specjalizacji,
- 1.2 Rozwój zielonej gospodarki, w tym energetyki przyjaznej środowisku,
- 1.3 Wysoka jakość kształcenia oraz jego powiązanie z regionalnym rynkiem pracy,
- 1.4 Wzmocnienie atrakcyjności inwestycyjnej i powiązań gospodarczych regionu,
- 1.5 Rozwój konkurencyjnego sektora przedsiębiorstw i wsparcie reindustrializacji,
- 1.6 Rozwój potencjału turystycznego,
- 1.7 Konkurencyjne i ekologiczne rolnictwo oraz rozwój produktów regionalnych.

Cel 2 - Region silny w wymiarze społecznym i bliski obywatelowi:

- 2.1 Wzrost dostępności i efektywności kształcenia oraz wychowania przedszkolnego i opieki nad najmłodszymi dziećmi,
- 2.2 Promocja włączenia społeczno-zawodowego oraz kompleksowe wsparcie seniorów,
- 2.3 Wysoka jakość i dostępność usług medycznych oraz upowszechnianie profilaktyki zdrowotnej i zdrowego stylu życia,
- 2.4 Zapewnienie bogatej oferty kulturalnej oraz ochrona i promocja dziedzictwa Kulturowego,
- 2.5 Rozbudowa oraz modernizacja infrastruktury sportowej i rekreacyjnej, a także upowszechnianie i promocja sportu,
- 2.6 Wspieranie rozwoju społeczeństwa obywatelskiego i poczucia tożsamości regionalnej.

Cel 3 – Integracja przestrzenna regionu:

- 3.1 Modernizacja oraz rozwój infrastruktury komunikacyjnej i transportu zbiorowego,
- 3.2 Wzmocnienie dostępności infrastruktury teleinformatycznej,
- 3.3 Zapewnienie wysokiego poziomu bezpieczeństwa energetycznego i publicznego,
- 3.4 Ochrona środowiska przyrodniczego, w tym przeciwdziałanie negatywnym skutkom zmian klimatu,
- 3.5 Rozwój funkcji metropolitalnych ośrodków wojewódzkich wraz z ich obszarami funkcjonalnymi,
- 3.6 Wzmocnienie funkcji społeczno-gospodarczych miast średnich i lokalnych ośrodków

miejskich,

3.7 Zrównoważony rozwój obszarów wiejskich.

Cel 4 – Region atrakcyjny, efektywnie zarządzany i otwarty na współpracę:

4.1 Efektywna współpraca międzyregionalna i transgraniczna,

4.2 Atrakcyjny wizerunek i rozpoznawalna marka województwa,

4.3 Wysoka sprawność działania administracji publicznej i instytucji regionalnych oraz współdziałanie na rzecz rozwoju regionu,

4.4 Wzmocnienie roli i integracja systemów zarządzania strategicznego oraz planowania przestrzennego na poziomie regionalnym i lokalnym,

4.5 Rozwój e-usług i kompetencji cyfrowych społeczeństw.

Realizacja Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Trzebiechów na lata 2025-2030 wpisuje się kompleksowo w działania rozwoju społeczno-gospodarczego regionu województwa lubuskiego.

Poziom regionalny - Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubuskiego (PZPWL)

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubuskiego zakłada realizację następujących celów:

Cel strategiczny 1. Spójność terytorialna

1.1. Zrównoważony rozwój struktury osadniczej regionu w tym rozwój funkcji metropolitalnych ośrodków wojewódzkich oraz rozwój subregionalnych i lokalnych ośrodków miejskich zgodnie z ich potencjałem i w oparciu o ich wzajemne powiązania funkcjonalne;

1.2. Zrównoważony rozwój obszarów wiejskich;

1.3. Poprawa dostępności komunikacyjnej do ośrodków administracyjnych;

1.4. Rozwój infrastruktury technicznej, wzmacniającej ład ekologiczny;

1.5. Rozwój infrastruktury i systemów zapobiegania zagrożeniom.

Cel strategiczny 2. Zrównoważony rozwój społeczny

2.1. Wzrost dostępności do usług medycznych i wspieranie profilaktyki zdrowotnej;

2.2. Rozwój szkolnictwa w oparciu o potrzeby regionalnego rynku pracy;

2.3. Wzrost dostępności do atrakcyjnej oferty kulturalnej i sportowej;

2.4. Wspieranie włączenia zawodowego i społecznego;

2.5. Dostosowanie usług społecznych do zmian trendów demograficznych;

2.6. Rozwój i usprawnienie systemu transportu publicznego;

2.7. Ochrona walorów przyrodniczych i krajobrazowych oraz dziedzictwa kulturowego oraz budowanie na nich tożsamości regionalnej;

2.8. Rewitalizacja obszarów zdegradowanych;

Cel strategiczny 3. Rozwój konkurencyjnej gospodarki

- 3.1. Wzmocnienie potencjału innowacyjnego sektora gospodarczego;
- 3.2. Rozwój przedsiębiorczości i zwiększenie aktywności zawodowej;
- 3.3. Wzmocnienie współpracy transgranicznej i międzyregionalnej;
- 3.4. Rozwój i promocja specjalnych stref ekonomicznych;
- 3.5. Wzmocnienie kapitału ludzkiego poprzez inwestycje służące edukacji;
- 3.6. Rozwój gospodarki niskoemisyjnej;
- 3.7. Rozwój sieci transportowej;
- 3.8. Racjonalna gospodarka zasobami złóż kopalin;
- 3.9. Rozbudowa infrastruktury energetycznej i ochrony środowiska;
- 3.10. Poprawa jakości rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej;
- 3.11. Kreowanie wizerunku i promocja marki Lubuskie;
- 3.12. Rozwój potencjału turystycznego województwa;
- 3.13. Efektywne zarządzanie regionem.

Zgodnie z przyjętymi ustaleniami PZPWL dla gminy Trzebiechów sformułowano następujące wnioski i rekomendacje, których to realizacja zachowuje spójność z zadaniami zaplanowanymi w **Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Trzebiechów na lata 2025-2030**.

SFERA SPOŁECZNA

1. Zwiększenie dostępności do usług medycznych, w tym usług specjalistycznych;
2. Zwiększenie dostępności do usług sportu i rekreacji;
3. Zapewnienie dostępności do placówek edukacyjnych na poziomie przedszkolnym i szkolnym;
4. Prowadzenie działań mających na celu wspieranie kształcenia zawodowego w oparciu o współpracę z sektorem gospodarki;
5. Rewitalizacja obszarów zdegradowanych;
6. Kształtowanie wysokiej jakości przestrzeni publicznych;
7. Rozwój budownictwa mieszkaniowego o odpowiednim standardzie;
8. Rozwój spójnej struktury osadniczej w oparciu o powiązania funkcjonalno-przestrzenne;
9. Rozwój ośrodków usługowych.

SFERA KULTURALNA

1. Zachowanie i ochrona obiektów zabytkowych;
- zespół pałacowo-parkowy w Trzebiechowie;
2. Sporządzanie i realizacja lokalnych programów opieki nad zabytkami;

3. Objęcie obiektów zabytkowych właściwą ochroną w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego;
4. Wspieranie tworzenia parków kulturowych, ustanawiania pomników historii;
5. Zachowanie historycznie ukształtowanych układów urbanistycznych, ruralistycznych i przestrzennych;
  - zespół ruralistyczny – Trzebiechów;
  - zespół sanatoryjny w Trzebiechowie;
6. Odpowiednie wyeksponowanie obiektów zabytkowych i walorów krajobrazowych, z zachowaniem cech tradycyjnego budownictwa;
7. Wykorzystanie walorów dziedzictwa kulturowego w celach turystycznych ze szczególnym uwzględnieniem szlaków kulturowych;
8. Zwiększenie dostępności wysokiej jakości oferty kulturalnej.

Realizacja Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Trzebiechów na lata 2025-2030 wpisuje się kompleksowo w kierunki rozwoju przestrzennego województwa lubuskiego.

Poziom regionalny – Strategia Rozwoju Powiatu Zielonogórskiego na lata 2023-2030

Strategia Rozwoju Powiatu Zielonogórskiego na lata 2023-2030 wyznacza 5 celów strategicznego działania:

Cel strategiczny 1. Ochrona i kształtowanie walorów środowiska przyrodniczego

- 1.1. Poprawa stanu środowiska przyrodniczego
- 1.2. Zwiększenie wykorzystania odnawialnych źródeł energii
- 1.3. Ograniczenie negatywnego wpływu transportu na środowisko przyrodnicze

Cel strategiczny 2. Rozwój zrównoważonej i odpornej infrastruktury

- 2.1. Rozbudowa i modernizacja sieci drogowej
- 2.2. Rozwój infrastruktury ochrony środowiska
- 2.3. Rozbudowa i modernizacja obiektów użyteczności publicznej
- 2.4. Wysoka dostępność komunikacyjna powiatu

Cel strategiczny 3. Kształtowanie zrównoważonego rozwoju społecznego

- 3.1. Przeciwdziałanie ubóstwu i wykluczeniu społecznemu dorosłych i dzieci oraz wzmocnienie ich integracji społecznej
- 3.2. Rozwój pieczy zastępczej w powiecie zielonogórskim. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie
- 3.3. Rozwijanie usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami, osób starszych i innych osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu
- 3.4. Poprawa zdrowia i związanej z nim jakości życia mieszkańców oraz zwiększenie dostępności do opieki zdrowotnej i rehabilitacyjnej

3.5. Profilaktyka i zwiększanie świadomości mieszkańców powiatu w zakresie ochrony zdrowia i zdrowego stylu życia

3.6. Poprawa jakości życia osób starszych i niepełnosprawnych, zagrożonych wykluczeniem w życiu społecznym, gospodarczym i kulturowym oraz wykorzystanie ich potencjału

3.7. Rozwój nowoczesnych form edukacji oraz kształcenia ponadpodstawowego i specjalnego

3.8. Wzmacnianie bezpieczeństwa mieszkańców powiatu

Cel strategiczny 4. Sprawne funkcjonowanie gospodarki oraz lokalnego rynku pracy

4.1. Budowa potencjału inwestycyjnego powiatu

4.2. Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości i nowych inwestycji w ważnych dla powiatu sektorach gospodarki

4.3. Rozwój usług turystycznych w oparciu o zintegrowaną ofertę turystyczną powiatu

4.4. Wspieranie procesów w zakresie modernizacji i rozwoju sektora rolno-spożywczego w powiecie

4.5. Przeciwdziałanie bezrobociu oraz aktywizacja lokalnego rynku pracy

Cel strategiczny 5. Sprawna i otwarta na współpracę administracja publiczna

5.1. Poprawa efektywności administracji oraz jakości świadczonych przez nią usług

5.2. Dalsza cyfryzacja Starostwa oraz jednostek organizacyjnych powiatu i ich zasobów

5.3. Rozwój współpracy powiatu w wymiarze lokalnym, krajowym i międzynarodowym

5.4. Poprawa skuteczności działań promocyjnych powiatu

5.5. Wzmocnienie zarządzania kryzysowego i obrony cywilnej

Realizacja Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Trzebiechów na lata 2025-2030 wpisuje się kompleksowo przyjęte kierunki działań celu strategicznego nr 2 i 3.

Poziom regionalny – Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Zielonogórskim na lata 2023-2030

Powiatowa Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Zielonogórskim na lata 2023-2030 wyznacza 5 podstawowych celów głównych, do których należą:

Cel 1 - Utworzenie zintegrowanego systemu wsparcia rodzin wykluczonych społecznie lub zagrożonych wykluczeniem społecznym

1. Rozwój infrastruktury wspierającej dla rodzin i dzieci w kryzysie

2. Podniesienie standardu usług świadczonych przez instytucje i organizacje działające na rzecz rodzin wykluczonych społecznie lub zagrożonych wykluczeniem społecznym

3. Rozwój pieczy zastępczej w powiecie zielonogórskim

4. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz zwiększenie skuteczności pomocy dla rodzin, w których ten problem występuje

Cel 2 - Zwiększanie aktywności zawodowej mieszkańców powiatu zielonogórskiego

1. Aktywizacja zawodowa
2. Dostosowywanie kwalifikacji zawodowych osób do potrzeb rynku pracy

Cel 3 - Podniesienie jakości życia niepełnosprawnych mieszkańców powiatu zielonogórskiego oraz ograniczanie zjawiska ich wykluczenia społecznego

1. Rozwój usług, dostosowanych do indywidualnych potrzeb osób z niepełnosprawnościami
2. Rozwój infrastruktury wspierającej osoby z niepełnosprawnością
3. Likwidacja barier architektonicznych, technicznych, w komunikowaniu się oraz inne dofinansowania do rehabilitacji społecznej
4. Wspieranie zatrudnienia, w tym zatrudnienia wspomaganego i samozatrudnienia osób niepełnosprawnych

Cel 4 - Podniesienie jakości życia osób starszych

1. Promowanie zdrowego i aktywnego stylu życia wśród osób starszych
2. Rozwój infrastruktury i technologii niezbędnej dla osób starszych
3. Zwiększenie dostępności do świadczeń zdrowotnych
4. Likwidacja barier w obiektach użyteczności publicznej

Cel 5 - Wzmocnienie współpracy z sektorem ekonomii społecznej

1. Promowanie stosowania klauzul społecznych
2. Wspieranie współpracy podmiotów ekonomii społecznej z jednostkami samorządu terytorialnego

Realizacja Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Trzebiechów na lata 2025-2030 wpisuje się kompleksowo w działania strategii społecznej powiatu, poprzez realizację działań ukierunkowanych na wsparcie społeczne mieszkańców gminy oraz minimalizowanie zdiagnozowanych problemów społecznych na obszarze rewitalizacji. Działania rewitalizacyjne zakładają rozwój aktywności społecznej oraz działania rozwijające integrację społeczną.

Poziom gminny – Strategia Rozwoju Gminy Trzebiechów na lata 2023-2030

Strategia Rozwoju Gminy Trzebiechów na lata 2023-2030 wyznacza 5 strategicznych celów rozwoju gminy. Należą do nich:

Cel strategiczny 1 Aktywizacja życia kulturalnego i społecznego

Cele operacyjne:

- Zwiększenie dostępności mieszkańców do działalności kulturalnej organizowanej przez Trzebiechowski Ośrodek Kultury,
- Podniesienie jakości świadczonych usług przez Trzebiechowski Ośrodek Kultury.
- Aktywna działalność świetlic wiejskich na terenach wiejskich.
- Promocja aktywności społecznej i kulturalnej.

- Zapewnienie mieszkańcom możliwości efektywniejszego uczestniczenia w życiu społecznym.
- Zwiększenie dostępności i jakości świadczonych usług społecznych przyczyniających się ograniczenia zjawiska wykluczenia społecznego.
- Zapewnienie wyższego poziomu edukacji.
- Rozwój infrastruktury sportowej i rekreacyjnej i na terenach wiejskich.
- Moderowane aktywności sportowej wśród mieszkańców Gminy.

Cel strategiczny 2 Zwiększenie konkurencyjności i atrakcyjności turystycznej

Cele operacyjne:

- Wykorzystanie potencjału turystycznego zabytków, w szczególności poprzez odpowiednią adaptację przestrzeni.
- Odnowa przestrzenno-funkcjonalna terenów parkowych oraz zieleni w miejscowości Trzebiechów.
- Zwiększenie dostępności miejsc rekreacyjnych dla mieszkańców.
- Wzrost działań promocyjnych w zakresie turystycznym.

Cel strategiczny 3 Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców gminy

Cele operacyjne:

- Zwiększenie bezpieczeństwa mieszkańców oraz jakości życia poprzez większą liczbę etatów na stanowiskach służb mundurowych (policja, straż).
- Zapewnienie dostępu mieszkańców do możliwości aktywizacji sportowej poprzez wykorzystanie ścieżek rowerowych.
- Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców poprzez instalację sieci monitorującej na terenie Gminy.

Cel strategiczny 4 Poprawa dostępności do opieki zdrowotnej

Cele operacyjne:

- Rozwój dostępności do fachowej opieki zdrowotnej (w tym zwiększenie liczby lekarzy dostępnych na terenie Gminy).
- Wzrost działań w zakresie profilaktyki zdrowotnej.
- Zapewnienie wyższej jakości świadczonych usług medycznych.

Cel strategiczny 5 Zrównoważony rozwój ochrony środowiska

Cele operacyjne:

- Rozwój instalacji fotowoltaicznych.
- Ochrona potencjału przyrodniczego na terenie Gminy.
- Rozwój sieci kanalizacyjnej.
- Zwiększenie dostępności do szerokopasmowego Internetu.

Realizacja Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Trzebiechów na lata 2025-2030 zachowuje kompatybilność z założeniami strategii rozwoju poprzez zapewnienie aktywizacji kulturalnej i społecznej mieszkańców gminy.

Poziom gminny – Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2021-2026

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2021-2026 wyznacza 4 zasadnicze cele działania:

Cel strategiczny I Wspieranie osób starszych i niepełnosprawnych oraz wzmacnianie ich aktywności społecznej

Cele operacyjne:

1. Promocja i wspieranie aktywności społecznej osób starszych i niepełnosprawnych.
2. Udzielanie wsparcia i zapewnienie dostępu do usług opiekuńczych oraz rozwój wsparcia instytucjonalnego.
3. Realizacja polityki „Dostępność Plus” adresowanej m.in. do osób starszych i niepełnosprawnych.

Cel strategiczny II Wzmacnianie rodzin oraz stwarzanie dzieciom i młodzieży odpowiednich warunków do rozwoju

Cele operacyjne:

1. Wspieranie rodzin w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.
2. Zapewnienie dzieciom i młodzieży odpowiedniego dostępu do kształcenia, opieki i oferty spędzania czasu wolnego.

Cel strategiczny III Wspieranie mieszkańców w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie oraz utrzymanie bezpieczeństwa publicznego

Cele operacyjne:

1. Rozwijanie systemu wsparcia dla osób borykających się z problemem alkoholowym i stosowaniem przemocy w rodzinie.
2. Wspieranie działań profilaktycznych w zakresie uzależnień i przemocy w rodzinie.
3. Przeciwdziałanie przestępczości, w tym wśród nieletnich.

Cel strategiczny IV Wspieranie osób nieaktywnych zawodowo, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet

Cele operacyjne:

1. Udzielanie pomocy osobom bezrobotnym i poszukującym pracy.
2. Podnoszenie kompetencji zawodowych osób bezrobotnych.
3. Wsparcie instytucjonalne w procesie zwiększania aktywności zawodowej kobiet.

Realizacja Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Trzebiechów na lata 2025-2030 zachowuje kompatybilność z założeniami strategii rozwiązywania problemów społecznych poprzez minimalizowanie zdiagnozowanych problemów marginalizacji, problemów społecznych i wykluczenia społecznego.

Źródło: opracowanie własne

9. Szacunkowe ramy finansowe gminnego programu rewitalizacji wraz z szacunkowym wskazaniem środków finansowych ze źródeł publicznych i prywatnych

---

Program rewitalizacji ujmuje działania w sposób kompleksowy, z uwzględnieniem projektów rewitalizacyjnych współfinansowanych ze środków zewnętrznych. Finansowanie działań rewitalizacyjnych zakłada wykorzystanie środków gminnych oraz środków zewnętrznych, w tym środków przewidzianych w ramach Funduszy Europejskich dla Lubuskiego 2021-2027 oraz Funduszy Europejskich na Infrastrukturę, Klimat i Środowisko (FENIKS), Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki (FENG), Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy (FERC), Pomoc Techniczna dla Funduszy Europejskich (PTFE), Fundusze Europejskie Pomoc Żywnościowa (FEPŻ), programy Europejskiej Współpracy Terytorialnej. Projekty te będą komplementarne z projektami realizowanymi ze wsparcia Funduszy Europejskich Rozwoju Społecznego 2021-2027 (FERS).

Zaznaczyć należy, iż podane kwoty stanowią wartości szacunkowe, a kwota rzeczywista określana będzie na podstawie dokumentacji projektowej i w wyniku przeprowadzanej procedury przetargowej wynikającej z ustawy zamówień publicznych oraz będzie uwzględniana w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy. Założono również szacunkowe wartości dofinansowań ze środków Unii Europejskiej, jednak przy braku takich możliwości realizacja przedsięwzięć będzie odbywała się w miarę możliwości przy wykorzystaniu środków z innych źródeł. Dopuszcza się również możliwość realizacji przedsięwzięć etapami, jeśli zaistnieje możliwość pozyskania funduszy na dany etap zaplanowanych do realizacji przedsięwzięć. W poniższej tabeli przedstawiono podział źródeł finansowania dla poszczególnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY TRZEBIECHÓW NA LATA 2025-2030

Tabela 18 Szacunkowe ramy finansowe podstawowych i uzupełniających projektów rewitalizacyjnych

Nazwa przedsięwzięcia rewitalizacyjnego	Szacunkowa wartość przedsięwzięcia	Szacunkowe środki finansowe			Źródła finansowania
		Środki publiczne	Środki UE	Środki prywatne	
PODSTAWOWE PROJEKTY REWITALIZACYJNE					
PP1 Pałac Spotkań – centrum integracji i aktywizacji społecznej w Trzebiechowie	20 000 000 zł	3 000 000 zł	17 000 000 zł	0,00 zł	- budżet gminy - środki zewnętrzne
PP2 Przystań Młodych w Ostrzycach	1 000 000 zł	150 000 zł	850 000 zł	0,00 zł	(w tym m.in.: fundusze europejskie w szczególności środki dla woj. lubuskiego, KPO, PROW, dotacje krajowe)
POZOSTAŁE PROJEKTY REWITALIZACYJNE					
PU1 „Centrum Dobrych Relacji”	700 000 zł	700 000 zł	0,00	0,00	- środki własne - fundusze krajowe

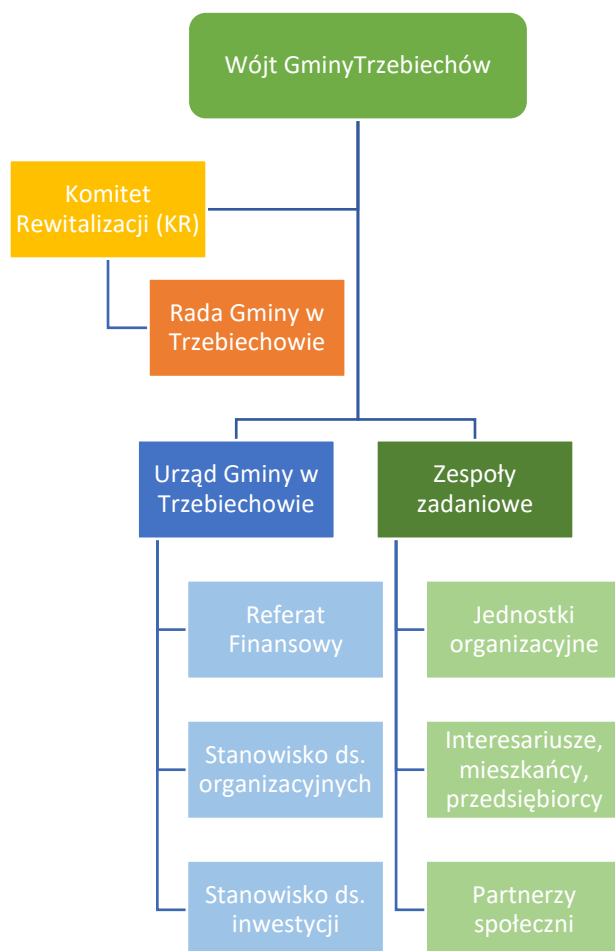
Źródło: opracowanie własne

10. Opis struktury zarządzania realizacją gminnego programu rewitalizacji

10.1 Wdrożenie i zarządzanie realizacją programu

Prowadzenie procesu rewitalizacji – wraz z jego przygotowaniem, koordynowaniem oraz tworzeniem warunków do jego przeprowadzenia – należy do zadań własnych gminy zgodnie z art. 3 ust. 1 ustawy o rewitalizacji. Z tego względu głównymi stronami realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Trzebiechów na lata 2025-2030 będą: Wójt Gminy Trzebiechów, Komitet Rewitalizacyjny, pracownicy Urzędu Gminy oraz Rada Gminy w Trzebiechowie. Za wdrożenie i zarządzanie Programem odpowiedzialny będzie **Wójt Gminy Trzebiechów, który corocznie przedkładać będzie Radzie Gminy sprawozdanie monitorujące z wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji według stanu na koniec grudnia roku poprzedniego**. Zadania związane z bieżącym wdrożeniem Programu będą realizowane przez pracowników Urzędu Gminy, którzy wspólnie z członkami Komitetu Rewitalizacji będą prowadzili monitoring stopnia realizacji celów Programu.

Schemat 3 Schemat zarządzania Programem Rewitalizacji

Źródło: opracowanie własne

W celu sprawniejszego zarządzania zaplanowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych Wójt Gminy Trzebiechów może powołać Zespoły zadaniowe, w skład których wejdą przedstawiciele komórek organizacyjnych Urzędu Gminy, jednostek organizacyjnych, interesariuszy oraz partnerzy społeczni. Ich rolą będzie przygotowanie i wdrażanie przedsięwzięć inwestycyjnych pod kątem merytorycznym, finansowym, technicznym i organizacyjnym. Odpowiedzialni będą za przygotowanie dokumentacji technicznej, postępowanie przetargowe, a także nadzór nad poprawną, racjonalną i właściwą realizacją zadania. W tym celu pożądane jest wsparcie odpowiednich specjalistów i ekspertów, którzy zostaną zaproszeni do udziału w realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Przewiduje się, w miarę potrzeb organizacyjnych, tworzenie również partnerstw projektowych, które na podstawie ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, podczas realizacji zadań gminnych programów rewitalizacji, można tworzyć partnerstwa realizujące wspólny cel strategicznego rozwoju. Warunki partnerstwa zostaną określone w porozumieniu lub umowie partnerskiej lub na podstawie odrębnych przepisów.

W ramach procesu zarządzania Programem Wójtowi podlegać będzie Komitet Rewitalizacji, który został powołany przed uchwaleniem Programu. W skład Komitetu wchodzi przedstawiciele Urzędu Gminy w Trzebiechowie oraz jednostek organizacyjnych z terenu gminy, a także przedstawiciele mieszkańców obszaru rewitalizacji, organizacji pozarządowych, instytucji publicznych, w tym kultury i oświaty oraz przedsiębiorcy działający w obszarze rewitalizacji, łącznie ..... osób. Kadencja Komitetu trwa 5 lat, od czasu pierwszego posiedzenia, które zwołuje Wójt. Praca Komitetu będzie świadczona społecznie, członkowie nie będą pobierać wynagrodzenia ani diet wynikających ze świadczonej pracy w ramach realizacji działań rewitalizacyjnych. Na pierwszym posiedzeniu Komitetu wybrany zostanie przewodniczący i zastępca. Z posiedzeń Komitetu będą opracowywane protokoły oraz inne niezbędne dokumenty.

Szerokie spektrum składu Komitetu ma na celu obiektywną ocenę realizowanych działań rewitalizacyjnych. Ma także przyczyniać się do eliminacji występujących zagrożeń społecznych w opinii różnych osób najbardziej zainteresowanych i zaangażowanych w podejmowane działania rewitalizacyjne. Dobór członków Komitetu został poprzedzony rozmowami przedstawicieli Urzędu Gminy z potencjalnymi członkami w celu zaangażowania ich wiedzy i doświadczenia w ramach podejmowanych działań na rzecz gminy. W ten sposób został

powołany odpowiedzialny i zaangażowany zespół ds. rewitalizacji, który wraz z przedstawicielami Urzędu Gminy będzie konsultował realizację zadań rewitalizacyjnych na każdym kroku ich wdrażania.

Komitet Rewitalizacji wspiera działania Wójta w obszarze działań związanych z rewitalizacją w gminie, stanowi forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami gminy, a także sprawuje funkcje opiniotawczo-doradcze w sprawach, związanych z przygotowaniem, opracowaniem i wdrażaniem rewitalizacji oraz oceną przebiegu tego procesu na obszarze gminy Trzebiechów. Do zadań członków Komitetu należy w szczególności:

- a) koordynacja działań, włączających lokalną społeczność w konsultacje społeczne dotyczące wdrażania, monitorowania i oceny rewitalizacji na obszarze gminy Trzebiechów;
- b) informowanie lokalnej społeczności o wdrażaniu, aktualizacji, wynikach monitorowania i ocenie podejmowanych przez gminę działań w zakresie rewitalizacji;
- c) promocja działań rewitalizacyjnych,
- d) d) zapewnienie współpracy ze wszystkimi grupami interesariuszy w procesie rewitalizacji na obszarze gminy Trzebiechów.

Planuje się spotkania Komitetu Rewitalizacji co najmniej raz w roku. Zadaniem Komitetu Rewitalizacji będzie także pomoc techniczna dla beneficjentów Programu przy aplikowaniu o środki zewnętrzne (uczestnictwo w szkoleniach, seminariach czy warsztatach). Na etapie wdrożenia Programu Komitet, z inicjatywy własnej lub na wniosek podmiotu realizującego przedsięwzięcie, będzie mógł przeprowadzić spotkanie – naradę w celu omówienia występującego problemu. Ponadto Komitet będzie mógł wystąpić o włączenie poszczególnych interesariuszy w pracę monitoringową. Realizowane działania przez pracowników Urzędu Gminy będą promowane za pośrednictwem strony internetowej gminy oraz poprzez bezpośrednie kolportowanie informacji do mieszkańców i interesariuszy. Celem głównym działań promocyjnych i komunikacyjnych będzie zachęcenie interesariuszy do aktywnego udziału we wdrożeniu i realizacji Programu.

Ewentualna zmiana uchwały w sprawie określania zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji nastąpi w drodze konsultacji społecznych, w trybie, w jakim został on przewidziany w ustawie o rewitalizacji.

10.2 Koszty zarządzania

Osoby zaangażowane w proces zarządzania Programem to głównie pracownicy Urzędu Gminy w Trzebiechowie. Koszty związane z zarządzaniem procesu rewitalizacji w gminie uwzględnione zostały w ogólnych kosztach funkcjonowania urzędu i ujęte zostaną w bieżących kosztach funkcjonowania gminy. Stanowiąc będą wydatki na wynagrodzenia pracowników zajmujących się wdrażaniem Gminnego Programu Rewitalizacji wraz z pochodnymi od wynagrodzeń. Osobami najbardziej zaangażowanymi w proces zarządzania Programem będą członkowie Komitetu Rewitalizacji. Należy jednak zwrócić uwagę, że zadania dotyczące rewitalizacji będą wykonywane przez członków Komitetu w części etatu (w ramach swoich dotychczasowych obowiązków służbowych), co pozwala wnioskować, że zarządzanie Gminnym Programem Rewitalizacji nie wpłynie na konieczność ponoszenia dodatkowych kosztów.

10.3 Ramowy harmonogram realizacji programu

W poniższej tabeli zaprezentowano ramowy harmonogram realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji, z kolei okresy realizacji poszczególnych projektów rewitalizacyjnych zostały podane w tabeli 12 i 13 przy charakterystyce podstawowych i pozostałych projektów rewitalizacyjnych.

Tabela 19 Harmonogram realizacji Programu

Lp.	Zadania	Okres realizacji
1	Prace nad opracowaniem Gminnego Programu Rewitalizacji	2024-2025
2	Podjęcie Uchwały nr XI/63/2025 Rady Gminy w Trzebiechowie w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji	16 czerwca 2025 r.
3	Podjęcie Uchwały nr XI/64/2025 Rady Gminy w Trzebiechowie w sprawie przystąpienia do sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Trzebiechów na lata 2025-2030	16 czerwca 2025 r.
4	Powołanie Komitetu Rewitalizacji	??????
5	Uchwalenie Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Trzebiechów na lata 2025-2030	Styczeń 2026
6	Realizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych	2025-2030

7	Opracowanie rocznych raportów monitorujących przez Komitet Rewitalizacyjny	do końca marca każdego roku
8	Opracowanie oceny skuteczności podjętych działań rewitalizacyjnych w latach 2025-2030 (ewaluacja ex-post)	marzec 2031

Źródło: opracowanie własne

11. Partycypacja społeczna w procesie rewitalizacji

Partycypacja społeczna jest wyrazem aktywnego uczestnictwa obywateli i podejmowania ich decyzji, które są znaczące dla danej społeczności. Gminny Program Rewitalizacji Gminy Trzbiechów na lata 2025-2030 opracowany został przy udziale partycypacji społecznej zgodnie z zapisami Ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji. Zgodnie z art. 5 ust. 2 ww. ustawy aktywny udział interesariuszy pozwolił na:

- poznaniu potrzeb i oczekiwań interesariuszy oraz dążeniu do spójności planowanych działań z tymi potrzebami i oczekiwaniami;
- prowadzeniu, skierowanych do interesariuszy, działań edukacyjnych i informacyjnych o procesie rewitalizacji, w tym o istocie, celach, zasadach prowadzenia rewitalizacji, wynikających z ustawy oraz o przebiegu tego procesu;
- inicjowaniu, umożliwianiu i wspieraniu działań służących rozwijaniu dialogu między interesariuszami oraz ich integracji wokół rewitalizacji;
- zapewnieniu udziału interesariuszy w przygotowaniu dokumentów dotyczących rewitalizacji, wspieraniu inicjatyw zmierzających do zwiększania udziału interesariuszy w przygotowaniu i realizacji gminnego programu rewitalizacji;
- zapewnieniu w czasie przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji możliwości wypowiedzenia się przez interesariuszy.

Partycypacja społeczna na etapie przygotowywania Programu

Na etapie diagnozowania i programowania Programu wykorzystano następujące formy partycypacji społecznej:

- zbieranie uwag w formie elektronicznej i papierowej,
- ankiety/formularze,
- spotkania,
- wywiady pogłębione.

Aktywną partycypację na etapie diagnozowania i programowania umożliwiono:

- mieszkańcom gminy Trzebiechów,
- przedstawicielom instytucji funkcjonujących na terenie gminy,
- przedsiębiorcom z obszaru rewitalizacji,
- organizacjom pozarządowym działającym na terenie gminy,
- samorządowi gminnemu,
- pozostałym interesariuszom np. przyszłym inwestorom, mieszkańcom.

Zapewnienie udziału interesariuszom na etapie diagnozowania rozpoczęło się od konsultacji społecznych dotyczących wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie gminy Trzebiechów. Konsultacje zostały przeprowadzone w oparciu o zarządzenie Wójta Gminy Trzebiechów o rozpoczęciu konsultacji społecznych dotyczących wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Konsultacje przeprowadzone zostały od dnia 07.04.2025 r. do dnia 12.05.2025 r. w formie:

1. złożenie opinii i uwag za pośrednictwem:

- a) wiadomości mailowej, skierowanej na adres e-mail: urząd@trzebiechow.pl
- b) pisma skierowanego na adres: Urząd Gminy Trzebiechów, ul. Sulechowska2, 66-132 Trzebiechów z dopiskiem „Projekt uchwały Rady Gminy Trzebiechów w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego oraz rewitalizacji w Gminie Trzebiechów”,
- c) osobiście - poprzez złożenie pisma w Urzędzie Gminy Trzebiechów.

2. spotkań realizowanych za pomocą środków porozumienia się na odległość z interesariuszami rewitalizacji, na których został omówiony obszar zdegradowany oraz rewitalizacji, podczas których była możliwość wyrażenia uwag, opinii i propozycji. Spotkania powiązane z wykorzystaniem metod warsztatowych odbyły się zgodnie z terminami zaplanowanymi w ogłoszeniu, czyli 18.04.2025 r. oraz 22.04.2025 r.

W spotkaniach udział wzięło łącznie 13 osób.

3. warsztatów, które odbyły się dnia 25.04.2025 r. w Urzędzie Gminy Trzebiechów;
4. ankiety elektronicznej opublikowanej na stronie internetowej: www.trzebiechow.pl
5. zbierania uwag ustnych przez przedstawicieli podmiotu prowadzącego konsultacje, które odbyły się w okresie trwania konsultacji w formie osobistej w siedzibie Urzędu Gminy Trzebiechów.

W trakcie spotkań scharakteryzowano procedury sporządzania projektu Gminnego Programu Rewitalizacji z uwzględnieniem etapu wyznaczenia obszaru rewitalizacji. Omówiono obszary, które zostały wyznaczone jako obszary zdegradowane oraz rewitalizacji, w szczególności wskazano obiektywne kryteria, które stanowiły podstawę wyznaczenia obszarów oraz omówiono potencjały, a także deficyty obszarów. W trakcie rozmów analizowano również możliwości względem wstępnie planowanych projektów rewitalizacyjnych, na których realizację gmina będzie ubiegać się o pomoc ze środków zewnętrznych.

1. spacer studyjne - odbyły się w dniu 25.04.2025 r. i objęły obszary rewitalizacji wskazane w konsultowanej uchwale. Możliwość bezpośredniego zapoznania się z szansami oraz potencjałami i deficytami obszarów stanowiła ważny element potwierdzenia możliwości wyprowadzenia ze stanu kryzysowego poniższych obszarów. Osoby biorące udział w spacerach upewniły się odnośnie możliwości podjęcia działań, które wpłyną na wsparcie obszarów rewitalizacji i nie zgłaszały uwag.
2. ankiety - w trakcie prowadzonych działań konsultacyjnych zbierano informacje w formie badań ilościowych opartych na kwestionariuszach ankietowych. Osobom biorącym udział w wywiadzie zapewniono możliwość oceny zasadności ujętych w uchwale obszarów zdegradowanych oraz rewitalizacji. W trakcie prowadzonych działań wskazano główne problemy analizowanego obszaru rewitalizacji. W badaniu wzięło udział 36 osób.
3. zbieranie uwag ustnych przez przedstawicieli podmiotu, prowadzącego konsultacje, które odbyły się w okresie trwania konsultacji w formie osobistej w siedzibie Urzędu Gminy Trzebiechów. Mieszkańcy mieli możliwość składania uwag w formie elektronicznej, pisemnej oraz osobistej. Do Urzędu Gminy nie wpłynęły formularze uwag odnoszących się do kwestii obszaru rewitalizacji, uchwały oraz diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.

Uwagi w formie pisemnej lub elektronicznej można było składać w terminie od dnia 07.04.2025 r. do dnia 12.05.2025 r. dostarczając je:

- a) elektronicznie na adres: urząd@trzebiechów.pl
- b) drogą korespondencyjną na adres: Urząd Gminy Trzebiechów, ul. Sulechowska 2, 66-132 Trzebiechów,

c) bezpośrednio do Urzędu Gminy Trzebiechów, w godzinach pracy Urzędu.

Dokumentacja dotycząca przedmiotu konsultacji była dostępna w Biuletynie Informacji Publicznej gminy Trzebiechów, na stronie internetowej gminy pod adresem www.trzebiechow.pl oraz na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy Trzebiechów. Informacja podsumowująca każdą z form konsultacji społecznych została opracowana zgodnie z art. 6 ust 7 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji oraz zamieszczona w Biuletynie Informacji Publicznej gminy Trzebiechów na stronie www.trzebiechow.pl

Konsultacje miały na celu zebranie uwag i opinii odnośnie:

- projektu uchwały Rady Gminy w Trzebiechowie w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji,
- map obszaru zdegradowanego i obszaru do rewitalizacji,
- diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.

Również na etapie programowania zaproszono interesariuszy rewitalizacji do zgłaszania pomysłów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Pomysły zbierano za pomocą uproszczonych fiszek projektowych, udostępnionych w trakcie trwania naboru. Propozycje mogły być zgłaszane zarówno przez osoby fizyczne, jak i instytucje publiczne, organizacje pozarządowe, koła, kluby, podmioty gospodarcze i inne.

Z kolei na etapie opiniowania projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Trzebiechów na lata 2025-2030 przeprowadzono konsultacje społeczne dotyczące uchwały w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Trzebiechów na lata 2025-2030.

Konsultacje przeprowadzono od dnia ..... r. do dnia ..... r. w formie:

1. złożenia przez interesariuszy opinii i uwag w sprawie projektu uchwały Rady Gminy w Trzebiechowie w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Trzebiechów na lata 2025-2030, złożonego za pośrednictwem:
  - a) wiadomości mailowej, skierowanej na adres e-mail: urząd@trzebiechow.pl
  - b) pisma skierowanego na adres: Urząd Gminy Trzebiechów, ul. Sulechowska 2, 66-132 Trzebiechów, z dopiskiem „Projekt uchwały Rady Gminy Trzebiechów w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Trzebiechów na lata 2025-2030,

- c) osobiście - poprzez złożenie pisma w Urzędzie Gminy Trzebiechów,
2. spotkań w dniu .....2025 r., zrealizowanych za pomocą środków porozumienia się na odległość z interesariuszami rewitalizacji. Spotkania odbyły się poprzez zalogowanie pod niniejszy link:
3. warsztatu z interesariuszami rewitalizacji, na których zostały omówione założenia ujęte w Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Trzebiechów na lata 2025-2030, podczas których była możliwość wyrażenia uwag, opinii i propozycji. Warsztat odbył się w dniu ..... w Urzędzie Gminy Trzebiechów. W warsztacie uczestniczyło .... osób.
4. ankiet realizowanych za pomocą elektronicznego formularza dostępnego na stronie internetowej www.trzebiechow.pl
5. zbierania uwag ustnych przez przedstawicieli podmiotu, prowadzącego konsultacje, które odbyły się w okresie trwania konsultacji w formie osobistej w siedzibie Urzędu Gminy Trzebiechów.

Uwagi w formie pisemnej lub elektronicznej można było składać w terminie od dnia ..... r. do dnia .....r., dostarczając je:

- a) elektronicznie na adres: urząd@trzebiechow.pl
- b) drogą korespondencyjną na adres: Urząd Gminy Trzebiechów, ul. Sulechowska 2, 66-132 Trzebiechów,
- c) bezpośrednio do Urzędu Gminy Trzebiechów, w godzinach pracy Urzędu.

Na etapie opiniowania Programu nie wpłynęły żadne uwagi/ wpłynęły następujące uwagi...

Partycypacja społeczna na etapie wdrażania i monitorowania realizacji Programu

Za udział interesariuszy w procesie wdrażania i monitorowania realizacji Programu odpowiadać będzie **Komitet Rewitalizacji**, który stanie się platformą dialogu i współpracy pomiędzy władzami gminy a uczestnikami procesu rewitalizacji. Komitet pełnić będzie funkcję doradczą-opiniującą wobec Wójta, a jego szczegółowe zadania zostały opisane w Rozdziale 10. Równolegle w działania związane z realizacją Programu włączone zostaną instytucje i podmioty współpracujące z Urzędem Gminy, zapewniając wsparcie doradcze i opiniodawcze w kluczowych kwestiach. Wśród nich znajdują się m.in. sołtysi i rady sołeckie, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Trzebiechowie, Trzebiechowski Ośrodek Kultury, placówki

oświatowe, organizacje społeczne oraz Koła Gospodyń Wiejskich. Tak szeroki udział pozwoli na realizację Programu w formule partnerskiej, z aktywnym włączeniem mieszkańców obszaru rewitalizacji, organizacji pozarządowych, sektora gospodarczego i instytucji publicznych.

Na etapie wdrażania projektów rewitalizacyjnych planowane jest nawiązanie współpracy z wymienionymi instytucjami oraz z placówkami oświatowymi, aby umożliwić organizację zajęć dla mieszkańców w różnym wieku. Celem tych działań będzie wzrost aktywności oraz integracji społeczności lokalnej. Zakłada się również współpracę z NGO i sołectwami w zakresie przygotowywania wydarzeń kulturalnych. Udostępnienie odnowionych obiektów gminnych organizacjom społecznym i jednostkom samorządowym sprawi, że przestrzenie te będą lepiej dopasowane do oczekiwań mieszkańców, a ich wykorzystanie stanie się bardziej efektywne. Jednocześnie zwiększy się poczucie współodpowiedzialności za wspólną przestrzeń i więź z miejscem zamieszkania, co przyczyni się do integracji społecznej ponad podziałami wiekowymi czy statusowymi.

Zgodnie z zasadą partnerstwa w proces rewitalizacji przewidziano udział wielu grup interesariuszy, co umożliwi realizację różnorodnych przedsięwzięć, w tym inicjowanych przez podmioty spoza sektora publicznego. Program zakłada również stworzenie mechanizmów umożliwiających aktywny udział interesariuszy w realizacji i osiąganiu końcowych efektów rewitalizacji. Jednym z narzędzi będzie wykorzystanie badań ankietowych online (CAWI), pozwalających na monitorowanie efektów i uzyskiwanie opinii mieszkańców. Badania takie mogą być prowadzone corocznie, aby systematycznie gromadzić informacje zwrotne o rezultatach działań. Odpowiedzialność za ocenę i monitorowanie postępów spoczywać będzie na członkach Komitetu Rewitalizacji oraz pracownikach Urzędu Gminy Trzebiechów.

Informacje o przebiegu rewitalizacji i jej wynikach będą regularnie udostępniane mieszkańcom w różnych formach, tak aby dotarły do wszystkich grup społecznych – bez względu na wiek, status, poglądy czy niepełnosprawność. Komunikacja będzie prowadzona za pośrednictwem strony internetowej gminy, mediów społecznościowych oraz lokalnej prasy. Pozwoli to na zwiększenie udziału mieszkańców w procesach rewitalizacyjnych i wzmocni ich zaangażowanie w życie gminy.

12. System monitorowania i oceny gminnego programu rewitalizacji

12.1 Opiniowanie Programu rewitalizacji przez właściwe podmioty

Projekty zawarte w Programie rewitalizacji nie określają ram i założeń w zakresie ochrony przeciwpożarowej. Projekty nie wpływają na aktualne zagospodarowanie istniejących na obszarze gminy terenów górniczych. Program nie określa szczegółowych ram i założeń w zakresie wymagań bezpieczeństwa i obronności państwa. Dokument nie ogranicza ani nie rozszerza zakresu obowiązujących przepisów dotyczących bezpieczeństwa i obronności państwa. Gmina będzie realizować przedsięwzięcie rewitalizacyjne (PP1) na obszarze zabytkowym, ale nie przewiduje się realizacji przedsięwzięć, które wpływałyby na ochroną dziedzictwa kulturowego czy zabytkowego, a wszystkie podjęte działania będą zgodne z przepisami prawa. Formy ochrony zabytków leżących w obszarze rewitalizacji zostały określone na mocy przepisów odrębnych. Wszelkie inwestycje prowadzone w obrębie obszaru rewitalizacji dotyczące obiektów objętych prawną ochroną zostaną skonsultowane z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków. Obszar rewitalizacji i realizacja poszczególnych projektów zawartych w Programie nie obejmują swym zasięgiem gruntów usytuowanych w bezpośrednim sąsiedztwie linii kolejowej, których zagospodarowanie powinno się odbywać na zasadach zawartych w przepisach odrębnych.

Wójt Gminy Trzbiechów, zgodnie z art. 17 ust. 2 pkt. 4 ustawy o rewitalizacji, wystąpił do właściwych podmiotów o zaopiniowanie projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Trzbiechów na lata 2025-2030.

Projekt Gminnego Programu Rewitalizacji był opiniowany przez:

- zarząd właściwego powiatu – w zakresie zgodności ze strategią rozwoju powiatu,
- zarząd właściwego województwa – w zakresie zgodności z planem zagospodarowania przestrzennego województwa i strategią rozwoju województwa,
- właściwego wojewodę – w zakresie zgodności z zadaniami rządowymi służącymi realizacji celu publicznego określonego w art. 6 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami,
- właściwe organy wojskowe, ochrony granic oraz bezpieczeństwa państwa – w zakresie wymagań bezpieczeństwa i obronności,
- właściwego komendanta powiatowego (miejskiego) Państwowej Straży Pożarnej – w zakresie ochrony przeciwpożarowej,

- właściwego państwowego wojewódzkiego inspektora sanitarnego,
- właściwą gminną komisję urbanistyczno-architektoniczną,
- operatorów sieci uzbrojenia terenu, w tym zarządców dróg oraz linii i terenów kolejowych,
- Krajowy Zasób Nieruchomości, o którym mowa w ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. o Krajowym Zasobie Nieruchomości (Dz. U. z 2020 r. poz. 1100 i 2127 oraz z 2021 r. poz. 11 i 223) – w zakresie sposobu zagospodarowania oraz przedsięwzięć związanych z nieruchomościami wchodzącymi w skład Zasobu Nieruchomości.

W toku uzgodnień pozyskano stanowiska i oceny od następujących organów:

(do uzupełnienia po otrzymaniu opinii).

12.2 Monitoring programu

Monitoring realizacji Programu będzie prowadzony poprzez porównanie stopnia realizacji poszczególnych projektów rewitalizacyjnych do założonych wskaźników monitorowania poszczególnych celów Programu Rewitalizacji. Monitoring będzie prowadzony corocznie, tak aby możliwe było zaprezentowanie sprawozdania członkom Rady Gminy w Trzbiechowie. Realizacja monitoringu będzie prowadzona na podstawie karty oceny projektu rewitalizacyjnego, którego przykład zamieszczono poniżej.

Tabela 20 Karta oceny projektu rewitalizacji

Nazwa projektu rewitalizacyjnego	(wpisać nazwę przedsięwzięcia)
Podmiot odpowiedzialny	
Partnerzy	
Miejsce realizacji (nr działki)	
Stan realizacji przedsięwzięcia	
Termin realizacji	
Opis zrealizowanych działań w ramach przedsięwzięcia	

Rezultaty wraz ze wskaźnikiem osiągniętego rezultatu	
Całkowita wartość przedsięwzięcia	
Wskaźnik poniesionych kosztów	
Źródła finansowania	
Wskaźnik dofinansowania przedsięwzięcia	

Źródło: opracowani własne

Zakres **corocznego sprawozdania monitorującego** (do końca marca każdego roku) **z wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji** Wójta Gminy Trzebiechów będzie obejmować, co najmniej informację o postępach finansowych, źródłach finansowania zadań, informację o postępach rzeczowych, zgodność z przyjętym harmonogramem, odchyłeń od harmonogramu. W sprawozdaniu przedstawione zostaną również problemy, bariery, trudności, które zostały zidentyfikowane przez Komitet Rewitalizacji na etapie programowania Gminnego Programu Rewitalizacji.

System monitorowania i oceny Programu dotyczyć będzie czterech płaszczyzn dotyczących wdrożenia Programu. Monitoring obejmować będzie cztery poniższe płaszczyzny:

- monitorowanie stopnia realizacji celów określonych w Programie rewitalizacji,
- monitorowanie skutków Programu poprzez analizę aktualnego poziomu wskaźników wykorzystywanych na etapie delimitacji obszarów rewitalizacji,
- bieżące monitorowanie poziomu wdrażania Programu rewitalizacji,
- monitorowanie podstawowych parametrów Programu rewitalizacji na etapie przyjęcia Programu.

Wskaźniki monitoringu (produktu oraz rezultatu) zostały wskazane przy poszczególnych projektach rewitalizacyjnych (w tabeli nr 12 i 13). Poniżej uwzględniono ewaluację badanych wskaźników w ramach przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY TRZEBIECHÓW NA LATA 2025-2030

Tabela 21 Wskaźniki monitoringu

Nazwa projektu rewitalizacyjnego	Wskaźniki monitorujące	Wartość wskaźnika w 2025 r.	Wartość wskaźnika w 2030 r.	Źródło danych
PODSTAWOWE PROJEKTY REWITALIZACYJNE				
PP1 Pałac Spotkań – centrum integracji i aktywizacji społecznej w Trzebiechowie	Powierzchnia odnowionych i zaadaptowanych pomieszczeń w pałacu	0 szt.	400 m ²	sprawozdanie Wójta Gminy Trzebiechów
	Liczba wyremontowanych obiektów zabytkowych	0 szt.	1 szt.	
	Liczba nowo utworzonych pomieszczeń dostosowanych do funkcji społecznych i edukacyjnych	0 szt.	50 szt.	
	Liczba utworzonych miejsc w „Przystani Trzebiechowskiej”	0 szt.	1 szt.	
	Liczba nowych lub zmodernizowanych elementów infrastruktury zewnętrznej	0 szt.	15 szt.	
	Długość ścieżki edukacyjno-historycznej	0 m	300 m	
	Liczba zamontowanych tablic edukacyjnych / informacyjnych	0 szt.	8-10 szt.	
	Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych udogodnieniami w ramach projektu	0 os.	≥ 5	
	Liczba zorganizowanych działań integracyjnych / warsztatowych rocznie	0 szt.	≥ 20	
	Liczba osób uczestniczących w działaniach społecznych i edukacyjnych	0 szt.	≥ 300/rok	
	Liczba nowo utworzonych lub doposażonych miejsc dostępnych dla osób ze szczególnymi potrzebami	0 szt.	3 szt.	

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY TRZEBIECHÓW NA LATA 2025-2030

Nazwa projektu rewitalizacyjnego	Wskaźniki monitorujące	Wartość wskaźnika w 2025 r.	Wartość wskaźnika w 2030 r.	Źródło danych
	Wzrost jakości życia i integracji społecznej wśród mieszkańców gminy	x	wzrost	badanie ankietowe
	Odsetek uczestników deklarujących poprawę relacji sąsiedzkich / integracji	x	wzrost	
	Odsetek mieszkańców czujących wpływ na sprawy lokalne (poczucie sprawczości)	x	wzrost	
	Poprawa zaangażowania społecznego i przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu (odsetek mieszkańców)	x	wzrost	
PP2 Przysłań Młodych w Ostrzycach	Liczba zmodernizowanych obiektów na cele społeczne	0 szt.	1 szt.	sprawozdanie Wójta Gminy Trzebiechów
	Powierzchnia użytkowa dostosowana na potrzeby społeczne	0 m²	200 m²	
	Liczba utworzonych miejsc integracji	0 szt.	1 szt.	
	Liczba uczestników zadań projektowych	0	>50	
	Liczba zajęć, warsztatów	0	≥10/miesiąc	
	Liczba działań promujących aktywność młodzieży	0	Min. 5 szt.	
	Odsetek mieszkańców deklarujących wzrost integracji społecznej	x	wzrost	badanie ankietowe
	Wzrost bezpieczeństwa i przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu	x	wzrost	
	Poziom satysfakcji mieszkańców z oferty kulturalnej i edukacyjnej gminy	x	wzrost	
	POZOSTAŁE PROJEKTY REWITALIZACYJNE			

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY TRZEBIECHÓW NA LATA 2025-2030

Nazwa projektu rewitalizacyjnego	Wskaźniki monitorujące	Wartość wskaźnika w 2025 r.	Wartość wskaźnika w 2030 r.	Źródło danych
PU1 „Centrum Dobrych Relacji”	Liczba świetlic objętych projektem	0 szt.	8 szt.	sprawozdanie
	Liczba zrealizowanych warsztatów i spotkań	0	≥ 40	Wójta Gminy Trzebiechów
	Liczba uczestników zajęć integracyjnych	0	≥ 100	
	Liczba zorganizowanych wydarzeń międzypokoleniowych	0	8 szt.	
	Liczba wolontariuszy zaangażowanych w projekt	0	Min. 4 os.	
	Liczba powołanych grup „Dobrych Relacji”	0	8 szt.	
	Liczba publikacji i materiałów promujących projekt	0	1 zestaw	
	Odsetek mieszkańców deklarujących wzrost integracji społecznej	x	wzrost	badanie ankietowe
	Wzrost bezpieczeństwa i przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu	x	wzrost	
	Poziom satysfakcji mieszkańców z oferty kulturalnej i edukacyjnej gminy	x	wzrost	

Źródło: opracowani własne

12.3 Ocena skuteczności działań rewitalizacyjnych

Z uwagi na monitoring bieżący (coroczny) wdrożenia Programu nie planuje się opracowywania raportu z badania ewaluacyjnego mid-term. Z pomiaru stanu realizacji Programu opracowane zostaną raporty oceniające realizację ex-post. Raport z badania ewaluacyjnego będzie przedmiotem opinii Komitetu Rewitalizacji i zostanie przekazany Wójtowi i Radzie Gminy, a także podany do publicznej wiadomości, poprzez zamieszczenie na stronie internetowej Urzędu Gminy Trzebiechów. Ewaluacja ex-post zaplanowana została na I kwartał 2031 roku. Celami szczegółowymi planowanej ewaluacji ex-post będą:

- Ocena stopnia osiągnięcia celów rewitalizacji,
- Wskazanie stopnia zaspokojenia potrzeb w poszczególnych projektach rewitalizacyjnych,
- Wskazanie potrzeb, które nadal wymagają wsparcia na obszarze zdegradowanym i obszarze rewitalizacji. Przy planowaniu sposobu realizacji badań ewaluacyjnych i analizie wyników szczególna uwaga zostanie zwrócona na aktualność identyfikacji obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Badania wpływu prowadzonych działań będą oceniane zgodnie z kryteriami ewaluacyjnymi tj. trafność, efektywność, użyteczność, trwałość, ale przede wszystkim skuteczność.

12.4 System wprowadzania modyfikacji do programu

W przypadku konieczności dokonania aktualizacji zapisów Gminnego Programu Rewitalizacji zorganizowane zostaną spotkania Komitetu Rewitalizacji, a pracownicy Urzędu Gminy Trzebiechów będą odpowiedzialni za włączenie interesariuszy rewitalizacji w proces aktualizacji dokumentu, poprzez dotarcie z informacją do jak największej liczby osób, wykorzystując odpowiednio przygotowane materiały informacyjne (m.in. materiały informacyjne na stronie urzędu, plakaty, reklamę w gazecie, listy kierowane bezpośrednio do interesariuszy). Interesariusze, którzy odpowiedzą na kierowane informacje oraz wysyłane zaproszenia oraz zgłoszą się samodzielnie do wskazanych pracowników Urzędu Gminy będą mogli składać propozycje oraz uwagi dotyczące rewitalizacji, a także brać czynny udział w pracach Komitetu Rewitalizacji, po poinformowaniu o takiej chęci niniejszych pracowników. W odróżnieniu do systemu rocznego dwa razy w okresie programowania Programu powinno zostać wykonane badanie ewaluacyjne pozwalające pozyskać dodatkowo dane jakościowe

z realizacji wskaźników. Pozwoli to na skuteczny monitoring realizacji wdrażania Programu, a w przypadku wystąpienia trudności lub barier w realizacji przedsięwzięć do podjęcia decyzji o dokonaniu aktualizacji zapisów Programu.

13. Określenie zmian w uchwałach, o których mowa w art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego

Zaproponowane w Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Trzebiechów na lata 2025-2030 przedsięwzięcia projektowe nie wymagają wprowadzenia zmian w uchwałach prawa lokalnego. Natomiast przeznaczone do realizacji działania dotyczące zasobu mieszkaniowego gminy będą realizowane z godnie z przyjętymi uchwałami o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy²⁴ i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 725).

14. Określenie niezbędnych zmian w uchwale dotyczącej Komitetu Rewitalizacji

Przed uchwaleniem Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Trzebiechów na lata 2025-2030 została przyjęta uchwała nr XII/73/2025 Rady Gminy w Trzebiechowie w sprawie określenia zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji w Gminie Trzebiechów.

Na dzień uchwalania Programu Komitetu Rewitalizacji został powołany . Komitet wspiera działania Wójta w obszarze działań związanych z rewitalizacją w gminie, stanowi forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami gminy, a także sprawuje funkcje opiniotawczo-doradcze w sprawach, związanych z przygotowaniem, opracowaniem i wdrażaniem rewitalizacji oraz oceną przebiegu tego procesu na obszarze gminy Trzebiechów. Do zadań członków Komitetu należy w szczególności:

- a) koordynacja działań, włączających lokalną społeczność w konsultacje społeczne dotyczące wdrażania, monitorowania i oceny rewitalizacji na obszarze gminy Trzebiechów;
- b) informowanie lokalnej społeczności o wdrażaniu, aktualizacji, wynikach monitorowania i ocenie podejmowanych przez gminę działań w zakresie rewitalizacji;
- c) promocja działań rewitalizacyjnych,
- d) zapewnienie współpracy ze wszystkimi grupami interesariuszy w procesie rewitalizacji na obszarze gminy Trzebiechów.

Ewentualna zmiana uchwały w sprawie określania zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji nastąpi w drodze konsultacji społecznych, w trybie, w jakim został on przewidziany w ustawie o rewitalizacji.

15. Specjalna Strefa Rewitalizacji

Zgodnie z art. 25 ust. 1 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji istnieje możliwość ustanowienia Specjalnej Strefy Rewitalizacji w celu zapewnienia sprawnej realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Takie rozwiązanie można wprowadzić na wniosek wójta, burmistrza lub prezydenta miasta za pomocą odrębnej uchwały przyjmowanej przez radę gminy. Uchwała ta stanowi akt prawa miejscowego. Specjalna Strefa Rewitalizacji może zostać wyznaczona w granicach obszaru rewitalizacji, na okres nie dłuższy niż 10 lat, bez możliwości przedłużenia.

Ze względu na specyfikę przedsięwzięć rewitalizacyjnych oraz plany inwestycyjne gminy **nie przewiduje się ustanowienia Specjalnej Strefy Rewitalizacji na terenach gminy Trzebiechów objętych obszarem rewitalizacji.**

16. Realizacja gminnego programu rewitalizacji w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego

---

16.1 Wskazanie zakresu niezbędnych zmian w planie ogólnym gminy

W gminie Trzebiechów nie został uchwalony plan ogólny, dlatego w momencie uchwalania Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Trzebiechów na lata 2025-2030 nie można wskazać zakresu niezbędnych zmian w planie ogólnym gminy.

16.2 Wskazanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego koniecznych do uchwalenia albo zmiany

W zakresie określonych projektów w Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Trzebiechów na lata 2025-2030 **nie jest wymagane uchwalenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (mpzp).** Na chwilę obecną tereny objęte rewitalizacją posiadają wskazane w mpzp identyczne funkcje.

17. Spis tabel, wykresów, map i schematów

Spis map

Mapa 1 Arkusze map prezentujących obszar rewitalizacji na terenie gminy Trzebiechów	11
Mapa 2 Położenie gminy Trzebiechów w powiecie zielonogórskim i województwie lubuskim	12
Mapa 3 Projekty rewitalizacyjne na mapie poglądowej.....	92
Mapa 4 Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji – Ostrzyce	93
Mapa 5 Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji - Ostrzyce	94
Mapa 6 Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji – Trzebiechów.....	95

Spis schematów

Schemat 1 Cele strategiczne.....	33
Schemat 2 Schemat komplementarności przedsięwzięć rewitalizacyjnych	52
Schemat 3 Schemat zarządzania Programem Rewitalizacji.....	70

Spis tabel

Tabela 1 Jednostki analityczne wyznaczone na terenie gminy Trzebiechów	7
Tabela 2 Wskaźniki służące analizie do wyznaczenia obszaru zdegradowanego	7
Tabela 3 Powierzchnia i liczba ludności wyznaczonego obszaru rewitalizacyjnego na terenie gminy Trzebiechów	10
Tabela 4 Analiza wskaźników uwarunkowań społecznych	14
Tabela 5 Analiza wskaźników uwarunkowań gospodarczych	17
Tabela 6 Analiza wskaźników uwarunkowań przestrzenno-funkcjonalnych	19
Tabela 7 Analiza wskaźników uwarunkowań środowiskowych	21
Tabela 8 Analiza wskaźników uwarunkowań technicznych	22
Tabela 9 Potrzeby rewitalizacyjne zdiagnozowane na podstawie istniejących problemów i deficytów obszaru rewitalizacji	29

Tabela 10 Kierunki działań rewitalizacyjnych w kontekście potrzeb rewitalizacyjnych.....	34
Tabela 11 Podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne.....	36
Tabela 12 Pozostałe przedsięwzięcia rewitalizacyjne	47
Tabela 13 Oddziaływanie przestrzenne projektów rewitalizacyjnych	53
Tabela 14 Komplementarność problemowa przedsięwzięć rewitalizacyjnych.....	54
Tabela 15 Komplementarność międzyokresowa programów rewitalizacji	56
Tabela 16 Najważniejsze projekty realizowane ze środków zewnętrznych w gminie Trzebiechów w latach 2017-2023.....	56
Tabela 17 Spójność celów rewitalizacji z dokumentami strategicznymi dla rozwoju gminy	58
Tabela 18 Szacunkowe ramy finansowe podstawowych i uzupełniających projektów rewitalizacyjnych	69
Tabela 19 Harmonogram realizacji Programu	73
Tabela 20 Karta oceny projektu rewitalizacji.....	81
Tabela 21 Wskaźniki monitoringu.....	83

Spis wykresów

Wykres 1 Aspekty poddane ocenie w ramach uwarunkowań społecznych	15
Wykres 2 Główne problemy społeczne na obszarze rewitalizacji	16
Wykres 3 Aspekty poddane ocenie w ramach uwarunkowań gospodarczych.....	17
Wykres 4 Główne problemy gospodarcze na obszarze rewitalizacji	18
Wykres 5 Główne problemy społeczno-funkcjonalne na obszarze rewitalizacji	20
Wykres 6 Główne problemy środowiskowe na obszarze rewitalizacji	21
Wykres 7 Główne problemy techniczne na obszarze rewitalizacji	22

Spis fotografii

Fotografia 1 Zabytki na terenie gminy Trzebiechów	26

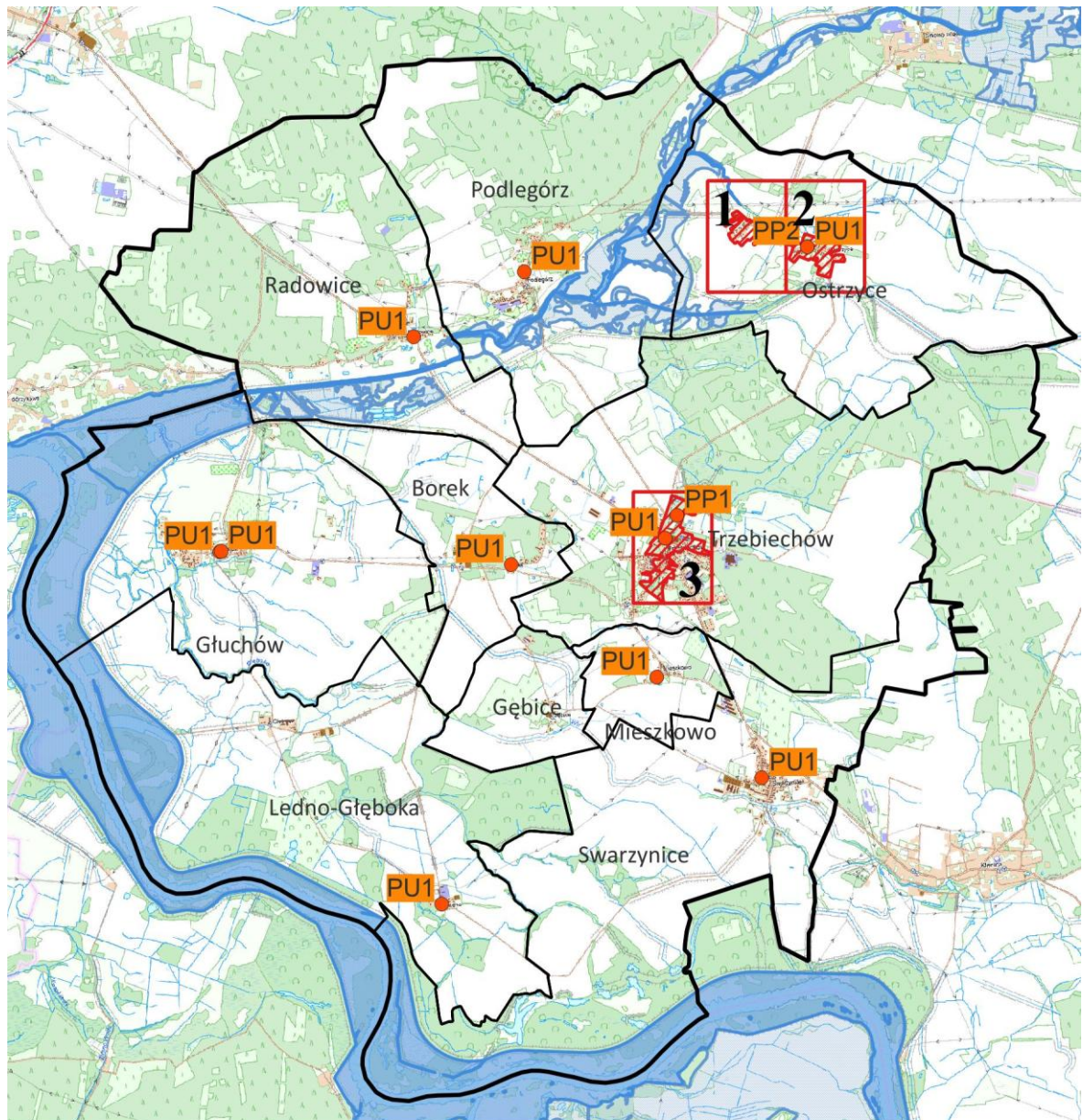
18. Załącznik graficzny przedstawiający podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji sporządzony na mapie w skali co najmniej 1:5000

Poniżej zaprezentowano załączniki graficzne – mapy od 1 do 3 - przedstawiające obszar rewitalizacji na terenie gminy Trzebiechów, jak również załączniki graficzne przedstawiające podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzenne obszaru rewitalizacji. Załączniki graficzne sporządzono na mapach w skali 1:5000 z wykorzystaniem treści mapy ewidencyjnej. Zaplanowane projekty rewitalizacyjne na wyznaczonym obszarze rewitalizacyjnym zostały w sposób graficzny przedstawione na 3 arkuszach map.

PODSTAWOWE KIERUNKI ZMIAN FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNE GMINY TRZEBIECHÓW

Mapa 3 Projekty rewitalizacyjne na mapie poglądowej

- obszar rewitalizacji/ obszar zdegradowany
- granica gminy
- granica obrębu ewidencyjnego
- granica działki ewidencyjnej
- obszar zagrożenia powodzią (10%)
- obszar zagrożenia powodzią (1%)
- lokalizacja projektu rewitalizacyjnego

0 1 2 km

Źródło: opracowanie własne

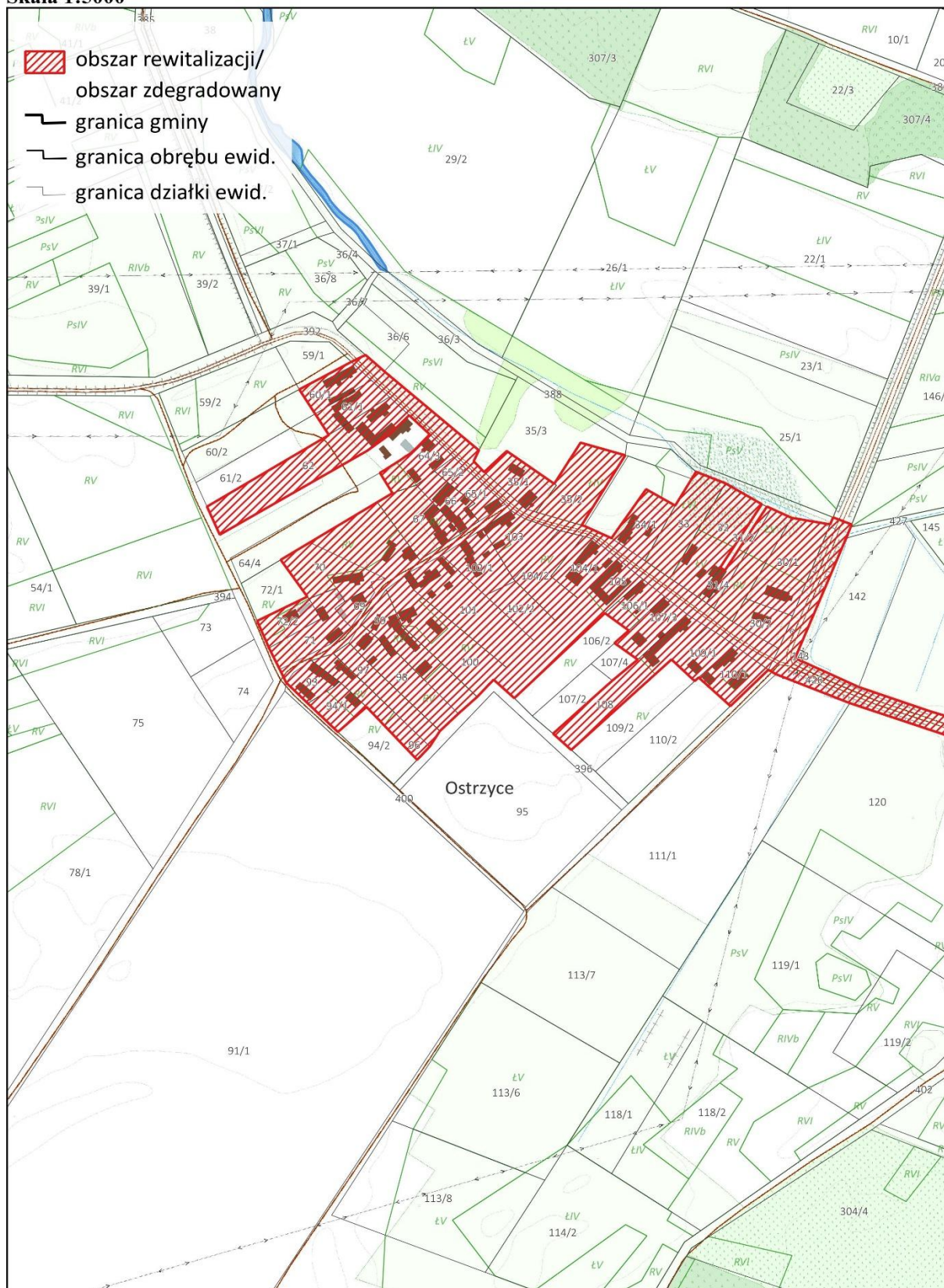

Mapa 4 Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji – Ostrzyce

Arkusz 1

Skala 1:5000

0 100 m

Źródło: opracowanie własne

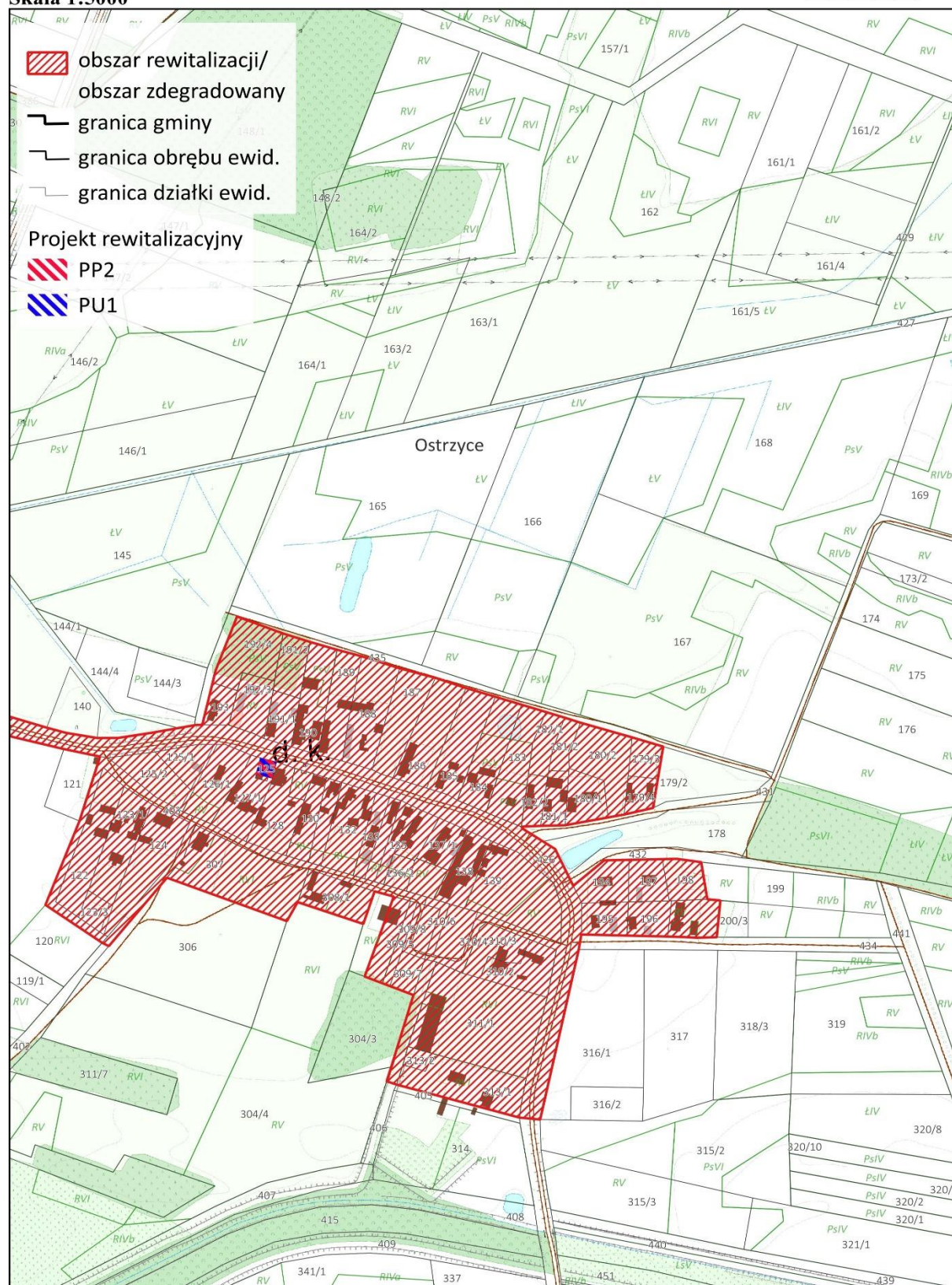

Mapa 5 Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji - Ostrzyce

Arkusz 2

Skala 1:5000

0 100 m

Źródło: opracowanie własne

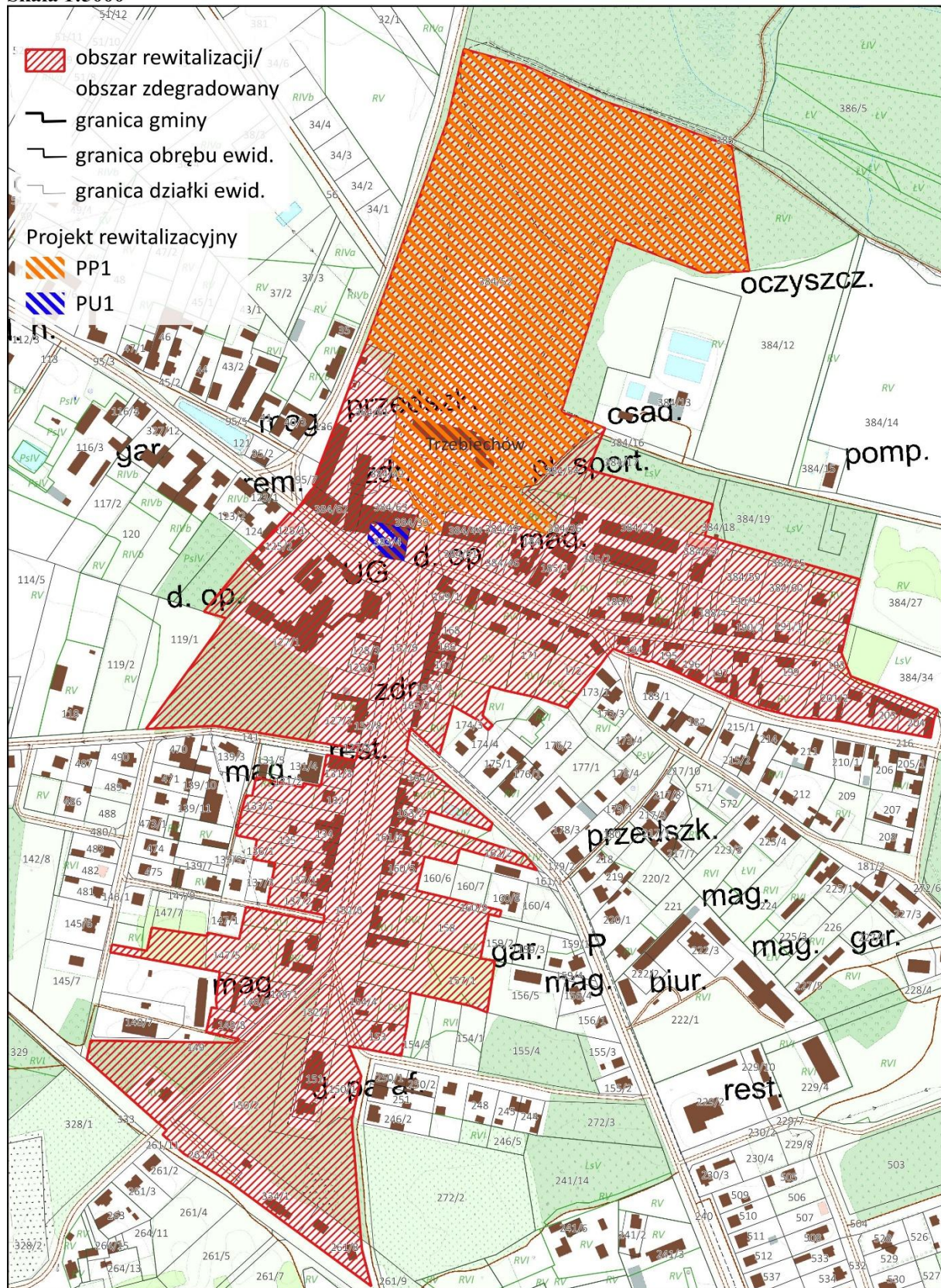

Mapa 6 Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji – Trzebiechów

Arkusz 3

Skala 1:5000

0 100 m

Źródło: opracowanie własne